

Základná škola , Komenského 37 , 935 41 Tekovské Lužany

*Školský vzdelávací
program
ISCED 1*

Cieľ školy:

Vzdelávať a vychovávať tak, aby každý žiak mal počas svojho vzdelávania maximálny úžitok pre rozvoj vlastnej osobnosti, aby optimálne profitoval z toho, čo škola ponúka.

Školský vzdelávací program

pre 1. stupeň Základnej školy, Komenského 37, Tekovské Lužany

Vzdelávací program
Stupeň vzdelania ISCED 1,
Dĺžka štúdia štyri roky
Vyučovací jazyk: slovenský
Študijná forma – denná
Druh školy: štátna

Predkladateľ:

Základná škola, Komenského 37, Tekovské Lužany
Ul. J. A. Komenského 37, 935 41 Tekovské Lužany
IČO: 37864548

Riaditeľ školy: Mgr. Mária Konczová, od 1.7.2009 Mgr. Ján Merva

Koordinátor pre tvorbu ŠVP: Mgr. Žaneta Nagyová , Mgr. Jarmila Babicová

Kontakty: č. t . - 036/7723532

e-mail - zstekluzany@szm.sk

web – www.zstekluzany.edu.sk

Zriaďovateľ:

Obecný úrad Tekovské Lužany
UL. SNP 152, 935 41 Tekovské Lužany
Kontakty č.t. 036/7723501

PLATNOSŤ REVIDOVANIE	DÁTUM	ZAZNAMENANIE INOVÁCIE, ZMENY ÚPRAVY A POD.
Platnosť	1.9.2008	
Revidovanie	1.9.2010	SWOT,IV.-Rámcové učebné plány
Revidovanie	31.5.2011	prierezové témy,hodnotenie a klasifikacia,hodnotenie pedag.zamestnancov, počty hodín, rozsah vyučovania
Revidovanie	21.9.2011	učebnéplány, učebné osnovy

Platnosť dokumentu do :31.8.2012

Podpis riaditeľa

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Základná škola, Komenského 37, Tekovské Lužany je plnoorganizovaná základná škola. Nachádza sa v okrajovej časti dediny, pri hlavnej cestnej komunikácii. Budovy školy sú v prevádzke od roku 1960. Škola disponuje priestraným školským areálom s bohatou zeleňou drevín a ihriskami futbalovým, basketbalovým, hádzanárskym, volejbalovým a multifunkčným ihriskom.

Vyučovacie procesy pre 1. stupeň prebieha v 5 triedach z toho jedna je spoločná učebňa výpočtovej techniky. Cudzí jazyk sa učia vo svojich triedach.

2. Charakteristika žiakov

Základnú školu primárneho – 1. stupňa navštevujú nielen žiaci z Tekovských Lužian, ale aj žiaci zo spádových obcí Málaš a Bajka. Medzi žiakmi sú aj žiaci integrovaní v bežných triedach, žiaci so špecifickými poruchami učenia a napokon aj žiaci pochádzajúci so sociálne znevýhodneného prostredia ktorých počet rokmi narastá. Podľa fyziologických znakov navštevujú školu aj žiaci z rómskej komunity, ktorí si neuvádzajú rómsku národnosť. Práca s týmito žiakmi je náročná, nakoľko sa nepravidelne pripravujú na vyučovanie a školská dochádzka niektorých je tiež nepravidelná.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Odbornosť v primárnom vzdelávaní je 98 %. Neodborne sa učia len predmety anglický jazyk a informatická výchova. V súčasnom období si 3 pedagogickí zamestnanci externým štúdiom rozširujú svoju odbornosť, a to anglický jazyk, informatická výchova a modernizácia vzdelávania. Ich štúdium je v zhode so súčasnými potrebami školy. Prioritnou úlohou vedenia školy je vytvárať také podmienky, aby každý pedagogický zamestnanec mal záujem sa neustále vzdelávať a profesionálne a odborne zdokonaľovať. Úlohou výchovného poradcu je zabezpečovať poradenskú činnosť pre rodičov, spolupracovať s triednymi učiteľmi hlavne pri zisťovaní žiakov s výchovnými a vzdelávacími problémami, pravidelne ich nahlasovať na psychologické vyšetrenia.

4. Dlhodobé projekty

Koordinátori jednotlivých projektov budú pokračovať v realizácii primeraných úloh z projektov Zdravá škola, Environmentálna výchova, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Národného boja proti drogám.

Budeme venovať zvýšenú pozornosť realizácii medzinárodného projektu s družobnou školou v Kondorosi – Petőfi István Általános Iskola v Maďarsku. Cieľom týchto výmenných pobytov je poznávanie histórie, tradície a zvykov oboch regiónov, odborná pomoc pedagogickým zamestnancom z Kondorosa pri výučbe slovenského jazyka, vzájomná účasť na kultúrnych a športových podujatiach.

Nadalej sa budeme zapájať do Výziev MŠ SR a vypracovávať na ne projekty./napr.

Premena tradičnej školy na modernú, projekty podporujúce marginalizované menšiny pod./

5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Pre dosiahnutie optimálnych výchovno - vzdelávacích výsledkov je mimoriadne významná dobrá spolupráca školy s rodičmi žiakov.

Pravidelne budeme uskutočňovať všepľenárne rodičovské zasadnutia a triedne rodičovské zasadnutia. Podľa potreby predvolávať a informovať rodičov o výchovno- vyučovacích výsledkoch problémových žiakov. Zvýšenú pozornosť budeme venovať rodinám s nižšou socio - kultúrnou úrovňou a rómskym rodinám. Budeme spolupracovať so zriaďovateľom, radou školy a rodičovskou radou, centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a miestnymi občianskymi združeniami v obci.

6. Priestorové a materiálne–technické podmienky školy

Triedy školy sú umiestnené v dvoch budovách v areáli školy. Budovy školy sú v prevádzke 50 rokov bez generálnej opravy. Jedna trieda I. stupňa je umiestnená v I. pavilóne a štyri triedy v II. pavilóne, v ktorom sídli aj ZŠ s VJM. Priestory školy sú nedostačujúce, chýba, telocvičňa, knižnica, jazyková učebňa a učebňa informatickej výchovy, priestory pre ŠKD , jedáleň a kabinety.

Vybavenie školy učebnými pomôckami je priemerné, pravidelne každoročne sa dopĺňa modernejšími, podľa finančných možností školy. Pri obnove učebných pomôcok je nápomocné aj Rodičovské združenie pri ZŠ . Škola nemá zabezpečený bezbarierový prístup a priestory pre žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami. Málo vyhovujúce na súčasný počet žiakov sú aj hygienické zariadenia školy. V areáli školy sa nachádza futbalové ihrisko, basketbalové ihrisko, hádzanárske , volejbalové ihrisko a multifunkčné ihrisko a doskočisko, ktoré si vyžadujú obnovu a rekonštrukciu.

7. Škola ako životný priestor

Dlhodobým cieľom školy je vytvárať podľa možností čo najoptimálnejšie a najpríjemnejšie, zdraviu vyhovujúce prostredie pre žiakov a zamestnancov školy, pravidelnými hygienickými maľovkami , dopĺňaním školského nábytku , úpravou násteniek v respíriú školy, udržiavaním čistoty v triedach a v areáli školy. Pravidelnými reláciami v školskom rozhlase budeme motivovať a vytvárať priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom . Úlohou triednych učiteľov ako i všetkých zamestnancov bude predchádzať negatívnym javom v správaní sa žiakov.

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Nevyhnutnosťou pre uskutočnenie školského vzdelávacieho programu je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia sa, zdravého prostredia učebni a ostatných priestorov školy podľa platných technických a hygienických noriem- zodpovedajúca svetelnosť, teplota, nehučnosť, čistota, vetranie, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku. Dôležitý je vhodný stravovací a pitný režim žiakov. Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, dostupnosť prvej pomoci z materiálneho aj ľudského hľadiska, vrátane kontaktov na lekára. Nevyhnutné je dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných škodlivín v škole a v okolí, výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a častí využívaných priestorov a pravidelná bezpečnostná kontrola.

Poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci sa uskutočňuje na prvých triednických hodinách začiatkom školského roka a úvodných hodinách v jednotlivých predmetoch. Naďalej budeme uskutočňovať pravidelné školenia zamestnancov školy ako i žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia.

Dvakrát ročne uskutočniť Didaktické hry , s nácvikom evakuácie pri mimoriadnej udalosti a požiaru. Zvýšenú pozornosť bezpečnosti je potrebné venovať hlavne na hodinách telesnej výchovy, ktoré sa v zimných mesiacoch a v nepriaznivom počasí vyučuje na chodbe školy. Po nahlásení nedostatkov bezpečnostným technikom tieto odstraňovať v čo najkratšom čase.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

ISCED 1 – 1. stupeň

Školský program primárneho vzdelávania – I. stupňa základnej školy má zabezpečiť plynulý prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie. Veľký dôraz budeme klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia s cieľom, aby žiaci poznali svoje silné ale aj slabé stránky. Program primárneho vzdelávania má pripraviť žiakov na samostatnú prácu i na prácu v skupine , aby každý z nich získal pevný základ spoločného poznania a zároveň osobnej skúsenosti z vzájomného ohľadu, uznania a úcty. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako sú komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti- IKT, spôsobilosti naučiť sa učiť sa , riešiť problémy , ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Cieľom primárneho vzdelávania je :

poskytnúť žiakom bohaté možnosti na rozvíjanie ich predstavivosti, tvorivosti a záujmu skúmať svoje okolie

- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti, poznávať seba samého , osvojiť si spôsobilosť učiť sa
- podporovať tvorivé myslenie žiakov prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti aktívnym riešením problémov
- rozvíjať u žiakov spôsobilosť dorozumievať sa , hodnotiť a iniciatívne konať
- rozvíjať sociálnu vnímavosť , citlivosť k spolužiakom, učiteľom a rodičom k ďalším ľuďom obce a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu
- viesť žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí , ich duchovno kultúrnych hodnôt, formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu a hodnotové orientácie
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niest zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať
- zabezpečiť kvalitnú výučbu cudzieho jazyka so zreteľom na možnosti školy , so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov
- dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností, zabezpečiť podmienky pre rovnocenné vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Základnú školu, Komenského 37, Tekovské Lužany v primárnom vzdelávaní navštevujú žiaci nie len z našej obce ale aj zo susedných obcí Málaš a Bajka . Do budúcnosti je preto nutné, zvyšovať úsilie na to, aby žiaci s týchto obcí neodchádzali do iných okolitých škôl , čím by sa zvýšila naplnenosť tried. Ďalším zámerom školy je dobudovať ŠKD, učebňu informatickej výchovy ,vybaviť triedy technikou IKT a tým zmodernizovať vyučovací proces. Škola sa nachádza na národnostne zmiešanom území, preto zvýšenú pozornosť zameriame na rozšírené vyučovanie slovenského jazyka a komunikatívnosť žiakov. Výchovno - vzdelávaciu činnosť budeme uskutočňovať tak, aby žiaci získali dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých predmetoch. Taktiež nemalé percento žiakov pochádza z rodín s nízkou socio- kultúrnou úrovňou, a preto stúpa počet žiakov u ktorých je odporučený a nutný odklad školskej dochádzky. Bude potrebné, aby sa škola zamerala na prípravu vzdelávania týchto žiakov vytvorením nultého ročníka. Na eliminovanie hore uvedených nedostatkov by škole prospelo i pridelenie asistenta učiteľa . Z uvedených dôvodov východiskový stav primárneho vzdelávania vyžaduje náročnú a odbornú prácu pedagógov.

SWOT analýza školy

Silné stránky	Slabé stránky školy
<ul style="list-style-type: none">• dobrá spolupráca s OÚ Tekovské Lužany• informovanie rodičov školy• existujúce aktivity školy• spolupráca s družobnou školou v Kondoroši• vybavenosť školy s IKT technikou• postupné zlepšovanie vyučovacieho prostredia /inovácia tried/• dobrá spolupráca s rodičovskou radou• kvalita VVP• kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov	<ul style="list-style-type: none">• zlý technický stav budovy• motivácia slabých žiakov• sebareflexia učiteľa• rezervy vo výchovnom pôsobení• školská a učiteľská knižnica• rozvoj tvorivosti žiakov a niektorých učiteľov, zvýšenie motivácie žiakov aj učiteľov k osobnému rastu a celoživotnému vzdelávaniu sa
Možnosti , príležitosti:	Hrozby, riziká
<ul style="list-style-type: none">• možnosť získať finančné prostriedky z rôznych nadácií a grantov• záujem rodičov zo sociálne znevýhodneného prostredia o školu• výhodná poloha v regióne• propagácia školy k verejnosti• nové vzdelávacie metódy a formy• celoživotné vzdelávanie	<ul style="list-style-type: none">• demografický pokles populácie• konkurencia - odchod žiakov na inú školu• zvyšovanie frustrácie učiteľov• zo strany niektorých rodičov slabá komunikácia s učiteľmi• nedostatok sponzorov

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecno-vzdelávacieho programu posledného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní prvého stupňa je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení vo štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „ Žiak získal primárne vzdelanie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania, výnimočne v nižších ročníkoch gymnázia.

3. Profil absolventa ISCED 1

Absolvent I. stupňa ZŠ má mať osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, počtárskej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Získal zásady pre osvojenie účinných techník učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto

klúčové spôsobilosti:

a/ sociálne komunikačné spôsobilosti

- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania, rozumie rôznym typom textov, dokáže na ne adekvátne reagovať
- v cudzom jazyku je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorovému textu a uplatniť sa v osobnej konverzácii

b/ spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- je schopný používať matematické, logické a priestorové myslenie
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov

c/ spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

- ovláda základy počítačových aplikácií, vie používať kreslenie a písanie na počítači
- dokáže komunikovať pomocou elektronických médií
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov

d/ spôsobilosť učiť sa učiť sa

- efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,
- získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov
- získané informácie spracováva a využíva ich v praktických činnostiach

e/ spôsobilosť riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie
- problémy konflikty rieši primeraným spôsobom

f/ osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

- uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti
- sústreďuje sa na kvalitu a vhodnosť výberu svojich činností, aktívne si chráni svoje fyzické a duševné zdravie
- kontroluje vlastné konanie, vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov
- uvedomuje si práva a povinnosti a aktívne ich realizuje
- ochotne prijíma nové nápady, prispieva k spoločnej práci
- podieľa sa na vytváraní motivujúcej sociálno- emočnej klímy v triede

g/ spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov
- dokáže pomenovať druhy umenia, uvedomuje si význam umenia
- cení si a rešpektuje kultúrno- historické dedičstvo a ľudové tradície
- pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu, správa sa kultúrne, kultivovane, svojim vystupovaním robí dobré meno škole, je tolerantný a empatický

Pedagogické stratégie

Výučba jednotlivých predmetov primárneho vzdelávania má mať premyslený výber metód a foriem práce . Na dosiahnutie cieľa vyučovacieho predmetu je potrebné využívať kladnú motiváciu žiakov a kombinovať rôzne formy práce na vyučovacích hodinách napríklad skupinové, programové, individuálne, projekčné, vyučovacie bloky, vyučovanie v rôznom prostredí . V oblasti rozumovej výchovy cieľom všetkých pedagógov bude rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu a sebahodnotenie. Dôraz klásť na zodpovednosť za učenie, samostatnosť a využívanie IKT. Osobnostný a sociálny rozvoj realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností. Rozvíjať do maximálnej možnej miery talent žiakov v jednotlivých oblastiach. Zapájať žiakov do plnenia úloh pri prevencii drogových závislostí, environmentálnej výchovy, zdravej školy a výchovy k manželstvu a rodičovstvu. Zapájať žiakov do záujmových krúžkov školy.

Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Organizáciu výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami zabezpečuje triedny učiteľ výchovný poradca v úzkej spolupráci s centrom pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie. Žiak so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami je začleneným žiakom v bežnej základnej škole, pre ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania v súlade s metodickým pokynom č. CD-2004-12003/23597-1:095. Pod ďalšími zdrojmi sa rozumejú podmienky, ktoré je potrebné zabezpečiť navyše okrem typických podmienok pre vzdelávanie týchto začlenených žiakov. Špeciálne výchovno- vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Na škole evidujeme žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami sú to:

a/ žiaci so zdravotným znevýhodnením :

- s narušenou komunikačnou schopnosťou
- so zrakovým postihnutím
- s vývinovou poruchou učenia

b/ žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia

Žiakom so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami, ktorí sa vzdelávajú v bežnej triede základnej školy budeme zabezpečovať podľa možností školy odborné personálne, materiálne podmienky v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej ich individuálnym potrebám. Žiakom so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami prispôbíme obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch. Vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracujú postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu. Úpravu učebných osnov premetu , ktorá je súčasťou individuálneho vzdelávacieho programu vypracujú len pre tie vyučovacie predmety v ktorých žiaci nemôžu postupovať podľa učebných osnov daného ročníka, prípadne potrebujú iné úpravy. Individuálny výchovno- vzdelávací program môžu vyučujúci v prípade potreby v priebehu školského roka upravovať a dopĺňať.

4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

ISCED 1

Prierezové témy sa prelínajú vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie, ale zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva, majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty, rozhodovanie. Pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov. môžu sa vyučovať v rámci jednotlivých učebných premetov alebo formou kurzov, prípadne samostatného voliteľného predmetu.

Prierezové témy prechádzajúce oblasťami vzdelávania:

- osobnostný a sociálny rozvoj
- environmentálna výchova
- mediálna výchova
- multikultúrna výchova
- dopravná výchova
- ochrana života a zdravia
- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Multikultúrna výchova –dotýka sa medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou. Jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup ku všetkým žiakom pochádzajúcim z rôzneho sociálneho a kultúrneho prostredia.

Mediálna výchova – jej cieľom je rozvinúť:

- schopnosť uplatňovať kompetentné zaobchádzanie s rôznymi druhmi médií,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá, chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“
- schopnosť vytvoriť si vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií
- schopnosť kriticky posudzovať pozitívne ako aj negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť.

Osobnostný a sociálny rozvoj - jej cieľom je rozvíjať:

- ľudský potenciál žiakov, sebareflexiu, sebaúctu, sebadôveru
- poskytovať žiakom základy na plnohodnotný a zodpovedný život
- učiť žiakov uplatňovať svoje práva ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život, podporovať prevenciu sociálno - patologických javov v škole – šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok.

Environmentálna výchova – jej cieľom je:

- analýza vzťahov medzi človekom a životným prostredím,
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu,
- pochopiť súvislosť medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej regionálnej a medzinárodnej úrovni.

Mediálna výchova – jej cieľom je:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií.
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné,

-pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra – jej cieľom je:

- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov
využívanie historických regionálnych ukážok:

Škola a jej okolie – moja trieda, obec,

- poznávať kultúrnu rozmanitosť,
- využívať danosti regiónu,
- spoznávať tradičné ľudové remeslá, jedlá, zbierky ľudovej hudobnej a literárnej kultúry

Dopravná výchova - jej cieľom je:

- pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke,
- pochopiť funkcie dopravy,
- formovať mravné vedomie a správanie v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov,
- pochopiť význam technického stavu bicykla na bezpečnú jazdu.

Ochrana života a zdravia – jej cieľom je:

1 x ročne uskutočniť „Didaktické hry“ v teréne v mesiaci jún,

pripraviť jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza
naučiť jednotlivca zvládnuť situácie, ktoré vznikli v dôsledku priemyselných a ekologických havárií, dopravných nehôd, živelných pohrôm, prírodných katastrof,
formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí, na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – jej cieľom je:

- naučiť riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác,
- získavať potrebné informácie, spracovať ich
- vyhľadávať problémy, správne ich pomenovať, riešiť, utvoriť hypotézu
- naučiť sa prezentovať svoju prácu písomne a verbálne s použitím IKT.

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a sú uvedené v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

V rámci učebných predmetov budeme realizovať povinné prierezové témy nasledovne:

Multikultúrna výchova

Na hodinách ETV, NAV, VYV, SJL, HUV budú žiaci poznávať kultúru a zvyky iných národov a národnostných menšín. V rámci ETV v každom oddelení sú zmiešané skupiny žiakov z rôznych kultúrnych a sociálnych prostredí (slovenskej, rómskej, ...), ktoré vzájomne spolu úzko spolupracujú. Rómski žiaci prezentujú na hodinách svoje zvyky a tradície temperamentnými piesňami a tancami rómskeho etnika. Tieto skupiny žiakov sa zároveň učia vzájomne rešpektovať svoju kultúru.

Mediálna výchova

Danú prierezovú tému budeme uplatňovať v týchto predmetoch: ETV, Dramatizácia v 1. ročníku, HV, INV

V rámci slohovej výchovy, najmä v informačnom slohovom postupe sa budú žiaci učiť ako si správne vybrať vhodnú časopiseckú literatúru, primeranú veku, rozlišovať pozitívne a negatívne správy, vedieť ich správne vyselektovať (správna orientácia v médiách) .

Realizácia:

- návšteva vhodného divadelného predstavenia (podľa ponuky) v DAB Nitra – následná obsahová i formálna analýza

Osobnostný a sociálny rozvoj

V rámci ETV, NAV budeme túto prierezovú tému realizovať v rámci učebného obsahu.

Environmentálna výchova

Daná prierezová téma sa bude v rámci učebných osnov vyučovať takmer vo všetkých učebných predmetoch. Najviac sa však bude prezentovať v rámci prírodovedy a vlastivedy.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Danú prierezovú tému budeme realizovať v predmetoch SJL, VLA, HUV, VYV, ETV, NAV, . V rámci exkurzií žiaci navštívia významné historické a prírodné pamiatky mesta a okolia .

Dopravná výchova

Dopravnú výchovu budeme realizovať v mesiacoch máj – jún pomocou prenosného dopravného ihriska počas „Didaktických hier“ a v predmetoch:

Prírodoveda – Cesta do školy, TRH, INV

Ochrana života a zdravia

Túto tému budeme realizovať ako samostatnú organizačnú formu vyučovania – „Didaktických hier“ v rozsahu 4. vyučovacích hodín

Žiaci získajú teoretické vedomosti z oblastí:

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana
- zdravotná príprav
- pohyb a pobyt v prírode.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

V predmetoch INV, PRI, VLA v rámci učebných osnov zahrnieme tematické celky, v ktorých sa žiaci budú učiť vyhľadávať informácie na tvorbu projektov na internete a vedieť ich štylisticky i esteticky upraviť.

Poznaj svoju obec, mesto, región, euroregión – na hodinách vlastivedy budú žiaci získavať informácie o svojom regióne a vlasti, prehlbovať si lokálpatriotizmus a vlastenecké cítenie. Zo získaných informácií žiaci pripravia projekt, ktorý odprezentujú v triede.

Použité skratky:

ETV – Etická výchova

NAV – Náboženská výchova

SJL – Slovenský jazyk a literatúra

HUV – Hudobná výchova

VLA – Vlastiveda

VYV – Výtvarná výchova

TRH – Triednická hodina

INV – Informatická výchova

PRI – Prírodoveda

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Dôležitou a neoddeliteľnou súčasťou výchovno – vzdelávacej práce je hodnotenie a klasifikácia žiakov., ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Naším cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme t.č. vychádzať z Metodického pokynu č. 22/2011- R na hodnotenie žiakov ZŠ. Každý pedagogický zamestnanec bude dbať na to, aby žiakov nerozdeľoval na úspešných a neúspešných, bral do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon, odlišoval hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme t.č. vychádzať z Metodického pokynu č. 22/2011- R na hodnotenie žiakov ZŠ v zmysle zákona č. 245/2008 Z.z. § 55. Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania podľa tohto zákona v ročníkoch 1. – 4. vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov:

- klasifikáciou

Výchovné predmety, sa neklasifikujú

Celkové hodnotenie žiaka 1. ročníka ZŠ sa na konci prvého a druhého polroka vyjadruje na vysvedčení:

- prospel
- neprospel

Celkové hodnotenie žiaka 2.- 4. ročníka ZŠ, ktorý bol hodnotený klasifikáciou, sa na konci 1. a 2. polroka vyjadruje na vysvedčení :

- prospel s vyznamenaním
- prospel veľmi dobre
- prospel
- neprospel

Stupne hodnotenia pri klasifikácii:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia.

2.Vnútroškolný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Vnútroškolná kontrola je neoddeliteľnou súčasťou práce vedenia školy , pomocou ktorej sa získavajú objektívne informácie o práci, postojoch a názoroch učiteľov a zamestnancov, vedúcich MZ a PK.

Kritéria hodnotenia pedagogických zamestnancov

- 1.Odborné vedomosti sa zručnosti
- 2.Zameranie na žiaka
- 3.Zameranie na výsledky
- 4.Strategické myslenie
- 5.Vedenie ľudí
- 6.Osobnostné kvality
- 7.Dokonale ovláda svoj predmet

Pozná žiakov, analyzuje ich potreby, vie správne a samostatne reagovať pri riešení problémov v triede, komunikuje s rodičmi.

Učiteľ má jasne stanovené ciele, ako dosiahnuť so žiakmi čo najlepšie výsledky a kompetencie, v čom chce škole pomôcť.

Prispieva novými nápismi, uvedomuje si dôležitosť vlastného vkladu pre bezproblémový chod školy.

Vedie kolektív žiakov – záujmová činnosť, príprava na súťaže, olympiády, kolektív pedagógov, koordinácia činností. Vedie kolektív pedagógov – MZ, PK, STU.

Kreativnosť, samostatnosť, čestnosť, pracovitosť.

Kritériá hodnotenia pedagogických zamestnancov našej školy sme ďalej rozpracovali na :
ZÁKLADNÉ PODMIENKY

- kvalita plnenie pracovných úloh
- plnenie cieľových úloh

ĎALŠIE PODMIENKY:

1. Triednictvo:

Sťažovaná práca :

IVVP, problémoví žiaci vedenie triednej dokumentácie.

2. Výchovo-vzdelávacia činnosť:

Plnenie časovo-tematických plánov výchovno-vzdelávacie výsledky
výsledky hospitačnej činnosti RŠ a ZRŠ.

3. Oprava písomných prác:

predpísané diktáty, štvrtročné práce, vstupné
a výstupné práce, predpísané laboratórne práce.

4. Spravovanie kabinetov:

Počet kabinetov, priebeh inventarizácie, návrhy na vyradenie neupotrebitelného majetku.

5. Vedúci MZ, PK, STU:

Pravidelné zasadnutia podľa plánu, kontrolná činnosť,
hospitačná činnosť, pravidelné odovzdávanie zápisníc, evidencie vykonaných kontrol,
plnenie úloh podľa plánu MZ a PK.

6. Súťaže a olympiády:

Príprava žiakov na oblastné, okresné, krajské, celoslovenské kolá súťaží a olympiád.
Umiestnenie žiakov:

7. Estetická úprava školského prostredia:

Aktualizácia a správcovstvo násteniek v interiéri školy.
Aktualizácia násteniek v triedach, estetická úprava prostredia tried.
Estetická úprava interiéru školy a jeho starostlivosť .

8. Akcie organizované školou:

Návrhy a zorganizovanie akcií pre žiakov a zamestnancov školy.
Zodpovednosť za organizovanie akcie.

9. Vzdelávanie:

Snaha vzdelávať sa a rozširovať si obzor v nových metódach práce, získavať nové informácie v odbore.

10. Záujmová činnosť žiakov:

Vedenie krúžkov práca s deťmi v nich a snaha zapájať sa s nimi do rôznych súťaží.

Zásady kontrolnej činnosti:

- pravidelnosť
- sústavnosť
- kompetentnosť riadiacich zamestnancov

Spôsoby kontrolnej činnosti:

A Priama hospitačná činnosť riaditeľa školy, zástupcu riad. školy, vedúcich MZ a PK, ktorí budú sledovať:

- plnenie učebných osnov
- dodržiavanie zásad klasifikácie a hodnotenia žiakov
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky
- dodržiavanie psycho-hygienických zásad vo výchovno- vzdelávacom procese
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov na hodinách so zreteľom na charakter predmetu
- sledovanie úrovne vyučovania anglického jazyka , komunikatívnosť žiakov
- sledovanie čitateľskej gramotnosti a komunikatívnej úrovne žiakov
- sledovanie využitia environmentálnej výchovy , výchovy k manželstvu a k rodičovstvu, prevencie drogovej závislosti a úloh zdravej školy
- sledovať úroveň vyučovania slovenského jazyka , schopnosť spisovne komunikovať a argumentovať v písomných aj ústnych prejavoch
- sledovať úroveň vzdelávania žiakov z rómskej komunity a so sociálne znevýhodneného rodinného prostredia
- sledovať úroveň vzdelávania začlenených žiakov s výchovno – vzdelávacími potrebami
- dodržiavanie humánnych a demokratických zásad a práv dieťaťa
- sledovať aktivizáciu žiakov na základe kladnej motivácie
- sledovať využívanie tvorivosti a progresívnych prvkov vo vyučovacom procese

B Individuálne pohovory s vyučujúcimi a zamestnancami školy

C Didaktické testy , polročné a výstupné previerky zamerané na plnenie štandardov jednotlivých premetov

D Vyhodnotenie riaditeľských previerok a predpísaných písomných prác, laboratórnych prác

E Sledovanie plnenia pracovného vnútorného poriadku

F Sledovanie dodržiavania a vykonávania pedagogického dozoru

G Sledovanie a kontrola dokumentácie školy: triedne knihy, triedne výkazy, klasifikačné hárky, osobné listy, triedne knihy ŠKD, učebné plány

H Kontrola práce triednych učiteľov

I Kontrola učební

J Kontrola práce školníka a upratovačiek

K Kontrola finančných dokladov a materiálnych prostriedkov

3.Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich realnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.
- Swott analýza

Budeme monitorovať:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy
- Kritériom pre nás je:
- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

K nástrojom hodnotenia kvality školy patria: testy, ankety, dotazníky pre rodičov, žiakov a učiteľov, rozhovory, pozorovania, hospitácie, výsledky v súťažiach a olympiádach, prezentácia školy v obci a v regióne.

4. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov.

Pre potreby školy je dôležité zlepšiť kvalifikovanosť, aprobačné zloženie pre predmety anglický jazyk, informatická výchova. Toho času jedna učiteľka študuje anglický jazyk a jedna informatiku. Vedenie školy okrem uvedených oblastí bude podporovať v štúdium nových moderných trendov vo vyučovaní. Cieľom školy je dosiahnuť a skvalitniť prácu na počítači a využívanie výpočtovej, komunikačnej a prezentačnej techniky na vyučovaní.

IV. Školský učebný plán**ISCED 1 – 1.ročník
Školský učebný plán**

Vzdelávacia oblasť	Predmet		Poznámky/ ŠVP
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	+1
	komunikácia a dramtizácia		+1
Príroda a spoločnosť	prírodoveda	0,5	+1,5
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	0,5	+0,5 žiaci sa delia
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	+1
	hudobná výchova	1	
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	
Spolu		17	+5 voliteľných hodín

ISCED 1 – 2.ročník
Školský učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Predmet		Poznámky/ ŠVP
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	6	+3
Príroda a spoločnosť	prírodoveda	1	
	vlastiveda	1	
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	žiaci sa delia
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	+1
	informatická výchova	1	žiaci sa delia
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	+1
	hudobná výchova	1	
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	
Spolu		18	+5 voliteľných hodín

ISCED 1 – 3.ročník
Školský učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Predmet		Poznámky/ ŠVP
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	6	+2
	prvý cudzí jazyk	3	žiaci sa delia
Príroda a spoločnosť	prírodoveda	1	+1
	vlastiveda	1	
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	žiaci sa delia
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	+2
	informatická výchova	1	žiaci sa delia
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	
	hudobná výchova	1	
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	
Spolu		20	+5 voliteľných hodín

ISCED 1 – 4.ročník
Školský učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Predmet		Poznámky/ ŠVP
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	6	+2
	prvý cudzí jazyk	3	žiaci sa delia
Príroda a spoločnosť	prírodoveda	1	
	vlastiveda	1	+1
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	žiaci sa delia
	matematika	3	+2
Matematika a práca s informáciami	informatická výchova	1	žiaci sa delia
	výtvarná výchova	1	
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	
	telesná výchova	2	
Zdravie a pohyb		2	
Spolu		20	+5 voliteľných hodín

Škola orientovala svoj Školský vzdelávací program na 1.stupni predovšetkým na posilnenie vyučovania slovenského jazyka a matematiky .

Rozšírenie a navýšenie časovej dotácie v predmetoch určených v štátnom vzdelávacom programe má prispieť predovšetkým k lepšiemu osvojeniu si kľúčových kompetencií na oboch stupňoch vzdelávania. Hlavným dôvodom je skutočnosť, že veľká časť žiakov pochádza z dvojjazyčného rodinného prostredia a zo sociálne znevýhodneného prostredia.

V. Učebné osnovy

Učebné osnovy jednotlivých predmetov obsahujú

1. Charakteristiku predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania.
2. Rozvíjajúce ciele, spôsobilosti, predmetové vychádzajú z kľúčových spôsobilostí.
3. Témy, prostredníctvom, ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.
4. Požiadavky na výstup.
5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania.
6. Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..
7. Hodnotenie predmetu.

ZÁKLADNÝ PREDMET: SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Máme na mysli používanie spisovnej formy jazyka v úradoch, v televízii, v rozhlase, iných médiách a kultúrnych ustanovizniach. Príčin je hneď niekoľko. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Pri jednotlivých tematických celkoch sa neuvádza časová dotácia. Učiteľ je kompetentný určovať a upravovať si dotáciu hodín podľa podmienok v danej triede.

Časová dotácia

Ročník	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu týždenne/ročne
1.ročník	8	1	9/297
2.ročník	6	3	9/297
3.ročník	7	2	9/297
4.ročník	6	2	8/264

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ knižnica
- ▶ počítačová učebňa

2. Ciele a úlohy predmetu v systéme vzdelávania

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej

- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Ďalej chceme vyučovaním slovenského jazyka a literatúry rozvíjať a posilniť kvalitu spôsobilostí:

- čitateľskú gramotnosť (klásť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text a využívať rôzne techniky a druhy čítania s porozumením),
- komunikačné spôsobilosti žiakov v ústnom a písomnom prejave (funkčne používať jazyk v komunikačných situáciách, osvojiť si verbálne i neverbálne výrazové komponenty, adekvátne interpretovať komunikačnú situáciu, veku primerane ovládať schopnosť ústnej a písomnej komunikácie).

3. Obsah učebného predmetu v 1.ročníku:

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p><u>Prípravné obdobie:</u></p> <p>1. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností.</p> <p>2. Analytické činnosti: veta, slovo, slabika.</p> <p>3. Grafické znázorňovanie vety.</p> <p>4. Grafické delenie slov na slabiky.</p> <p>5. Určovanie pozície hlások v slove.</p> <p>6. Detailná analýza slova na hlásky.</p> <p>7. Poznávanie písmen.</p> <p>8. Čítanie slov po písmenách.</p>	<p>Rozprávať podľa obrázkov na základe zážitkov.</p> <p>Rozoznávať vetu, slovo, slabiku.</p> <p>Sluchom a zrakom rozlišovať jednotlivé hlásky v slovách.</p> <p>Rozoznávať tlačené (veľké a malé) tvary písmen: a A, e E é, m M, l L, i I í, vV, u U ú, s S, o O, j J....</p>	<p>Vie rozprávať podľa obrázkov a vlastnej skúsenosti.</p> <p>Vie rozoznať vetu, slovo, slabiku.</p> <p>Vie graficky znázorniť vetu, slovo, slabiku.</p> <p>Vedieť určiť pozíciu hlások v slove – sluchom aj zrakom.</p>

<p>Uvoľňovacie cviky ruky: Vodorovné priamky, sklonové priamky, ľavý oblúk, horný zátrh, pravý oblúk, vratný ťah, dolný zátrh, zložený zátrh, horná slučka, dolná slučka, dvojité ľavý oblúk, slza, prvky písmena A</p> <p><u>Nácvičné obdobie:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Využívanie písmen veľkej tlačenej a písanej abecedy pri čítaní pre uľahčenie a urýchlenie chápania princípu čítania. 2. Osvojovanie – čítanie písmen slovenskej abecedy – v závislosti na poradí, ako sú uvedené v používaných platných učebniciach. 3. Detailná analýza slov a určovanie pozície hlások v slove. 4. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky. 5. Čítanie slabík slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovou skupinou. 6. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú viacnásobnú spoluhláskovú skupinu. 7. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov ktoré obsahujú slabičné r-f, l-í. 8. Čítanie písaných písmen, slabík, slov, viet a krátkych súvislých textov. <ol style="list-style-type: none"> 1. Písanie písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek. 2. Spájanie písmen do slabík, slov a viet. 3. Odpis písaných písmen, 	<p>Cvičiť a zdokonaľovať jemnú motoriku ruky, zápästia – uvoľňovacími , prípravnými cvikmi.</p> <p>Spoznávať písmená (tlačené a písané) slovenskej abecedy.</p> <p>Učiť sa čítať písmená v slabike, slove, vete.</p> <p>V praktických činnostiach spájať hlásky do slabík a prečítať všetky typy slabík.</p> <p>Spoznávať interpunkčné znamienka.</p> <p>Učiť sa porozumieť pojmom rozprávka, príbeh, báseň, ilustrácia.</p> <p>Používať správnu skladbu slova/ týka sa vynechávania a zámény hlások /. Písať veľké písmeno na začiatku vety.</p> <p>Ukončiť oznamovaciu, opytovaciu a rozkazovaciu vetu. (bodkou, otáznikom, výkričníkom).</p> <p>Osobné mená písať s veľkým začiatočným písmenom.</p>	<p>Vedieť napísať jednotlivé predpísané cviky.</p> <p>Pozná a nie prečítať všetky veľké a malé písmená tlačenej a písanej abecedy.</p> <p>Vie spájať hlásky do slabík, slabiky do slov, slová do viet.</p> <p>Pri ťažších slovách si vie pomôcť čítaním po slabikách bez tichého hláskovania a bez zbytočného opakovania slov, slabík.</p> <p>Používanie správnej skladby slova.</p> <p>Vie písať veľké písmeno na začiatku vety.</p> <p>Vie ukončiť oznamovaciu, opytovaciu, rozkazovaciu vetu. Vie písať osobné mená veľkým začiatočným písmenom. Vie správne označiť dlhé samohlásky.</p>
--	--	--

<p>slabík, slov a viet. 4. Prepis tlačенých písmen, slabík, slov a viet. 5. písanie slov a jednoduchých viet podľa diktovania. 6. Podporovanie vlastného a tvorivého písania veľkou tlačенou abecedou.</p> <p><u>Čítankové obdobie:</u> 1. Zdokonaľovanie techniky čítania. 2. Čítanie s porozumením. 3. Cvičenie správnej intonácie. 4. Voľná reprodukcia prečítaného textu. 5. Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom, vnímanie umeleckých textov rôznych žánrov. 6. Príprava na prechod k tichému čítaniu.</p>	<p>Označovať dlhé samohlásky.</p> <p>Prostredníctvom jednotlivých textov zdokonaľovať techniku čítania.</p> <p>Viesť k čítaniu s porozumením.. Učiť sa správne intonovať a reprodukovať prečítaný text.</p> <p>Zdokonaľovať techniku písania – odpis a prepis textu z tlačenej do písanej podoby.</p> <p>Písať podľa diktovania. Vytvárať spôsobilosti samostatne písomne sa vyjadrovať.</p>	<p>Jednotlivé texty číta technicky správne.</p> <p>Číta s porozumením.</p> <p>Intonuje a reprodukuje prečítaný text.</p> <p>Vie správne a čitateľne odpísať, prepísať, doplniť text.</p> <p>Vie napísať diktovaný text bez chyby. Vie písať slová s veľkými písmenami.</p>
--	--	---

Obsah učebného predmetu: gramatika, sloh, čítanie v 2.ročníku

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hláska a písmeno	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovanie hlásky a písmena • rozlišovacie znamienka (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky) • delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké) a dvojhlásky • slabikotvorné r, ř, l, í, samohláska ä • písanie i, í po mäkkých spoluhláskach a y, ý po tvrdých spoluhláskach v koreni slov • písanie spoluhlások d', t', ň, l' s mäkčeňom a bez neho pred e, i, ia, ie, iu • písanie veľkých písmen v menách osôb, zvierat a v zemepisných názvoch 	<ul style="list-style-type: none"> - vie rozlíšiť hlásku a písmeno - vie používať rozlišovacie znamienka (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky) - vie rozdeliť a vymenovať samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké) a dvojhlásky - vie písať i, í po mäkkých spoluhláskach a y, ý po tvrdých spoluhláskach v koreni slov - vie písať d', t', ň, l' s mäkčeňom a bez mäkčeňa pred e, i, ia, ie, iu. - vie správne napísať vlastné mená osôb, zvierat a zemepisných názvov
Slabika, slovo, veta	<ul style="list-style-type: none"> • analýza a syntéza slabík, slov a viet • spájanie samohlások, a dvojhlások so spoluhláskami do slabiky • jedno a viacslabičné slová • striedanie krátkych a dlhých slabík v slove • rozdeľovanie slov na konci riadka 	<ul style="list-style-type: none"> - vie z hlások tvoriť slabiky, zo slabík slová a zo slov vety - vie tvoriť jedno a viacslabičné slová - vie, že po dlhej slabike najčastejšie nasleduje krátka slabika - vie rozdeliť viacslabičné slovo na konci

		riadku na základe slabičného princípu
Veta	<ul style="list-style-type: none"> • spájanie slov do viet • písanie veľkých písmen na začiatku vety • interpunkčné znamienka na konci vety (bodka, otáznik, výkričník) • druhy viet (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia) • písanie a nácvik melódie opytovacích, oznamovacích, rozkazovacích, želacích a zvolacích viet 	<ul style="list-style-type: none"> - vie písať veľké písmená na začiatku vety - pozná interpunkčné znamienka, ktoré sa používajú na konci vety - vie správne vysloviť, zapísať a rozlíšiť oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie vety
Písmená a číslice	<ul style="list-style-type: none"> • malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy • arabské číslice 	<ul style="list-style-type: none"> - vie písať správne tvary veľkej, malej, písanej a tlačenej abecedy - vie písať správne tvary arabských číslic
Vety	<ul style="list-style-type: none"> • písanie jednoduchých viet 	<ul style="list-style-type: none"> - vie odpisovať, prepisovať jednoduché vety - vie písať vety podľa diktátu - vie správne napísať začiatok vety - vie použiť vhodné interpunkčné znamienko
Vlastné mená	<ul style="list-style-type: none"> • písanie vlastných mien osôb, zvierat a zemepisných názvov 	<ul style="list-style-type: none"> - vie správne napísať vlastné mená osôb, zvierat a zemepisných názvov
Formy spoločenského	<ul style="list-style-type: none"> • osvojenie základov 	<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si základy

kontaktu	spoločenského kontaktu (zdvorilosť v každodennej komunikácii) <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • oslovenie • tykanie / vykanie • predstavenie sa • privítanie • rozlúčenie • prosba / želanie • poďakovanie • ospravedlnenie • blahoželanie (ústne a písomne) • vyjadrenie súhlasu / nesúhlasu 	spoločenského styku (učí sa byť zdvorilý) <ul style="list-style-type: none"> - vie sa pozdraviť - vie osloviť iných - vie vhodne použiť tykanie / vykanie - vie sa predstaviť - vie privítať iných - vie sa rozlúčiť - vie poprosiť, poďakovať - vie sa ospravedlniť - vie zablahoželať - vie vyjadriť svoje stanovisko súhlas / nesúhlas
Formy písomného kontaktu	<ul style="list-style-type: none"> • osvojenie si základov písomného kontaktu • adresa, adresa odosielateľa, pohľadnica, súkromný list • moderná komunikácia (SMS, e-mail) 	<ul style="list-style-type: none"> - vie napísať adresu na list, pohľadnicu - vie sformulovať krátky list - vie napísať krátku SMS správu na mobilnom telefóne a e-mailovú správu na internete
Formy rozhovoru	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba otázok • žiadosť o informáciu • rozhovor • zásady telefonovania (začiatok a koniec telefonického rozhovoru) 	<ul style="list-style-type: none"> - vie správne sformulovať a klásať otázky - vie odpovedať na otázky - vie požiadať o informáciu - vie sa na začiatku telefonického rozhovoru pozdraviť a predstaviť, viesť rozhovor a na záver sa

<p>Práca s textom (slohovým útvaram)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ústne rozprávanie podľa osnovy • tvorenie nadpisu • ústny opis predmetu, ilustrácie, obrázka • rozlíšenie nápisu a nadpisu • tvorba nápisov 	<p>pozdraviť</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie podľa osnovy vyrozprávať dej - vie podľa obsahu utvoriť nadpis - vie ústne opísať predmet, ilustráciu, obrázok - vie rozlíšiť nápis a nadpis - vie na určený výrobok, tému vymyslieť nápis
<p>Práca s textom (kniha, časopis, noviny)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmy - autor / spisovateľ, ilustrácia, ilustrátor, čitateľ, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, zdrobnenina, nadpis, dej • rozdiel medzi detským časopisom a novinami • práca s textom – čítanie s porozumením, dokončenie príbehu, tvorenie nadpisu, hlavné postavy, obsah textu, dej 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná pojmy: autor / spisovateľ, ilustrácia, ilustrátor, čitateľ, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, zdrobnenina, nadpis, dej - pravidelne navštevuje knižnicu, vie sa v nej orientovať - pozná aspoň piatich spisovateľov alebo básnikov - vie rozlišovať časopisy a noviny, pozná niektoré detské časopisy - vie pracovať s textom (čítať s porozumením, dokončiť príbeh, tvoriť nadpis, vymenovať hlavné postavy, porozprávať stručný obsah)

Bábkové divadlo	<ul style="list-style-type: none"> • pojmy – divák, bábkové divadlo, bábka • návšteva bábkového divadla - ako vzniká bábka, bábkoherec, dojmy z predstavenia 	<ul style="list-style-type: none"> - navštívi predstavenie v bábkovom divadle - vie porozprávať obsah, vyjadriť svoje dojmy rozprávaním, ilustráciou - pozná pojmy bábka, bábkoherec
Literárne žánre	<ul style="list-style-type: none"> • druhy literárnych žánrov (vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, rozprávka) 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná a rozlišuje žánre (vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, rozprávka) - vie pochopiť ich pointu - naučí sa naspamäť aspoň tri vyčítanky, hádanky, básne, ľudové piesne - vie vyrozprávať obsah rozprávky - pozná niektoré ľudové rozprávky

Obsah učebného predmetu: gramatika, sloh, čítanie v 3.ročníku

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Abeceda Slovník Druhy slovníkov Encyklopédia Telefónny zoznam	Tlačené a písané písmená abecedy. Radenie slov podľa abecedy. Názvy písmen. Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy.	Žiak ovláda tlačenú a písanú podobu abecedy. Vie zoradiť slová v abecednom poradí. Vie správne pomenovať všetky písmená. V slovníku vie vyhľadať slovo podľa abecedy. Podobne i v encyklopédií alebo telefónnom zozname.
Slabikotvorné hlásky l, í, r, ř Písanie a výslovnosť spoluhlások l, í a r, ř	Slovo, slabika. Rozdeľovanie slov na slabiky. Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík.	Žiak suverénne rozdeľuje slová na slabiky, zo slabík vie vytvoriť slová. Vie, že spoluhláska l, í a r, ř môže nahradiť samohlásku a vytvoriť slabiku.
Obojaké spoluhlásky b, m, p, r, s, v, z, f	Spoluhlásky rozdeľujeme na tvrdé, mäkké a obojaké. Názvy obojakých spoluhlások. Pravopis po obojakých spoluhláskach.	Žiak vie rozoznať obojaké spoluhlásky. Vie ich vymenovať. Vie, že po obojakých spoluhláskach píšeme alebo i, í alebo y, ý.
Vybrané slová	Definícia vybraných slov. Pravopis vybraných slov vo všeobecnom ponímaní. Príbuzné slová. Vybrané slová po obojakej spoluhláske f neexistujú.	Žiak vie zdefinovať vybrané slová. Vie povedať aké i, í alebo y, ý píšeme vo vybraných slovách. Naučí sa rozoznávať vybrané slová a príbuzné slová.
Vybrané slová po obojakých spoluhláskach b, p, m, v, r, z, s Príbuzné slová.	Obsah učiva spočíva v ovládaní vybraných slov po jednotlivých obojakých spoluhláskach (okrem spoluhlásky f). Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov	Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach a v textoch
Podstatné mená Všeobecné a vlastné	Vyvodiť definíciu podstatných mien na	Žiak vie zdefinovať podstatné mená.

<p>podstatné mená</p>	<p>konkrétach. Rozdelenie podstatných mien na všeobecné a vlastné. Pravopis vlastných podstatných mien.</p>	<p>Vie sa na ne opýtať správnou otázkou. Vie ich nájsť v cvičeniach, v jednoduchých textoch. Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách - osôb, zvierat, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov...</p>
<p>Slovesá Synonymá Prídavné mená Antonymá</p>	<p>Vyvodíť jednoduchú definíciu sloviess. Definícia prídavných mien. Vyvodenie pojmu z akostných prídavných mien.</p>	<p>Žiak pozná funkciu sloviess v texte. Tvorí synonymá. Žiak vie zdefinovať prídavné mená. Vie vyhľadať prídavné mená (akostné) z cvičení, z textu. Vie tvoriť antonymá.</p>
<p>Zámená</p>	<p>Definovať zámená. Vychádzame zo skúsenosti, že žiaci používajú v bežnej komunikácii zámená, napr. ja, ty, on, ona, my, vy, oni, ony, ten, tá, to, tí, tie, moje, tvoje, naše, vaše. Žiakov neučíme delenie zámen, iba ich naučíme prakticky ich vyhľadať v cvičeniach, v textoch a pod.</p>	<p>Žiak ovláda krátku definíciu zámen. Vie vymenovať bežne používané zámená v praxi. Vie ich vyhľadať v cvičeniach alebo v texte. Vie ich používať pri komunikácii s inými osobami.</p>
<p>Číslovky</p>	<p>Definovať číslovky. Podobne ako pri slovnom druhu zámená aj pri číslovkách vychádzame zo skúsenosti žiakov s týmto slovným druhom. Žiaci od 1. triedy používajú číslovky v matematike. Pri definícii vychádzame z poznatkov žiakov o číslovkách. Môžeme spomenúť číslovky základné aj radové, ale nevyžadujeme, aby tieto pojmy žiaci ovládali.</p>	<p>Žiak pozná a vie povedať jednoduchú definíciu čísloviess. Žiak vie vyhľadať základné, radové alebo iné číslovky, ktoré pozná alebo sa s nimi stretol v praxi v cvičeniach, v textoch. Žiak vie v bežnej komunikácii používať slovný druh – číslovky. Vie správne napísať číslovky do 1000. Vie správne uplatniť ich pravopis v texte.</p>

List oslovenie, podpis	Písomné členenie listu. Oslovenie, úvod, jadro, záver, podpis. (V rámci opakovania, zopakovať správne napísanie adresy.)	Žiak rozozná časti listu. Vie písomne zoštylizovať jednoduchý list. Ovláda pravopis oslovenia. Vie sa podpísať svojim menom, prípadne priezviskom.
Osnova Úvod jadro záver Časová Postupnosť	Rozprávanie zážitku z prázdnin alebo inej udalosti. Porozprávať príbeh podľa osnovy (úvod, jadro, záver). Časová postupnosť	Žiak vie porozprávať udalosť alebo zážitok podľa osnovy. Pri rozprávaní dodržať časovú postupnosť.
Oznam SMS e-mail korešpondenčný lístok	Písomné odovzdávanie informácií prostredníctvom mobilu, elektronicky, písomne	Žiak vie napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo klasicky prostredníctvom korešpondenčného lístka. Vie správu sformulovať tak, aby obsahovala základné informácie.
Inzeráty nachádzajúce sa v tlači	Vyhľadávanie inzerátov v tlači. Písanie inzerátov.	Žiak vie vyhľadať inzerát v časopise, v novinách alebo v reklamných tlačovinách. Vie sformulovať krátky inzerát - písomne.
Reklama Druhy reklamy	Druhy reklamy Analýza reklamných textov Tvorba reklamných textov Reklamný plagát	Žiak vie vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama. Vie rozlíšiť druhy reklamy. Vie sformulovať krátky reklamný text. Vie posúdiť hodnovernosť reklamy.
Pozvánka	Písomná formulácia pozvánky napr. s tematikou Vianočné posedenie, Vianočný koncert žiakov... Obsah pozvánky	Žiak vie sformulovať písomne text pozvánky na nejaké podujatie. Ovláda prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva). Vie pozvánku primerane graficky ozvláštniť.

Opis Odsek	Písomne opísať konkrétny predmet. Všímať si základné prvky z ktorých sa skladá, jeho funkciu, prípadne využitie. Členenie na odseky – úvod, jadro, záver	Žiak vie opísať prvky z ktorých sa predmet skladá. Vie napísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Opis vie zostaviť podľa odsekov. Vie opísať detskú ilustráciu, prípadne umeleckú ilustráciu namaľovanú k nejakému konkrétnemu literárnemu textu (napr. z čítanky, z obľúbenej knihy).
Vizitka	Naučiť žiakov predstaviť sa prostredníctvom vizitky. Naučiť pojem slova vizitka. Ukázať im názorne ako vizitka vyzerá a aké vizitky poznáme. Čo vizitka obsahuje, aké informácie o človeku. Vedieť tieto informácie napísať.	Žiak sa vie predstaviť prostredníctvom vizitky. Vie si sám vizitku vyrobiť podľa predlohy alebo vlastnej fantázie.

Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Literatúra pre deti	Literárne texty sú zamerané na zvládnutie techniky čítania, na porozumenie prečítaného textu. Obsahujú témy prírodných motívov spojených s jesenným dozrievaním a s tematikou školy.	Vie vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré pozná z domu alebo knižnice. Pozná niektorých významných detských autorov. Vie porozprávať krátky dej z prečítanej knihy alebo vie povedať jej obsah.
Poézia Próza Verš Odsek	Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu. V súvislosti s poéziou naučíme žiakov pojem verš.	Žiak vie rozoznať poéziu od prózy. Vie v literárnom texte identifikovať verš. V prozaickom útvere rozozná odseky.
Ľudová slovesnosť. Pranostika	Krátke ľudové útvary. Pojem pranostika – vysvetliť,	Žiak vie čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne

<p>Ľudová rozprávka Prirovnanie</p>	<p>zoznámiť žiakov so známymi pranostikami. Vychádzame z poznatkov zo života, z prírody, prírodných úkazov a javov. Naučiť žiakov pojem prirovnanie, vedieť v literárnych útvaroch nájsť príklady na prirovnanie.</p>	<p>útvary obsahuje. Pozná pranostiku. Svojimi slovami ju vie charakterizovať. Vie vyhľadať pranostiku a niektoré najznámejšie si aj zapamätá a vie ich povedať. Ovláda pojem ľudová rozprávka. Žiak ovláda pojem prirovnanie. V texte vie vyhľadať prirovnanie.</p>
<p>Autorská rozprávka Hlavná postava Vedľajšia postava</p>	<p>Autorská rozprávka – zoznámiť žiakov s pojmom autorská rozprávka. Naučiť pojem. Žiaci čítajú rozprávky nielen v učebnici, ale vyhľadávajú ich aj v časopisoch, v školskej knižnici, doma. Všímajú si členenie rozprávky ako literárneho útvaru. Vedia vymenovať mená svetových rozprávkárov. Vedia vymenovať názvy rozprávok.</p>	<p>Žiak pozná pojem autorská rozprávka. Pozná rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou. Vie prakticky nájsť príklady autorskej rozprávky. Pozná členenie textu rozprávky a vie pomenovať jej výchovný cieľ. Pozná hlavnú a vedľajšie postavy rozprávky.</p>
<p>Príslovie Porekadlo</p>	<p>Rozšírenie vedomosti o nové literárne útvary ľudovej slovesnosti – príslovie, porekadlo. Vedieť, že príslovie obsahuje na konci poučenie. Žiak ho vie výchovne využiť.</p>	<p>Žiak ovláda pojem príslovie a porekadlo. Vie vyhľadať príslovia a porekadlá v čítanke. Šikovnejší žiaci môžu priniesť krátke útvary ľudovej slovesnosti aj z domu, prípadne z knižnice. Žiak vie povedať výchovný cieľ príslovia.</p>
<p>Povešť Hlavná Myšlienka</p>	<p>Naučiť žiakov pojem povest'. Oboznámiť ich s viacerými druhmi povesti. V tomto ročníku je potrebné dbať na vhodný výber. Povesti by mali byť jednoduchšie na pochopenie hlavnej myšlienky a nemali by obsahovať</p>	<p>Žiak ovláda pojem povest'. Vie, že existuje viac druhov povesti. Vie v povesti určiť hlavnú myšlienku.</p>

	prvky naturalizmu. Výchovné využitie povesti.	
--	--	--

Obsah učebného predmetu: gramatika, sloh, čítanie v 4.ročníku

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vybrané slová Delenie hlások Ohybné slovné druhy	Vybrané slová, písanie i, í y, ý, v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. Delenie hlások, ohybné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definícia, identifikácia v cvičeniach, určovanie kategórií	Žiak si utvrdzuje pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach.
Pojem predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné predpony	Tvorenie slov. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvodéní. Slabičné a neslabičné predpony.	Žiak vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch.
Pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske	Pravopis ďalších vybraných slov. Príbuzné slová. Poznať ich význam. Geografické názvy s i, í a y, ý po obojakej spoluhláske.	Získava pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Zdokonaľuje sa v pravopisných zručnostiach v písaní geografických názvov.
Delenie hlások Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov	Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfematickom švíku, hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky <i>f</i> .	Žiak vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobenia.

		Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale
Priama reč Uvádžacia veta Bodkočiarka Úvodzovky	Definícia priamej reči. Úvodzovky v priamej reči. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).	Žiak vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne používa interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná priamu reč v hovorenom slove.
Slovné druhy: Podstatné mená Prídavné mená Zámená Číslovky Slovesá Rozšírenie učiva o základných slovných druhoch. Podstatné mená, funkcia podstatných mien. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde. Funkcia zámen. Druhy zámen.	Rozšírenie poznatkov o ohybných slovných druhoch. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvodenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch. Určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen: osobné a privlastňovacie. Číslovky, definícia, delenie čísloviek na základné a radové. Pravopis čísloviek v obore do 100. Slovesá – zopakovať definíciu sloviess. Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas sloviess. Neurčitok. Časovanie sloviess.	Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách. Žiak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť základné druhy zámen. Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a pozná ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie sloviess (osoba, číslo a čas). Vie vyčasovať slovesá. Vie určiť u sloviess neurčitok.
Neohybné slovné druhy Funkcia neohybných	Neohybné slovné druhy. Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte. Príslovky, predložky a	Žiak vie triediť slovné druhy na ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a

<p>slovných druhov vo vete. Príslovky Predložky Spojky Častice Citoslovčia</p>	<p>spojky – slovné druhy, s ktorými sa žiaci stretli už v minulých ročníkoch. Učivo vyvodíme z cvičenia a textov. Naučíme žiakov pravopis predložiek a ich správnu výslovnosť. Vyvodíme ich z prvotných predložiek s priestorovým významom <i>na, do, v, s/so, z/zo</i> Pravopis a výslovnosť predložiek <i>s/so, z/zo</i>, pravopis a výslovnosť predložiek <i>s/so, k/ku</i> v spojení s osobnými zámenami. Naučíme žiakov identifikovať v texte spojky Spojky – vyvodit' z textu, z aktívnej lexiky žiaka. Zameriame sa na najfrekvencovanejšie spojky (<i>a, ale, keď, aby, že atď.</i>). Častice – vyvodit' z textu, upozorniť na najviac používané výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (<i>áno/nie, hádam, asi, možno, naozaj, určite</i> a i.).Citoslovčia – vyvodit' z textu, zo zvukomalebých slov.</p>	<p>následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek. Vie používať spojky. Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. Vie vymenovať aspoň niektoré a vie ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.</p>
<p>Umelecký a vecný text Kľúčové slová</p>	<p>Poukázať na základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy.</p>	<p>Žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Späťne ich vie v texte vyhľadať. Vie k textu vytvoriť osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Žiak vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť.</p>
<p>Diskusia Názor</p>	<p>Pojem diskusia a názor. Diskutovať so žiakmi na rôzne témy (najlepšie také, ktoré sú z blízkeho okolia žiaka, zamerané na bežný život). Učiteľ môže umelo</p>	<p>Žiak vie diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie</p>

	vytvoriť konfliktnú situáciu a následne vyzvať žiakov na prejavenie vlastného názoru k danej situácii. Situácia môže byť reálna alebo vymyslená.	konfliktné situácie. Žiak vie vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu. Pozná niektoré stratégie riešenia konfliktu. Vie sa napr. „pohádať“ so spolužiakom o nejakom probléme (primeraným spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami).
Opis osoby, ústne, písomne	Opis - neučíme definíciu slohového útvaru. Žiaci sa s opisom ako slohovým útvarem stretli už v 3. ročníku. Vychádzame z vedomostí, ktoré o opise žiaci majú. Zamerať sa na opis osoby, ústne aj písomne . Všímať si charakteristické črty a vlastnosti osoby.	Žiak vie charakterizovať opis osoby. Vie ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodenca, kamaráta . Pozná základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. Veľmi stručne vie danú osobu opísať aj písomne .
Cielený rozhovor - Interview	Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview. Ide o nový pojem, s ktorým sa niektorí žiaci ešte nestretli. Tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie .	Žiak pozná definíciu cieľného rozhovoru. Pozná jeho cudzí názov – interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede. Napr. so spolužiakom zrealizuje krátke interview o aktuálnej udalosti.
Reprodukcia Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť	Naučiť žiakov pojem reprodukcia textu. Naučiť žiakov reprodukovať nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí napr. príbuzných, kamarátov a pod. Naučiť žiakov reprodukovať rozprávanie. Dodržať časovú postupnosť deja.	Žiak ovláda pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť- veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.
Koncept	Náčrt alebo koncept. Definícia. Vysvetliť na príklade. Realizácia konceptu v praxi.	Žiak vie zdefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej

		udalosti. Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.
Plagát	Pojem <i>plagát</i> . Všimnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má stať v najbližšom čase. Vytvoriť o nej plagát. Sústrediť sa na text. Všimnúť si prvky, ktoré musí plagát obsahovať. Pokús o vytvorenie plagátu v skupine spolužiakov.	Žiak vie zadefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti. Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.
Jazyk slovenský – literatúra		

Rozhlas Televízia Film - kino	Základné druhy médií. Zavedenie pojmov: rozhlas, televízia a film - kino. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. Znaky, ktorými sa navzájom odlišujú. Pojmy nie sú pre žiaka úplne neznáme. Sú integrované z predmetu mediálna výchova. Využiť poznatky z bežného života dieťaťa. Pojmy vyvodiť z reálneho prostredia žiaka. Ich využitie v každodennom živote. Výchovné využitie - vhodnosť a nevhodnosť programov pre deti a mládež. Ich vplyv na duševné zdravie dieťaťa. Niektoré programy (sfilmované príbehy, rozprávky alebo iné dramatické diela) vychádzajú prevažne z umeleckej literatúry, ktorú žiaci poznajú z čítania. Učivo je vhodné prepojiť aj s učivom o divadelnej hre, ktorá sa inscenuje nielen v divadle, ale i v televízii, rozhlase a filme.	Žiak pozná pojem rozhlas, televízia, film (médiá). Vie ich pomenovať a vie ich navzájom od seba odlíšiť. Pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu. Vie kde sídli, pozná budovu slovenského rozhlasu, slovenskej televízie (prípadne iných televízií) a filmu (kiná). Film v minulosti a dnes. Vie, že sa film v minulosti premietal v kinách. V súčasnosti na premietanie filmu slúži aj televízia, prípadne prehrávače DVD, videorekordéry. Žiak pozná niektoré literárne diela, rozprávky alebo iné literárne žánre, ktoré boli sfilmované. Žiak sa vie primerane správať v kine.
Dialóg	Dialóg je súvislý rozhovor dvoch alebo viacerých osôb, ktoré	Žiak ovláda pojem dialóg. Vie kedy vzniká a koľko osôb sa na

	<p>sú v priamom a vzájomnom kontakte. Dialóg chápeme najmä v súvislosti s literárnym alebo dramatickým dielom. V súvislosti s dialógom sa vyskytuje prítomnosť pohybových prvkov, ktorými sa jazykový prejav dopĺňa, dokresľuje, obmieňa alebo celkom supluje. Napr. namiesto jazykových prostriedkov sa používajú prostriedky mimojazykové napr. gestikulácia, mimika.</p>	<p>ňom zúčastňuje. Vie ho identifikovať v texte a dokáže ho aj prakticky zrealizovať. Pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku.</p>
<p>Kapitola</p> <p>Strofa</p> <p>Rým</p>	<p>Členenie textu na menšie jednotky. Kapitola – pojem, charakteristické členenie najmä v knižkách. Ide o architektonickú jednotku, menšiu než diel(zväzok). Strofa je skupina veršov odde lená od ďalšej strofy.</p> <p>Rým zvuková zhoda slabík na konci veršov.</p>	<p>Žiak ovláda pojmy z učebnice v súvislosti z textom. Vie v básni identifikovať rým, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu. To isté platí aj o strofe a kapitole. Ťiak vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly. Ide o pragmatickú stránku výučby. V učive o rýme podľa zakončenia rozozná 3 druhy rýmov: združený aabb, abab, abba. Vie ich prakticky v básni vyhľadať.</p>
<p>Bájka</p>	<p>Pojem: bájka. Ide o vymyslený príbeh s výchovným zameraním, v ktorom vystupujú zvieratá alebo neživé predmety, ktoré konajú a hovoria ako ľudské bytosti. Z bájky vždy vyplýva ponaučenie. Najznámejším bájkarom a zakladateľom bájky bol Ezop. V našej literatúre J. Záborský.</p>	<p>Žiak ovláda pojem bájka. Pozná text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní bájky vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Pozná meno Ezopa ako najznámejšieho autora bájok a tiež pozná meno J. Záborského – nášho významného bájkara.</p>

Prierezové témy

Súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Sú to tieto prierezové témy:

- Dopravná výchova/ DOV
- Osobnostný a sociálny rozvoj/OSR
- Enviromentálna výchova/ENV
- Multikultúrna výchova/MUV

- Ochrana života a zdravia/OŽZ
- Mediálna výchova/MEV
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti/TPPZ
- Regionálna výchovná a tradičná ľudová kultúra

Medzipredmetové vzťahy a ďalšie možnosti rozšírenia vyučovania

- formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov, napr.: čas – jazyk (materinský aj cudzí, prírodoveda, etická výchova)
- formou IKT, ktorú sú aplikovateľné v rámci predmetu SJL – e-maily, využívanie textového editora pri tvorbe textov, prezentácie v PowerPoint, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, internet a pod.,
- formou prierezových tém, napr.: *čas, priestor, atď.* – materinský aj cudzie jazyky, prírodoveda, vlastiveda, matematika, atď.,
- formou literárnych vzťahov, napr. hudobná výchova – ľudová pieseň,
- formou realizácie regionálnych prvkov v učive,
- využitím školských, obecných/mestských knižníc,
- organizovaním rôznych súťaží,
- organizovaním exkurzií
- návšteva divadiel, kín, múzeí atď.

4. Metódy a formy

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Odporúčame používať:

- metódy získavania štylistických vedomostí (poznávanie sprostredkované učiteľom, pozorovanie ukážkových jazykových prejavov a ich analýza, posudzovanie textov z bežnej komunikačnej praxe)
- metódy nácvikové – slohové cvičenia nižšieho typu (odpisovanie, napodobňovanie, imitovanie, mechanická reprodukcia, práca s otázkami, práca s básnickým textom, spojenie výtvarného prejavu s rozprávaním, práca s ilustráciami a obrázkami) a slohové cvičenia vyššieho typu (štylizačné, textové).

Na základe interakcie medzi účastníkmi edukačného procesu odporúčame metódy:

- a. dvojpólovej interakcie žiak – obsah (tiché čítanie s porozumením, samostatné riešené jazykové cvičenia, samostatné zhotovovanie projektov, produkčné textové cvičenia)
- b. trojpólovej interakcie žiak – spolužiaci – obsah (partnerské vyučovanie, práca v skupinách, kooperatívne vyučovanie)
- c. štvorpólovej interakcie učiteľ – žiak – spolužiaci – obsah (rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, názorno-demonštračné a manipulačné metódy, beseda, debata, diskusia, dramatizácia, tvorivá dramatika, metódy rozvíjania kritického myslenia, zhotovovanie projektov, didaktické hry, metódy využívania IKT

a) Na základe cieľovej zameranosti odporúčame metódy:

- a. utvárania jazykovej kompetencie žiaka (riadený induktívny rozhovor, pozorovanie, kognitívne jazykové cvičenia, aplikatívne jazykové cvičenia, riadený deduktívny rozhovor, štylizačné cvičenia, cinquain, pojmová mapa)
- b. rozvíjania komunikačných zručností žiaka (cvičenia na rozvíjanie fonemického sluchu, štruktúrované počúvanie, zvukové hádanky, štruktúrované čítanie, cloze test, výzvovo-otázkové podnety, imitácia hovorená alebo písaná, pantomíma, reprodukcia textu, dramatizácia textu, rôzne dychové, hlasové a artikulačné cvičenia, cvičenia na funkčné

používanie poprijazykových prostriedkov, výrazné čítanie, dialogizované čítanie, invenčné a selekčné cvičenia (štylizované, brainstorming, zhlukovanie, tvorivá vizualizácia), nácvik konverzačných rituálov, rolový dialóg, rečnícke cvičenia, rôzne námetové hry, situačné a inscenačné metódy, kompozičné cvičenia, kompozično-štylizované cvičenia, tvorivé písanie, metódy úpravy a opravy textov, metódy publikácie žiackych produktov (autorská stolička, príspevky do školského časopisu Kométa, nástenky, autorské knihy)

- c. formovania komunikačných a osobnostných postojov a hodnôt (komparačné cvičenia, skupinová diskusia, kooperatívne aktivity, voľné písania, tvorivé písanie
- d. diagnostikovania komunikačnej kompetencie žiaka (kontrolné jazykové cvičenia, hodnotiaci komplex výzvovo-otázkových podnetov, diagnostické využitie pojmovej mapy, kontrolné testy, participačné pozorovanie, hodnotenie súvislých hovorených a písaných produktov žiaka, portfólio zavedené už od 1. ročníka

Na základe obsahu odporúčame:

- jazykové cvičenia (výslovnostné, pravopisné, lexikálne, morfológické, syntaktické, kombinované)
- a slohové cvičenia.

5. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

Šlabikár 1.2. časť

Pracovný zošit, Súbor zošitov s predtlačou

Slovenský jazyk pre 2., 3.,4. ročník

Čítanka pre 1.,2., 3.,4. ročník

Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax a iná odborná literatúra, slovníky, odborné časopisy napr. NOTES (Nové osvedčené tvorivé efektívne stratégie), detské časopisy

- A. Holováčová: **Diktáty a pravopisné cvičenia pre 1. stupeň**
- V. Betáková: **Priateľ mäččeň a kamarátka bodka**
- D. Kovárová, A. Kurtulíková: **Mimočítankové čítanie**
- PaedDr. E. Germušková, Mgr. M. Vincová, A. Jurinová, T. Tkáčová: **Naše čítanie** (doplnková literatúra pre 2. a 3. ročník ZŠ)
- J. Pavlovič, R. Smatanová: **Čítajte si s nami** (doplnkové texty pre 2. a 3. ročník ZŠ)
- Slovníky a jazykové príručky
- Detské časopisy
- Knihy a encyklopédie z triednej a školskej knižnice
- Mimočítanková literatúra
- Multimédiá a ďalšie učebné pomôcky
- R.Sivoková: Súbor samostatných prác
- E.Klikáčová: Riekanky, hádanky, vyčítanky

6. Hodnotenie predmetu:

Na hodnotenie predmetu vychádzam z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotiť . V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení **klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice - 1, 2, 3, 4, 5.**

a) **V predmete slovenský jazyk sa neklasifikujú pravopisné cvičenia a nácvikové diktáty.** Tie učiteľ hodnotí slovne - do príslušných zošitov zapisuje počet chýb, slovný

komentár k zvládnutiu cvičení a úloh, prípadne svoje odporúčania k zlepšeniu výkonov žiaka.

b) **Kontrolné diktáty sú klasifikované stupnicou** na hodnotenie kontrolných diktátov podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov :

1. - 3. roč.		4. roč.	
Stupnica hodnotenia diktátov			
Počet chýb	známka		
0 – 2	1	0 – 1	1
3 – 4	2	2 – 4	2
5 – 7	3	5 – 7	3
8 – 10	4	8 – 10	4
11 – viac	5	11 – viac	5

c) **Písomné a kontrolné práce** zo slovenského jazyka, čítania a literárnej výchovy **sú hodnotené klasifikačným stupňom** podľa platnej klasifikačnej stupnici pre SJL s percentuálnym hodnotením

(viď prílohu plánu práce MZ):

100% - 90%	= 1
89% - 75%	= 2
74% - 50%	= 3
49% - 25%	= 4
24% - 0%	= 5

d) **Písanie** je súčasťou predmetu Tvorivé písanie a čítanie, **slohová výchova** je realizovaná v rámci SJL, oba predmety sú **hodnotené klasifikačným stupňom**. Pri hodnotení a klasifikácii písania a slohu sa vyučujúce zameriavajú na splnenie cieľa príslušnej strany (uvedené v tematickom výchovno - vzdelávacom pláne písania), ďalej na úhľadnosť, plynulosť a čitateľnosť písma a celkovú úpravu strany. Gramatické chyby by nemali výrazne ovplyvňovať známku za zvládnutie úloh žiakom. Podobne ako v slohovej výchove, aj tu učiteľky veľmi citlivo pristupujú ku klasifikácii a hodnoteniu, rešpektujú individualitu alebo špec. – ped. potreby žiakov.

e) **Čítanie a literárna výchova sú hodnotené klasifikačným stupňom**. Učiteľ v známke obsiahne nielen správnosť, plynulosť a uvedomenosť samotného čítania žiaka, ale aj ďalšiu prácu s textom, pochopenie prečítaného či orientáciu v ňom. Pri hodnotení čítania a liter. výchovy sa sústrediť na správne, plynulé a uvedomené čítanie (čítanie s porozumením) u žiakov, následne za prečítaním textu má žiak ďalej pracovať s textom (pocity a dojmy z prečítaného textu, jeho dokončenie, analýza, prerozprávanie, dramatizácia a iné...). Aj túto ďalšiu aktivitu žiaka učiteľ obsiahne v známke, ktorú udelí žiakovi (nejde teda o známku za samostatné prečítanie).

ZÁKLADNÝ PREDMET: ANGLICKÝ JAZYK

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Záujem o štúdium anglického jazyka v posledných rokoch stále rastie. Je to dané nielen požiadavkou zo strany rodičov či žiakov ale najmä spoločenským vývinom. Vstup našej krajiny do EÚ a jej štruktúr si žiada ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikačné zručnosti. Jednou z možností ako túto požiadavku naplniť je začať vyučovať anglický jazyk už mladšom školskom veku a riadiť sa heslom: „Čím skôr, tým lepšie.“ Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa. Otvára žiakom nový obzor pri spoznávaní iných kultúr a tým rozvíja aj tolerantnosť dieťaťa voči iným kultúram. Uľahčuje deťom prácu pri vyučovaní formou IKT metód.

Časová dotácia

Ročník	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu týždenne/ročne
1.ročník	-	-	-
2.ročník	-	-	-
3.ročník	3	-	3/99
4.ročník	3	-	3/99

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačova učebňa
- ▶ jazyková učebňa

2. Ciele učebného predmetu

Cieľové zameranie vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- získavaniu nových kompetencií
- opakovaniu si naučených vedomostí
- využívaniu vedomostí z iných predmetov
- hodnoteniu svojich pokrokov
- spolupráci vo dvojiciach, alebo v skupinách
- socializácií detí
- využívaniu naučeného cudzieho jazyka
- učení sa samostatnosti pri učení
- vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- lepšie poznanie sveta a podporovanie sebavedomia
- prínos k celkovému vývinu dieťaťa a podporovanie emocionálnych, kreatívnych, sociálnych a kognitívnych schopností

- naučiť žiakov rozmýšľať o učení sa CJ a viesť ich k využívaniu vlastného jazykového portfólia ako nástroja sebahodnotenia
- viesť žiakov k samostatnosti v štúdiu tým, že žiak má dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu so zmysluplným využívaním IKT

Kľúčové spôsobilosti

- porozumieť počutému a písanému slovu
- hovoriť a vedieť odpovedať na otázky
- písať krátke listy, pozdravy, odkazy

Kompetencie spojené s myslením

- kreatívne myslenie je odlišný spôsob riešenia úloh
- kritické myslenie je vytvorenie samostatného názoru
- prosociálne myslenie znamená pochopiť iných a učiť sa od nich

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie na učenie

- pozitívna motivácia,
- vhodné učebné pomôcky
- učebnice a pracovné texty ako zdroj informácií,
- individuálne učenie sa,
- pripravovanie sa na celoživotné vzdelávanie.

Kompetencie na riešenie problémov

- viesť k samostatnému riešeniu problémov, schopnosti hľadať viaceré riešenia,
- viesť k využívaniu svojich skúseností a myslenia, nachádzaniu zhôd, odlišností,
- využívanie modelových situácií,
- hľadanie optimálneho riešenia využívaním tvorivého myslenia, kreativity,
- rozvíja kritické myslenie.

Komunikatívne kompetencie

- využíva diskusiu o probléme,
- vedie k využívaniu IKT na komunikáciu,
- samostatné i tímové prezentácie.

Sociálne kompetencie

- skupinová práca, tímová práca, organizácia práce, pravidlá,
- individuálny prístup k talentovaným žiakom (rozširujúce úlohy), k žiakom s poruchami učenia (spolupráca so špeciálnym pedagógom),
- empatické, priateľské, kooperujúce prostredie výučby, pozitívne postoje,
- rozvíjanie zdravého sebavedomia, zdravej osobnosti,
- rešpektovanie vekových, sociálnych, intelektových osobitostí,
- podpora pri zapájaní do súťaží.

Pracovné kompetencie

- zodpovedný prístup k práci, jej výsledkom,
- zodpovednosť za seba i svoj tím,
- kontrola samostatných prác,
- autokontrola a kontrola spolužiaka.

3. Obsah učebného predmetu

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu **parajazykové** (rytmus, intonácia) a **nonverbálne** (gestikulácia, mimika) prostriedky.

Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými

zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatočníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

Vzdelávací obsah anglického jazyka primárnej školy pozostáva z desiatich okruhov na úrovni A1.1.

1. Rodina a spoločnosť
2. Domov a bývanie
3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie
4. Doprava a cestovanie
5. Vzdelávanie a práca
6. Človek a príroda
7. Voľný čas a záľuby
8. Stravovanie
9. Obliekanie a móda
10. Multikultúrna spoločnosť

Pri každej z týchto tém rozvíjame u žiakov komunikačné zručnosti v anglickom jazyku. Ide o počúvanie s porozumením, ústny prejav – hovorenie, čítanie s porozumením a písomný prejav.

V 3. a 4. ročníku sa snažíme, aby žiaci nadobudli na hodinách anglického jazyka pozitívne emocionálne zážitky prostredníctvom hier, piesní, rýmovačiek, príbehov, realizácie dramatizácií, využitia IKT. Dôležitá je tu aktívna účasť žiaka a pozitívne hodnotenie zo strany učiteľa.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame štandard (obsahový aj výkonový) s možným využitým prierezových tém, ktorý by mal žiak na konci 3. ročníka zvládnuť.

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Rodina a spoločnosť	Pozdravy, jednoduché pokyny, oslovenie, predstavenie sa, opýtanie sa na meno	Porozumieť jednotlivým pokynom: sit down, stand up, listen, look, open a tiež nacvičiť úvod hodiny: Good morning, children! – Good morning, Miss Teacher/ Mrs. Teacher alebo Class teacher! Žiak sa vie pozdraviť, vie položiť otázku: What is your name? a odpovedať na ňu.	Rozvíjať u žiaka pozitívny vzťah ku komunikácii s druhými, správne vystupovanie. Osobnostný a sociálny rozvoj
	Veci okolo nás, ich farba a počet	Žiak vie pomenovať predmety, ktoré sa nachádzajú v škole, triede (chair, desk, window, blackboard, pen, book...) Dokáže reagovať na otázku: What is this? It 's Is it ? Yes/ No. – vie vyjadriť svoj názor. Žiak vie pomenovať veci a uviesť počet alebo farbu, napr.: one	Rozvíjať pozitívny vzťah k svojim, ale aj cudzím veciam. Enviromentálna výchova

		chair, blue pen, Vie počítať do 20.	
	Členovia rodiny, vyjadrenie vzťahu k rodinným príslušníkom	Žiak vie pomenovať členov rodiny (mother/ Mum, father/ Dad, sister, brother). Žiak vie používať väzbu: There is a reagovať ukázaním na otázku: Where is your mother? Vie uviesť vzťah k členom rodiny (väzba like/ don't like)	Pestovať u žiakov pozitívne postoje k funkčnej rodine a rodičovstvu. Zdôrazňovať význam kladných interpersonálnych vzťahov medzi súrodencami – empatiu.
Dom a bývanie	Farby	Žiak vie pomenovať základné farby (red, blue, green, ...). Vie pridať veciam ich farbu v správnom slovoslede (adjectivum+noun)	Rozvíjať u žiaka prezentačné zručnosti. Tvorba projektov a prezentačné zručnosti
	Hračky, vyjadrenie vzťahu k hračkám	Žiak vie pomenovať hračky (train, car, doll, horse...). Vie reagovať na otázku a vyjadriť vzťah: Do you like car? Yes, I like. No, I don't like.	Rozvíjať kladný vzťah ku svojim hračkám. Starostlivosť o ne. Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti.
	Izby a ich nábytok	Žiak vie pomenovať izby v dome a nábytok, ktorý sa v izbách nachádza.	Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti.
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Časti tela	Žiak vie pomenovať základné časti tela a aplikovať to aj pri zvieratkách. Vie charakterizovať svoje telo: I'm big. I'm small.	Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu. Ochrana života a zdravia
	Časti hlavy	Žiak vie pomenovať základné časti hlavy. Vie opísať svoju náladu: I'm sad. I'm happy.	Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu.
		Žiak vie spievať pieseň Head and Shoulders.	Rozvíjať u žiaka aktivitu. Ochrana života a zdravia
Doprava a cestovanie	Dopravné prostriedky	Žiak vie pomenovať dopravné prostriedky, určiť farbu a počet v dodržanom slovoslede (numeral+adjectivum+noun)	Dopravná výchova
	Budovy	Žiak vie pri ceste do školy pomenovať niektoré budovy, ktoré sa v obci nachádzajú.	
Vzdelávanie a práca	Čísla	Žiak vie pomenovať čísla od 1 – 20 a reagovať na otázku How many?	Rozvíjať u žiaka pozitívny vzťah ku komunikácii s druhými.
Človek a príroda	Zvieratá a postoj k nim	Žiak vie pomenovať niektoré domáce zvieratká. Vie ich pomenovať. Vie uviesť kladný alebo záporný vzťah k nim väzbou: I like/ I don't like.	Rozvíjať empatiu. Ochrana života a zdravia.
	Ročné obdobia	Žiak vie pomenovať ročné obdobia.	Enviromentálna výchova Ochrana

			života a zdravia
	Dni v týždni	Žiak vie pomenovať dni v týždni. Používanie názvov dní s predložkou on.	Rozvíjať žiaka po stránke sociálnej a osobnostnej.
Voľný čas a záľuby	Športové aktivity, schopnosti	Žiak vie pomenovať jednotlivé druhy športov v súvislosti s ročnými obdobiami. swim, ski, play football, ... Vie povedať či ovláda jednotlivé športy väzbou: I can/ I can't. Vie vyjadriť postoj k jednotlivým aktivitám (I like/ I don't like)	Rozvíjať komunikačné zručnosti. Ochrana života a zdravia. Rozvíjať pozitívny vzťah ku športovaniu.
Stravovanie, nakupovanie a služby	Jedlo, vzťah k jedlu	Žiak vie pomenovať jedlo a vyjadriť k nemu vzťah väzbou: I like / I don't like. Vie reagovať na otázku Do you like ... ? Vie vymenovať zdravé a nezdravé jedlá.	Rozvíjať správnu životosprávu. Ochrana života a zdravia. Multikultúrna výchova Enviromentálna výchova
	Ovocie a zelenina	Žiak vie pomenovať niektoré druhy ovocia a zeleniny.	Ochrana zdravia.
Oblekание a móda	Oblečenie	Žiak vie pomenovať oblečenie (jeans, T – shirt, shoes, ...). Vie pomenovať oblečenie aj s farbou.	Ochrana života a zdravia Enviromentálna výchova

V tejto tabuľke uvádzame štandard (obsahový aj výkonový) s možným využitým prierezových tém, ktorý by mal žiak na konci 4. ročníka zvládnuť. V 4. ročníku sa dáva opäť veľký význam na komunikatívnosť, ktorá sa dá využiť v jednotlivých tematických okruhoch. Tieto aktivity pôsobia na žiakov veľmi motivujúco. V každom tematickom okruhu sa rozvíjajú komunikačné zručnosti – čítanie, písanie, počúvanie a hovorenie. Motivačne pôsobí aj využitie piesní, básní a rýmovačiek v obsahu.

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Rodina a spoločnosť	Rodina a jej členovia Príbuzní	Žiak vie pomenovať členov svojej rodiny a blízkych príbuzných. Vie opísať fotografiu svojej rodiny. Žiak vie správne používať privlastňovacie zámena (my, your, his, her, our)	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Domov a bývanie	Hračky Predložky Izby a nábytok Bývanie	Žiak vie pomenovať hračky, vie hláskať jednotlivé pomenovania hračiek v anglickom jazyku. Žiak pozná jednoduché anglické predložky a vie ich správne použiť vo vete. Žiak vie pomenovať izby v dome a nábytok. Žiak vie uviesť umiestnenie vecí v dome.	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Ľudské telo,	Časti tela	Žiak vie pomenovať časti tela,	Ochrana života a

starostlivosť o zdravie	Prídavné mená Opis svojho zovňajšku	tváre. Žiak vie cvičiť podľa pokynov. Vie dávať pokyny k cvičeniu. Žiak vie opísať svoj zovňajšok.	zdravia.
Doprava a cestovanie	Dopravné prostriedky	Žiak vie pomenovať dopravné prostriedky. Vie určiť ich farbu aj počet. Vie sa pýtať na počet a farbu How many? What colour?	Dopravná výchova
Vzdelávanie a práca	Objekty v triede Pokyny Zadávanie pokynov	Žiak vie pomenovať objekty v triede a svoje učebné pomôcky. Vie určiť ich farbu a veľkosť. Vie sa pýtať na veci otázkou: What is it? Whose is this? a odpovedať na otázky It is ..., It is my Žiak vie privlastňovať predmety pomocou 's. Žiak rozumie pokynom, ktoré zadáva učiteľ a vykonáva činnosti na základe pokynov. Žiak vie zadávať pokyny v triede	Osobnostný a sociálny rozvoj
Človek a príroda	Voľne žijúce zvieratká Domáce zvieratká Zvieratká v zoo Opis zvierat Určovanie času Určovanie miesta	Žiak vie pomenovať zvieratká voľne žijúce, domáce, žijúce v zoo. Vie tieto zvieratká opísať. Žiak vie určiť celé a pol hodiny. Žiak vie určiť miesto, kde zvieratká žijú.	Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova
Voľný čas a záľuby	Aktivity Denný režim	Žiak vie pomenovať aktivity a činnosti, ktoré dokáže alebo nedokáže vykonávať. Vie rozprávať o svojom dennom režime.	Ochrana života a zdravia
Stravovanie	Jedlo Tvary	Žiak vie pomenovať jedlo a určiť jeho geometrický tvar.	Ochrana života a zdravia
Oblekanie a móda	Oblečenie	Žiak vie pomenovať oblečenie.	Environmentálna výchova

4. Požiadavky na výstup pre 1. stupeň ZŠ

Žiak sa snaží počúvať a porozumieť počutému textu, pričom rozumie základné osvojené formulácie, dokáže na ne reagovať (aj neverbálne), vie sa vyjadriť v rámci osvojených formulácií, dokáže správne prepísať známe lingvistické jednotky, aktívne komunikovať v rámci osvojených lingvistických jednotiek. Na gramatiku sa nekladie dôraz, ale žiak si ju osvojuje v prirodzených podmienkach. Žiak neprodukuje nič samostatné.

Požiadavky pre výstup na konci 3. ročníka. Žiak postupne:

- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré zadáva učiteľ (sit down, stand up, ...),
- vie sa pozdraviť a nadviazať kontakt (Hello! My name is...)
- pýtať sa na meno (What is your name?),
- vie pomenovať základné veci okolo seba (hračky a iné predmety formou It is, otázka Is it... ?),
- vie pomenovať izby a nábytok,

- vie pomenovať dopravné prostriedky, budovy,
- sa vie pýtať na veci (What is this?),
- vie určiť farbu vecí a ich počet (do 20),
- vie vyjadriť svoj názor (Yes/ No),
- sa vie pýtať na farbu a počet (What colour? How many?),
- vie pomenovať základných členov svojej rodiny a vyjadriť k nim vzťah (I love...),
- spoznáva a používa privlastňovacie zámená (my, your),
- vie pomenovať základné časti svojho tela,
- vie jednoduchým spôsobom vyjadriť svoju náladu a jednoducho charakterizovať svoje telo a jeho časti prídavným menom (I'm happy/ sad. I am small/ tall),
- vie pomenovať dni v týždni,
- vie pomenovať zvieratká a vyjadriť k nim vzťah (like/ don't like),
- vie vymenovať niektoré druhy ovocia a zeleniny a vyjadriť vzťah (like/ don't like),
- vie vymenovať niektoré zdravé a nezdravé jedlá a vyjadriť k nim vzťah (like/ don't like),
- vie spievať jednoduché anglické pesničky, ovláda jednoduché anglické rýmovačky, chápe obsah týchto piesní a rýmovačiek,
- vie imitovať správnu výslovnosť učiteľa,
- vie zopakovať slová a jednoduché vety,
- vie s výraznou pomocou učiteľa dotvoriť otázky a odpovede.

Požiadavky na výstup z 4. ročníka

Lexika

Žiak si postupne z roka na rok obohacuje a vylepšuje lexiku v daných témach (hračky, farby, čísla, objekty v triede, zvieratá, telo, rodina, oblečenie, izby, nábytok, jedlo, geometrické tvary, dopravné prostriedky, príroda, atď.).

Žiaci si osvoja 200 – 250 nových slov, ich pravopis a výslovnosť, výber slov a slovných spojení je podľa konverzačných okruhov. Žiaci pracujú s obrázkovým slovníkom, oboznamujú sa s jednoduchým dvojjazyčným slovníkom

Morfológia

- podstatné mená: žiak rozlišuje jednotné a množné číslo »s«
- privlastňovanie: privlastňovací pád – genitív (*Laura's book*) a privlastňovacie prídavné mená: *my, your, her, his*
- určitý a neurčitý člen »a/ an«
- predložkové pády: *to father, from school, with my friend*
- predložky miesta : *on, in, under, behind, next to opposite, between*
- zámená: *osobné a privlastňovacie* (opakovanie), ukazovacie (this, that)
opytovacie »*What... Where... Who... Whose... How old... How many...*«,
- základné číslovky: 1 – 20
- radové číslovky – *v dátume (pasívne)*
- predložky pohybu: *up, down (pasívne)*
- spojky: *or, but, and*
- modálne slovesá: *can*
- slovesné časy: *jednoduchý prítomný (všetky osoby)*
- určovanie času – *celé hodiny, pol hodiny*
- plnovýznamové slovesá »*open, draw, put, sit down, stand up, look, etc.*«

Syntax

- stavba vety pomocou *there is/there are*
- identifikovať a opísať pomocou: *This is his/her, Are this his? No, they aren't.*
- druhy viet podľa modálnosti a vetného obsahu: časovanie slovesa *to be, to have got*, modálne sloveso *can* - otázka, zápor: *I can/ Can I have...?*
- tvorenie modelových otázok použitím opytovacích zámen: *What's your name? Where is your school? How old are you? When's your birthday?*
- otázka: *What's the matter? What's happened?(pasívne)*
- opytovacie vety: *Is it? Do you have?*
- *like* – tvorenie otázok a záporu

Zvuková a grafická rovina jazyka

- spelling - žiaci sa naučia anglickú abecedu, hláskovanie slov
- opakovanie a systematizovanie výslovnosti stiahnutých tvarov slovík: *he is- he's, we are-we're, cannot-can't...*
- [v] [w] - rozdielna výslovnosť týchto dvoch hlások v slovách precvičovanie kombinácií hlások a dvojhlasok napr. [lɜ]-here, [eð]-there
- [ʌ] - [a:] – mother, father
- hlásky sú precvičované v kontexte, nie izolovane

Komunikačné zručnosti

- vypočúť a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- prečítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- základné pravidlá formálneho a neformálneho rozhovoru
- frázy jednoduchej každodennej komunikácie: zoznámenie, predstavenie sa, rozlúčenie sa, poďakovanie – opakovanie
- nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- vyjadriť svoj názor (súhlas, nesúhlas)
- vyjadriť svoju vôľu
- vybrať z ponúkaných možností (identifikovať, opísať)
- reagovať pri stretnutí
- vnímať a prejavovať city a pocity (radosť, smútok)
- reagovať na príbeh alebo udalosť
- vyjadriť očakávania a reagovať na ne (nádej, sklamanie, strach)

Počúvanie - ide o počúvanie hudby, zvukov zvierat, čísel, časových údajov, dialógov atď. z rôznych druhov médií a sústredené počúvanie vyučujúceho s cieľom porozumieť.

- žiak s porozumením reaguje na pokyny učiteľa
- pri počúvaní neznámeho textu so známou tematikou žiak pochopí celkový obsah
- pri viacnásobnom počúvaní textu so známou tematikou žiak dokáže dešifrovať známe slová a slovné spojenia
- žiak vie prostredníctvom počúvania zrealizovať obrázkový diktát

Hovorenie

- žiaci slovne reagujú na pokyny a otázky učiteľa a svojich spolužiakov
- odpovedajú stručne na otázky k textom so známou tematikou

- s výraznou pomocou učiteľa dokážu tvoriť otázky v rámci osnov
- dokážu reprodukovať krátky text v rozsahu 3-5 viet

Čítanie

- žiak vie čítať s porozumením základné pokyny k úlohám v učebnici
- žiak vie čítať s porozumením krátky text so známou tematikou
- žiak vie doplniť do textu chýbajúce slovo
- vie vyhľadať informáciu

Písanie

- žiak má opakovane precvičovať písomnú podobu w, W, q, Q, Y
- žiak dokáže bezchybne prepísať krátky text
- žiak vie písomne pomenovať veci na obrázku
- žiak sa vie orientovať v učebnici a vyhľadať písomnú podobu slov
- dokáže opísať veci na obrázku písomne

Interkultúrne učenie sa

- oslovenie you (ty, vy)
- ľudové zvyky (sviatky, jedlá, oblečenie a pod.)
- internacionalizmy
- formálne a neformálne slová

5. Metódy a formy práce

Pri vyučovaní je potrebné maximálne vystaviť žiaka cieľovému jazyku zo strany učiteľa a vyukových materiálov (CD, DVD, multimedialných programov a pod.) Vyučovať v malej komunite s využitým rôznymi foriem práce.

Metóda je pedagogická - špecifická didaktická aktivita subjektu a objektu vyučovania , rozvíjajúca vzdelanostný profil žiaka , súčasne pôsobiaca výchovne, a to v zmysle vzdelávacích i výchovných cieľov v súlade s vyučovacími a výchovnými princípmi.

Pomocou správne zvolených metód treba vytvoriť atmosféru, v ktorej sa dieťa môže učiť s radosťou bez strachu a stresu, treba využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzenú zvedavosť, treba zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu sa učiť za pomoci všetkých zmyslov, treba dieťa naučiť sa reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa v jazyku osamostatniť.

Metódy práce

- výklad
- motivačné metódy rozhovoru
- reproduktívne i produktívne metódy upevňovania učiva
- demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy
- dramatizačné metódy
- heuristické metódy projektovej práce
- problémová

Formy práce

- individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry
- práca vo dvojici
- frontálna výučba
- práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimedialnými programami, CD, časopisom a internetom

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- odborné publikácie k daným témam
- webové stránky, ktoré sú venované výučbe anglického jazyka
- materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má naša škola k dispozícii
- učebnica, pracovný zošit
- metodická príručka
- obrázkové slovníky
- multimediálne výukové CD ROM's
- obrazový demonštračný materiál (obrázky, karty, pexesá, maňušky a pod.)

7. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy , ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Anglický jazyk klasifikujeme. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Klasifikáciu môžeme obohatiť aj o slovného hodnotenie, nasledovne:

1. Very good! / Veľmi dobré.
2. Good! / Dobré
3. Well done!
4. Excellent!

Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka sa posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

Hodnotíme a klasifikujeme:

- komunikačné zručnosti v jazyku (v potrebnej miere)
- jazykové schopnosti
- manuálne zručnosti a ich využitie
- umelecké a psychomotorické schopnosti
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenie
- písomné testy pre 3. a 4. ročník

ZÁKLADNÝ PREDMET: PRÍRODOVEDA

1. Charakteristika učebného predmetu

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotveda. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitostami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Časová dotácia

Ročník	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu týždenne/ročne
1.ročník	0,5	1,5	2/66
2.ročník	1	-	1/33
3.ročník	1	1	2/66
4.ročník	1	-	1/33

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ exteriér školy – prírodná záhrada
- ▶ verejné priestranstvá v obci

2. Ciele učebného predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.

- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.
- opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Čiastkové ciele predmetu

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný **rozvoj myslenia** dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. Prvý a druhý ročník Prírodovedy je preto zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú. Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby:

sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),

sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),

sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),

vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),

sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),

sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),

si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),

dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Tretí a najmä štvrtý ročník sú v Prírodovede zamerané obsahovo a činnostne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností, ktoré sú uvedené v zátvorkách.

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája **rozvoj poznatkového systému** dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...

- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravné reťazce, ekosystematické vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, príťažlivosť, ...

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj **rozvoj špecifických postojov**, ktoré vedú dieťa k uvedomejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplýva na postoje dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).
- Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).
- Dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).
- Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).
- Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

Podporovať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny, vnímať jedinečnosť prvkov prírody a prírodných výtvorov v okolí, rozumieť znakom, ikonám, hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať, diskutovať o návrhoch, vedieť robiť jednoduché pokusy, sledovať a výsledky sledovania zaznamenávať.

3. Obsah učebného predmetu

Obsah a vzdelávací štandard

Obsah učebného predmetu 1.ročníku je rozdelený do týchto tematických celkov:

1. Zmeny v prírode
2. Osobná hygiena a psychohygiena
3. Plynutie času
4. Zvieratá
5. Rodina
6. Voda
7. Rastliny a semená
8. Hmota

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zmeny v prírode	Cyklus stromu	Druhy stromov, listy stromov Na základe listov porovnávanie stromov	Porovnať listy jednotlivých stromov Na základe listov poznať druhy stromov
	Projekt Prečo padá list zo stromu Kalendár prírody	Ročné obdobie, mesiace v roku, charakteristiky počasí poľné plodiny, ovocie a zelenina	Vedieť si zaznamenávať počasie podľa znakov: vietor, dážď, slnečno Uviesť ako sa menia ročné obdobia Uviesť ako sa mení počasie v jednotlivých mesiacoch v roku Rozpoznať druhy ovocia a zeleniny
Osobná hygiena a psychohygiena	Denný poriadok žiaka Projekt Zostavenie jedálneho lístka na týždeň	Pravidelné stravovanie , striedanie práce a odpočinku, správne stolovanie	Poznať pravidlá pravidelného stravovania Vysvetliť dôvody striedania práce a odpočinku Uviesť príklady správneho a nesprávneho stolovania
	Čistota tela	Hygiena človeka, zásady	Vedieť správne použiť zubnú kefku Vysvetliť význam osobnej hygieny
	Zdravá výživa Projekt Potraviny, ktoré človeku škodia Potraviny dôležité	Zásady zdravej výživy	Uviesť príklady potravín, ktoré sú zdravé pre človeka a ktoré nie, porovnať ich

	pre zdravie Príprava zeleninového šalátu		
Plynutie času	Čas a jeho trvanie Projekt príprava presýpacích hodín	Objektívny a subjektívny čas	Vysvetliť plynutie času Porovnať objektívny a subjektívny čas Zoradiť obrázky podľa plynutia času (rastlina človek, zvieratá)
	Hodiny		Poznať celé hodiny
Zvieratá	Voľne žijúce zvieratá		Pracovať s encyklopédiou
	Domáce zvieratá		Diskutovať na tému ako sa pohybujú zvieratá
	Domáce vtáky		Klasifikovať domáce zvieratá podľa znakov
Rodina	Moja rodina	Členovia rodiny	Vymenovať členov rodiny
Voda	Voda a rastliny	Rastliny v zime	Porozprávať ako sa treba starať o rastliny v zime
	Voda a človek		Vysvetliť prečo musíme dodržiavať pitný režim Diskutovať, čo sa stane s vodou, ktorú pijeme?
Rastliny a semená	Semeno Projekt je to semeno Záhľadné semená		Vedieť zasadiť semeno Opísať pri pozorovaní ako klíči semeno

Hmota	Ľudia a veci Projekt Je to hmota Je vzduch hmota?	Ručná a strojová výroba Materiály na výrobu Vlastnosti hmoty	Na základe zmyslových vnemov určiť rôzne druhy hmoty
-------	---	--	--

Obsah učebného predmetu v 2.ročníku je rozdelený do týchto tematických celkov:

1. Hmota
2. Zelenina a ovocie
3. U lekára
4. Práca a odpočinok
5. Voda
6. Cyklus stromu
7. Rastliny a semená

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hmota	Jeseň a vzduch	Vietor je pohyb vzduchu Vzduch je hmota	Vedieť pripraviť experiment, ktorým dokážete, že vzduch je hmota Opísať, čím je zaujímavý vietor na jeseň a porovnať ho s vetrom v iných ročných obdobiach
	Ako dlho trvá stavba domu?	Rozprávka o troch prasiatkach z hľadiska technológie stavby Stavba, remeselníci, stavebný materiál, stavebné stroje, stavebné náradie	Vymodelovať domček podľa rozprávky Postaviť múrik alebo domček zo skladačky
Zelenina a ovocie	Ovocie, čo ukrýva plod?	Plod, semeno Kôstkovice, bobule, malvice, konzervácia ovocia	Vedieť roztriediť ovocie podľa semien Schematicky zakresliť zloženie plodu Vytvoriť pojmovú

			mapu: plody, zelenina, ovocie
	Zelenina	Semená a plody Zelenina koreňová, listová, plodová Uskladňovanie zeleniny	Pozorovať a zapisovať zmenu plodu semena počas štyroch týždňov, urobiť závery z pozorovania Roztriediť zeleninu podľa znakov
U lekára	Úraz a choroba	Úraz, choroba, lekárnička	Rozpoznať rozdiely a súvislosti v pojmoch úraz a choroba Vymenovať úrazy a choroby Poznať základný obsah lekárničky
	U lekára	Teplomer, lekár	Opísať návštevu u lekára Zmerať teplotu teplomerom
	teplomer	Druhy teplomerov	Vedieť odmerať teplotu vody Zostrojiť teplomer
	Lekári- špecialisti	Očný, ušný, krčný, zubný	Diskutovať o lekárskej ambulancii Vyhľadať informácie v odbornej literatúre a na internete
	Chrup	Detský a dospelý chrup, príčina kazov, Ústna dutina	Opísať správne čistenie ústnej dutiny
	Správna životospráva Projekt: navrhnuť detské ihrisko	Správne hygienické návyky, spánok, pohyb na čerstvom vzduchu	Osvojiť si správne hygienické návyky

Práca a odpočinok	Práca a zábava Projekt: zostrojenie kalendára Kam pôjdem na prázdniny Ako využívam svoj voľný čas	Pracovné dni, dni pracovného pokoja, Dovolenka, prázdniny Kalendár, voľný čas	Vedieť sa orientovať v kalendári
Voda	Voda	Farba, chuť a vôňa vody Užitočnosť a škodlivosť vody	Pripraviť experiment akú chuť má voda? Pripraviť experiment čo sa vo vode rozpustí, čo sa nerozpustí
	Voda a jej znečistenie Projekt zdravá voda		Uviesť návrh ako zabrániť znečisteniu vody
Cyklus stromu	V parku	Ihličnaté a listnaté stromy	Navrhnuť riešenie na ochranu parku Rozoznať ihličnaté a listnaté stromy Určovať stromy podľa atlasu rastlín
	V lese	Rastliny a živočíchy v lese, význam lesa pre človeka	Diskutovať, čo nám dáva les, ako sa máme správať v lese
	Rastliny v lese a parku	Podmienky pre rast rastlín	Zdôvodniť či, potrebujú rastliny vodu a vzduch? Vyhľadať informácie z encyklopédie alebo z internetu Pripraviť prezentáciu záverov dlhodobých

			pozorovaní a experimentov v elektronickej podobe alebo vo forme plagátu
Rastliny a semená	Živá a neživá príroda	Prvky živej a neživej prírody Časti rastliny	Zakresliť rastlinu a jej časti Pozorovať a zapísať dlhodobý rast rastliny
	Rastliny v mojom okolí Projekt Kde sa stratili listy spadnuté zo stromov? Prečo nerastú rastliny pod mohutnými stromami?		Poznať vybrané rastliny vo svojom okolí Určiť rastliny podľa atlasu rastlín Vyhľadať informácie v odbornej literatúre alebo na internete Pripraviť prezentáciu záverov dlhodobých pozorovaní a experimentov v elektronickej podobe alebo vo forme plagátu

Obsah učebného predmetu v 3.ročníku je rozdelený do týchto tematických celkov:

- 1. Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastnosti látok, voda, vzduch**
- 2. Technika, technické objavy**
- 3. Živé organizmy**

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastnosti látok, voda, vzduch	Triedenie a rozpoznávanie látok podľa ich vlastnosti Zmeny vlastnosti látok Voda – vlastnosti vody Vzduch- čistota, pohyb vzduchu	Vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov	Určiť vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov Vedieť zdôvodniť zmeny vlastnosti látok -topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia

	<p>Porovnávanie a meranie</p> <p>Meranie objemu kvapalín podľa valca</p> <p>Meranie hmotnosti</p> <p>Fyzikálne veličiny.</p> <p>Hmotnosť, čas, objem, teplota, sila</p> <p>Meranie fyzikálnych veličín meradlami, zápis do tabuliek</p>	<p>Meranie kvapalín, odmerný valec, filter na vodu, hmotnosť, fyzikálne veličiny, čas, teplota, sila</p> <p>Medzinárodné jednotky fyzikálnych veličín.</p>	<p>Odmerať objem kvapalín podľa odmerného valca</p> <p>Odmerať hmotnosť</p> <p>Odmerať teplotu vody a vzduchu laboratórnym teplomerom</p> <p>Odmerať teplotu ľudského tela lekársnym teplomerom</p> <p>Odmerať silu silomerom</p> <p>Zosumarizovať výsledky merania do tabuľky</p> <p>Pripraviť experiment na zistenie podmienok zmeny látok</p> <p>Porovnávať vlastnosti látok, sily, hmotnosti žiakov v triede</p> <p>Zostrojíte filter na čistenie vody</p> <p>Poznať jednotky objemu a hmotnosti</p> <p>Poznať meradlo času</p> <p>Poznať jednotku teploty, rozumieť znamienku : + a – pri označovaní teploty</p> <p>Uviesť tri príklady pôsobenia sily v našom živote</p> <p>Poznať meradlo sily, jej jednotku a značku.</p>
<p>Technika, technické objavy</p>	<p>Technika okolo nás</p> <p>Jednoduché stroje</p> <p>Projekty: premiestňovanie nákladu</p> <p>Ako Egypťania stavali pyramídy</p> <p>Prevody ozubených kolies v domácnosti</p> <p>Vytvor svetelný pútač pre....</p> <p>Elektrická energia</p>	<p>Páka , kladka, naklonená rovina, prevody ozubených kolies</p>	<p>Zdôvodniť význam techniky v našom živote</p> <p>Poznať princíp fungovania jednoduchých strojov</p> <p>Zostrojíte pri modelovaní funkčný model zariadení, ktoré obsahujú jednoduché stroje</p> <p>Vysvetliť význam elektrickej energie</p> <p>Zostavíte jednoduchý elektrický obvod</p> <p>Vyhľadávať informácie</p>
<p>Živé organizmy</p> <p>Človek</p>		<p>Hlavné vonkajšie časti ľudského tela</p> <p>Podmienky pre život človeka</p>	<p>Poznať pojmy, hlava, telo, atď...schematicky to znázorniť</p> <p>Vysvetliť vzťah človek, voda, vzduch, pôda.</p>

Živočíchy		Vonkajšie časti živočíchov, pohyb živočíchov podmienky života živočíchov,	Poznať vonkajšie časti živočíchov.
-----------	--	--	------------------------------------

Obsah učebného predmetu v 4.ročníku je rozdelený do týchto tematických celkov:

- Veci okolo nás
- Človek ako súčasť prírody
- Vesmír
- Technika a technické objavy
- Živočíchy- súčasť prírody
- Spoločenstvo- základ života v prírode
- Rastliny- súčasť prírody
- Huby- súčasť prírody
- Pre šikovných bádateľov

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veci okolo nás	Prečo je more slané	Kvapalné látky - voda - povrchová, podzemná, sladká, morská, kolobeh vody v prírode	Žiak vie, že morská voda je slaná, čo spôsobuje rozpustená soľ, vie, že živočíchy, ktoré v nej žijú by bez soli neprežili a naopak, vie vysvetliť ako je možné z morskej soli získať soľ, vie, že z morskej vody sa odparuje len voda, takže morská voda je v plynnom stave len vodná para
Veci okolo nás	Prečo sa skaly lámu	Pevné látky, vplyvy počasia na horniny - zvetrávanie, pôda, vznik pôdy	Žiak vie uviesť pôdu ako príklad pevnej látky, vie vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti, vie, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov vzniká pôda, pozná jej dôležitosť pre rastliny a živočíchy
Veci okolo nás	Prečo železo hrdzavie	Plynné látky - atmosféra, vzduch, jeho zloženie, vzduchoprázdno	Žiak vie, že okolo Zeme sa nachádza vzdušný obal - atmosféra, pozná jej časti, vie, ako vzduch a voda vplývajú na železné predmety, vie, že vzduch je hmota, ktorá vyplní priestor, vie, čo je vietor, ako vzniká, aké má vlastnosti, z akých látok

			sa skladá
Veci okolo nás	Prečo autá musia tankovať	Energia - formy, využitie	Žiak pozná potrebu energie pre pohyb vecí, aj pre človeka, vie, že sa nedá vyrobiť ani zničiť
Veci okolo nás	Opakovanie a utvrdzovanie učiva	Opakovanie a utvrdzovanie tematického celku - Veci okolo nás	Žiak vie samostatne odpovedať na otázky a vypracovať zadané úlohy. Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti.
Človek ako súčasť prírody	Prečo je dôležité, čo jeme?	Tráviaca sústava, jej časti, stravovanie	Žiak pozná základné súčasti tráviacej sústavy Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje s jedlom, ktoré zjeme, uvedomuje si, že jedlo obsahuje látky, ktoré organizmus potrebuje, ostatné vylučuje stolicou, pozná základné súčasti tráviacej sústavy
Človek ako súčasť prírody	Prečo ľudské telo potrebuje čistiacu stanicu?	Vylučovacia sústava, jej časti, spôsoby vylučovania odpadových látok	Žiak vie, že z krvi sa nevyužité a odpadové látky dostávajú z organizmu pomocou obličiek, vie, že sa v nich tvorí moč, pozná základné časti vylučovacej sústavy a aj ďalšie spôsoby vylučovania odpadových látok z tela
Človek ako súčasť prírody	Prečo človek nemôže lietať?	Oporno-pohybová sústava - kostra, svaly	Žiak vie, že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kosť, vie vymenovať najzákladnejšie kosti v ľudskom tele, vie, že niektoré svaly ovládame vôľou a niektoré nie, vie uviesť príklady pohybu
Človek ako súčasť prírody	Prečo človek nevie dýchať pod vodou a ryba na súši?	Dýchacia sústava	Žiak pozná časti dýchacej sústavy, vie, kde sa v tele nachádzajú pľúca, vie, že zo vzduchu pri dýchaní využívame iba kyslík, vie vymenovať základné prejavy dýchania - pohyb hrudníka, pozná vplyv fyzickej námahy na zrýchlenie dýchania a srdcovej činnosti

Človek ako súčasť prírody	Čo sme sa naučili	Opakovanie a utvrdzovanie učiva	Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti
Vesmír	Prečo veci padajú na Zem?	Gravitačná sila Zeme, sila, jednotka a meradlo sily	Žiak vie, že príčinou pádu telies k zemi je gravitačná sila, vie, že v okolí Zeme je gravitačné pole, že sa zmenšuje s väčšou vzdialenosťou od Zeme, vie, čo je sila, aká je jej jednotka a čím ju meriame
Vesmír	Prečo je vo vesmíre ticho?	Zvuk, jeho vznik, šírenie, výška	Žiak vie, čo je zvuk, ako vzniká, ako sa šíri, od čoho závisí jeho výška, že potrebuje prostredie na svoje šírenie
Vesmír	Prečo slnko svieti a hreje?	Slnko - zdroj tepla a svetla	Žiak vie, že Slnko je naša najbližšia hviezda, že jeho žiarenie dodáva Zemi teplo a svetlo, že uhol dopadu slnečných lúčov na Zem ovplyvňuje teplotu, vie, ako si chrániť zrak pred Slnkom
Vesmír	Prečo je nebo modré?	Svetlo, jeho vlastnosti	Žiak vie, že Slnko je zdrojom svetla, že je to druh energie, že sa odráža od vecí šíri sa priamočiario, prechádza priehľadnými látkami, vie, že biele svetlo sa rozkladá
Vesmír	Prečo sa Mesiac mení?	Mesiac - prirodzená družica Zeme, fázy	Žiak vie, že Mesiac je prirodzená družica Zeme, že obieha okolo Zeme po kruhovej dráhe, že sám nesvieti, ale odráža slnečné svetlo, pozná mesačné fázy a vie, ktorý človek sa ako prvý prechádzal po Mesiaci
Vesmír	Prečo je obloha plná hviezd?	Súhvezdia, Zem, jej výnimočnosť a ochrana	Žiak vie, že vo vesmíre je veľa hviezd, súhvezdí, planét, že majú rôznu veľkosť, hviezdy aj rôznu teplotu, vie ako dlho letí svetlo zo Slnka na Zem, vie, že Zem je jedinečná a preto ju treba chrániť
Vesmír	Čo sme sa naučili	Opakovanie a utvrdzovanie učiva	Vie samostatne primerane veku prezentovať

			nadobudnuté poznatky a zručnosti
Technika a technické objavy	Prečo kompas ukazuje sever?	Magnetická sila, magnet, magnetické pole	Žiak pozná pojem magnetická sila, vie, že magnet pôsobí magnetickou silou na železné predmety, vie, že okolo magnetu je magnetické pole, že magnet má dva póly - severný a južný
Technika a technické objavy	Prečo existujú stroje?	Jednoduché stroje - páka, kladka, naklonená rovina	Žiak pozná jednoduché stroje - páku, kladku a naklonenú rovinu, pozná princíp ich fungovania, vie, že menia smer pohybu, vie, kde v praxi ich využívame
Technika a technické objavy	Prečo máme elektrické zásuvky?	Elektrická energia	Žiak vie, na čo sa používa elektrická energia, kde sa vyrába, ako sa rozvádza, vie, že je nevyhnutá pre prácu elektrických spotrebičov, pozná zásady bezpečného využívania elektrickej energie
Technika a technické objavy	Čo sme sa naučili	Opakovanie a utvrdzovanie učiva	Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti
Živočíchy - súčasť prírody	Prečo žijú niektoré živočíchy samy?	Bezstavovce, hermafrodity, obrúčkavce - slimák, dážďovka	Žiak pozná pojem bezstavovec a hermafrodit (obojpohlavný živočích) a vie ich vysvetliť, vie povedať zástupcov tejto živočíšnej skupiny, pozná pojem obrúčkavec a zástupcu tejto skupiny
Živočíchy - súčasť prírody	Prečo žijú niektoré živočíchy samy? Prečo je hmyz pre nás dôležitý?	Obrúčkavce - dážďovka Hmyz	Žiak vie vymenovať časti tela dážďovky Vie, že hmyz je najpočetnejšia skupina bezstavovcov, vie opísať telo hmyzu - jeho časti
Živočíchy - súčasť prírody	Prečo je pre nás hmyz dôležitý?	Hmyz - úplná a neúplná premena	Žiak vie, že existujú dve veľké skupiny hmyzu - s úplnou premenou (vajíčko - larva - kukla - dospelý jedinec) a neúplnou premenou

			(vajíčko - larva - dospelý jedinec) a vie vysvetliť, čím sú charakterizované
Spoločenstvo - základ života v prírode	Prečo niektoré živočíchy žijú v skupinách?	Živočíšne spoločenstvo	Žiak vie, že živočíchy žijúce v skupinách voláme živočíšne spoločenstvo, vie, že v každom z prírodných spoločenstiev môže existovať viacero živočíšnych spoločenstiev, vie, že nie všetky živočíchy žijú v spoločenstve
Spoločenstvo - základ života v prírode	Prečo vlci žijú vo svorke?	Živočíšne spoločenstvo - svorka, kolónia	Žiak pozná pojem svorka a kolónia a vie ich vysvetliť, pozná pravidlá života v svorke aj v kolónii, pozná rozdiely medzi nimi a vie ich vysvetliť, vie vymenovať živočíchy, ktoré žijú v takýchto spoločenstvách
Spoločenstvo - základ života v prírode	Prečo mravce nezablúdia?	Živočíšne spoločenstvo - mravce, včely	Žiak vie, že včely a mravce žijú v spoločenstvách, vie, že včelie spoločenstvo nazývame včelstvo, vie ako tieto spoločenstvá fungujú
Spoločenstvo - základ života v prírode			Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti
Rastliny - súčasť prírody	Prečo rastliny žijú na jednom mieste?	Rastlina - časti rastliny, život na jednom mieste	Žiak vie, že rastliny sú prispôsobené životu na jednom mieste, pozná časti rastliny a na čo slúžia, vie, že nie všetky rastliny sú rovnaké
Rastliny - súčasť prírody	Prečo sú rastliny zelené?	Zelené farbivo - chlorofyl, chloroplasty, listy listnatých stromov	Žiak vie, že rastlinné bunky obsahujú chloroplasty a tie zas zelené farbivo - chlorofyl, vie, prečo stromom na jeseň opadávajú listy a ihličnatým nie, pozná význam rozkladajúcich sa častí rastlín pre obohacovanie pôdy
Rastliny - súčasť prírody	Prečo rastliny rastú a starnú?	Fotosyntéza - premena slnečnej energie	Žiak pozná a vie vysvetliť pojem fotosyntéza, vie ako prebieha, vie, že pri nej

			vzniká zdroj energie pre rastlinu - glukóza, vie, že rastliny potrebujú pre svoj život oxid uhličitý
Rastliny - súčasť prírody	Čo sme sa naučili	Opakovanie a utvrdzovanie učiva	Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti
Huby - súčasť prírody	Prečo huby nepatria medzi typické rastliny ani živočíchy?	Huby - príjem potravy, symbióza	Žiak vie, že huby majú prejavy rastlín aj živočíchov, vedia ako prijímajú potravu, poznajú a vedia vysvetliť pojem symbióza - pre oboch výhodné spolužitie s iným organizmom
Huby - súčasť prírody	Prečo huby nepatria medzi typické rastliny ani živočíchy?	Huby - plesne, parazitizmus, saprofytizmus	Žiak pozná pojem parazitizmus a saprofytizmus (život na odumretých rastlinách a ich rozkladanie), vie, že medzi huby patria aj plesne, vie, že ich využívame aj ako lieky (Penicillium), vie, že niektoré huby sú jedlé, niektoré jedovaté
Pre šikovných bádateľov	Z čoho sú zložené organizmy?	Mikroskop, preparát, živočíšna bunka, rastlinná bunka	Žiak vie, že telá (rastlín, živočíchov) sa skladajú z buniek, že ich môžeme skúmať, pozná mikroskop, pojem preparát, vie, že rastlinné a živočíšne bunky sa líšia
Pre šikovných bádateľov	Prečo sa stali slávnymi?	Významní vedci prírodných vied	Žiak pozná niektorých významných vedcov a ich objavy
			Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti

4. Metódy a formy práce

Odporúčame využívať v predmete prírodoveda vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)

- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

V edukačnom procese prírodovedy by sa mala využívať nielen základná organizačná forma vyučovacia hodina, ale aj exkurzia, vychádzka. Vyučovanie prírodovedy by malo byť zážitkovým vyučovaním.

5. Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: Prírodoveda pre 1., 2., 3., 4. ročník ZŠ (podľa novej školskej reformy) a ďalšie odborné publikácie k daným témam prírodovedy, encyklopédie, detské časopisy, atlasy, webové stránky s témami prírodovedy (www.zborovna.sk), materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

6. Hodnotenie predmetu:

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Prírodovedu klasifikujeme.

ZÁKLADNÝ PREDMET: PRÍRODOVEDA

1. Charakteristika učebného predmetu

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitostami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Časová dotácia

Ročník	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu týždenne/ročne
1.ročník	0,5	1,5	2/66
2.ročník	1	-	1/33
3.ročník	1	1	2/66
4.ročník	1	-	1/33

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ exteriér školy – prírodná záhrada
- ▶ verejné priestranstvá v obci

2. Ciele učebného predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.
- opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Čiastkové ciele predmetu

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný **rozvoj myslenia** dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. Prvý a druhý ročník Prírodovedy je preto zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú. Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby:

sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),

sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),

sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),

vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),

sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),

sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),

si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),

dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Tretí a najmä štvrtý ročník sú v Prírodovede zamerané obsahovo a činnostne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností, ktoré sú uvedené v zátvorkách.

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája **rozvoj poznatkového systému** dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlišiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravné reťazce, ekosystematické vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, prítlačnosť, ...

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj **rozvoj špecifických postojov**, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplýva na postoje dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).
- Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).
- Dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).
- Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).
- Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

Podporovať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny, vnímať jedinečnosť prvkov prírody a prírodných výtvorov v okolí, rozumieť znakom, ikonám, hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať, diskutovať o návrhoch, vedieť robiť jednoduché pokusy, sledovať a výsledky sledovania zaznamenávať.

3. Obsah učebného predmetu

Obsah a vzdelávací štandard

Obsah učebného predmetu 1.ročníku je rozdelený do týchto tematických celkov:

9. Zmeny v prírode

10. Osobná hygiena a psychohygiena

11. Plynutie času

12. Zvieratá

13. Rodina

14. Voda

15. Rastliny a semená

16. Hmota

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zmeny v prírode	Cyklus stromu	Druhy stromov, listy stromov Na základe listov porovnávanie stromov	Porovnať listy jednotlivých stromov Na základe listov poznať druhy stromov
	Projekt Prečo padá list zo stromu Kalendár prírody	Ročné obdobie, mesiace v roku, charakteristiky počasie poľné plodiny, ovocie a zelenina	Vedieť si zaznamenávať počasie podľa znakov: vietor, dážď, slnečno Uviesť ako sa menia ročné obdobia Uviesť ako sa mení počasie v jednotlivých mesiacoch v roku Rozpoznať druhy ovocia a zeleniny
Osobná hygiena a psychohygiena	Denný poriadok žiaka Projekt Zostavenie jedálneho lístka na týždeň	Pravidelné stravovanie , striedanie práce a odpočinku, správne stolovanie	Poznať pravidlá pravidelného stravovania Vysvetliť dôvody striedania práce a odpočinku Uviesť príklady správneho a nesprávneho stolovania

	Čistota tela	Hygiena človeka, zásady	Vedieť správne použiť zubnú kefku Vysvetliť význam osobnej hygieny
	Zdravá výživa Projekt Potraviny, ktoré človeku škodia Potraviny dôležité pre zdravie Príprava zeleninového šalátu	Zásady zdravej výživy	Uviesť príklady potravín, ktoré sú zdravé pre človeka a ktoré nie, porovnať ich
Plynutie času	Čas a jeho trvanie Projekt príprava presýpacích hodín	Objektívny a subjektívny čas	Vysvetliť plynutie času Porovnať objektívny a subjektívny čas Zoradiť obrázky podľa plynutia času (rastlina človek, zvíra)
	Hodiny		Poznať celé hodiny
Zvieratá	Voľne žijúce zvieratá		Pracovať s encyklopédiou
	Domáce zvieratá		Diskutovať na tému ako sa pohybujú zvieratá
	Domáce vtáky		Klasifikovať domáce zvieratá podľa znakov
Rodina	Moja rodina	Členovia rodiny	Vymenovať členov rodiny
Voda	Voda a rastliny	Rastliny v zime	Porozprávať ako sa treba starať o rastliny v zime

	Voda a človek		Vysvetliť prečo musíme dodržiavať pitný režim Diskutovať, čo sa stane s vodou, ktorú pijeme?
Rastliny a semená	Semeno Projekt je to semeno Záhľadné semená		Vedieť zasadiť semeno Opísať pri pozorovaní ako klíči semeno
Hmota	Ľudia a veci Projekt Je to hmota Je vzduch hmota?	Ručná a strojová výroba Materiály na výrobu Vlastnosti hmoty	Na základe zmyslových vnemov určiť rôzne druhy hmoty

Obsah učebného predmetu v 2.ročníku je rozdelený do týchto tematických celkov:

- 8. Hmota
- 9. Zelenina a ovocie
- 10. U lekára
- 11. Práca a odpočinok
- 12. Voda
- 13. Cyklus stromu
- 14. Rastliny a semená

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hmota	Jeseň a vzduch	Vietor je pohyb vzduchu Vzduch je hmota	Vedieť pripraviť experiment, ktorým dokážete, že vzduch je hmota Opísať, čím je zaujímavý vietor na jeseň a porovnať ho s vetrom v iných ročných obdobiach
	Ako dlho trvá stavba domu?	Rozprávka o troch prasiatkach z hľadiska technológie stavby	Vymodelovať domček podľa rozprávky Postaviť múrik alebo

		Stavba, remeselníci, stavebný materiál, stavebné stroje, stavebné náradie	domček zo skladačky
Zelenina a ovocie	Ovocie, čo ukryva plod?	Plod, semeno Kôstkovice, bobule, malvice, konzervácia ovocia	Vedieť roztriediť ovocie podľa semien Schematicky zakresliť zloženie plodu Vytvoriť pojmovú mapu: plody, zelenina, ovocie
	Zelenina	Semená a plody Zelenina koreňová, listová, plodová Uskladňovanie zeleniny	Pozorovať a zapisovať zmenu plodu semena počas štyroch týždňov, urobiť závery z pozorovania Roztriediť zeleninu podľa znakov
U lekára	Úraz a choroba	Úraz, choroba, lekárnička	Rozpoznať rozdiely a súvislosti v pojmoch úraz a choroba Vymenovať úrazy a choroby Poznať základný obsah lekárničky
	U lekára	Teplomer, lekár	Opísať návštevu u lekára Zmerať teplotu teplomerom
	teplomer	Druhy teplomerov	Vedieť odmerať teplotu vody Zostrojiteľ teplomer
	Lekári- špecialisti	Očný, ušný, krčný, zubný	Diskutovať o lekárskej ambulancii

			Vyhľadať informácie v odbornej literatúre a na internete
	Chrup	Detský a dospelý chrup, príčina kazov, Ústna dutina	Opísať správne čistenie ústnej dutiny
	Správna životospráva Projekt: navrhnuť detské ihrisko	Správne hygienické návyky, spánok, pohyb na čerstvom vzduchu	Osvojiť si správne hygienické návyky
Práca a odpočinok	Práca a zábava Projekt: zostrojenie kalendára Kam pôjdem na prázdniny Ako využívam svoj voľný čas	Pracovné dni, dni pracovného pokoja, Dovolenka, prázdniny Kalendár, voľný čas	Vedieť sa orientovať v kalendári
Voda	Voda	Farba, chuť a vôňa vody Užitočnosť a škodlivosť vody	Pripraviť experiment akú chuť má voda? Pripraviť experiment čo sa vo vode rozpustí, čo sa nerozpustí
	Voda a jej znečistenie Projekt zdravá voda		Uviesť návrh ako zabrániť znečisteniu vody
Cyklus stromu	V parku	Ihličnaté a listnaté stromy	Navrhnuť riešenie na ochranu parku Rozoznať ihličnaté a listnaté stromy Určovať stromy podľa atlasu rastlín
	V lese	Rastliny a živočíchy v lese, význam lesa pre	Diskutovať, čo nám dáva les, ako sa máme správať v

		človeka	lese
	Rastliny v lese a parku	Podmienky pre rast rastlín	Zdôvodniť či, potrebujú rastliny vodu a vzduch? Vyhľadať informácie z encyklopédie alebo z internetu Pripraviť prezentáciu záverov dlhodobých pozorovaní a experimentov v elektronickej podobe alebo vo forme plagátu
Rastliny a semená	Živá a neživá príroda	Prvky živej a neživej prírody Časti rastliny	Zakresliť rastlinu a jej časti Pozorovať a zapísať dlhodobý rast rastliny
	Rastliny v mojom okolí Projekt Kde sa stratili listy spadnuté zo stromov? Prečo nerastú rastliny pod mohutnými stromami?		Poznať vybrané rastliny vo svojom okolí Určiť rastliny podľa atlasu rastlín Vyhľadať informácie v odbornej literatúre alebo na internete Pripraviť prezentáciu záverov dlhodobých pozorovaní a experimentov v elektronickej podobe alebo vo forme plagátu

Obsah učebného predmetu v 3.ročníku je rozdelený do týchto tematických celkov:

4. Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch
5. Technika, technické objavy
6. Živé organizmy

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch	<p>Triedenie a rozpoznávanie látok podľa ich vlastností Zmeny vlastností látok Voda – vlastnosti vody Vzduch- čistota, pohyb vzduchu</p> <p>Porovnávanie a meranie Meranie objemu kvapalín podľa valca Meranie hmotnosti Fyzikálne veličiny. Hmotnosť, čas, objem, teplota, sila Meranie fyzikálnych veličín meradlami, zápis do tabuliek</p>	<p>Vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov</p> <p>Meranie kvapalín, odmerný valec, filter na vodu, hmotnosť, fyzikálne veličiny, čas, teplota, sila Medzinárodné jednotky fyzikálnych veličín.</p>	<p>Určiť vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov Vedieť zdôvodniť zmeny vlastností látok -topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia</p> <p>Odmerať objem kvapalín podľa odmerného valca Odmerať hmotnosť Odmerať teplotu vody a vzduchu laboratórnym teplomerom Odmerať teplotu ľudského tela lekárskeym teplomerom Odmerať silu silomerom Zosumarizovať výsledky merania do tabuľky Pripraviť experiment na zistenie podmienok zmeny látok Porovnávať vlastnosti látok, sily, hmotnosti žiakov v triede Zostrojíte filter na čistenie vody Poznať jednotky objemu a hmotnosti Poznať meradlo času Poznať jednotku teploty, rozumieť znamienku : + a – pri označovaní teploty Uviesť tri príklady pôsobenia sily v našom živote Poznať meradlo sily, jej jednotku a značku.</p>

Technika, technické objavy	Technika okolo nás Jednoduché stroje Projekty: premiestňovanie nákladu Ako Egypťania stavali pyramídy Prevody ozubených kolies v domácnosti Vytvor svetelný pútač pre.... Elektrická energia	Páka , kladka, naklonená rovina, prevody ozubených kolies	Zdôvodniť význam techniky v našom živote Poznať princíp fungovania jednoduchých strojov Zostrojiť pri modelovaní funkčný model zariadení, ktoré obsahujú jednoduché stroje Vysvetliť význam elektrickej energie Zostaviť jednoduchý elektrický obvod Vyhľadávať informácie
Živé organizmy Človek Živočíchy		Hlavné vonkajšie časti ľudského tela Podmienky pre život človeka Vonkajšie časti živočíchov, pohyb živočíchov podmienky života živočíchov,	Poznať pojmy, hlava, telo, atď...schematicky to znázorniť Vysvetliť vzťah človek, voda, vzduch, pôda. Poznať vonkajšie časti živočíchov.

Obsah učebného predmetu v 4.ročníku je rozdelený do týchto tematických celkov:

- Veci okolo nás
- Človek ako súčasť prírody
- Vesmír
- Technika a technické objavy
- Živočíchy- súčasť prírody
- Spoločenstvo- základ života v prírode
- Rastliny- súčasť prírody
- Huby- súčasť prírody
- Pre šikovných bádateľov

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veci okolo nás	Prečo je more slané	Kvapalné látky - voda - povrchová, podzemná, sladká, morská, kolobeh vody v prírode	Žiak vie, že morská voda je slaná, čo spôsobuje rozpustená soľ, vie, že živočíchy, ktoré v nej žijú by bez soli neprežili a naopak, vie vysvetliť ako je možné z morskej soli získať soľ, vie, že z morskej vody sa odparuje len voda, takže morská voda je v plynnom stave len vodná

			para
Veci okolo nás	Prečo sa skaly lámu	Pevné látky, vplyvy počasia na horniny - zvetrávanie, pôda, vznik pôdy	Žiak vie uviesť pôdu ako príklad pevnej látky, vie vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti, vie, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov vzniká pôda, pozná jej dôležitosť pre rastliny a živočíchy
Veci okolo nás	Prečo železo hrdzavie	Plynné látky - atmosféra, vzduch, jeho zloženie, vzduchoprázdno	Žiak vie, že okolo Zeme sa nachádza vzdušný obal - atmosféra, pozná jej časti, vie, ako vzduch a voda vplývajú na železné predmety, vie, že vzduch je hmota, ktorá vyplní priestor, vie, čo je vietor, ako vzniká, aké má vlastnosti, z akých látok sa skladá
Veci okolo nás	Prečo autá musia tankovať	Energia - formy, využitie	Žiak pozná potrebu energie pre pohyb vecí, aj pre človeka, vie, že sa nedá vyrobiť ani zničiť
Veci okolo nás	Opakovanie a utvrdzovanie učiva	Opakovanie a utvrdzovanie tematického celku - Veci okolo nás	Žiak vie samostatne odpovedať na otázky a vypracovať zadané úlohy. Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti.
Človek ako súčasť prírody	Prečo je dôležité, čo jeme?	Tráviaca sústava, jej časti, stravovanie	Žiak pozná základné súčasti tráviacej sústavy Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje s jedlom, ktoré zjeme, uvedomuje si, že jedlo obsahuje látky, ktoré organizmus potrebuje, ostatné vylučuje stolicou, pozná základné súčasti tráviacej sústavy
Človek ako súčasť prírody	Prečo ľudské telo potrebuje čistiacu stanicu?	Vylučovacia sústava, jej časti, spôsoby vylučovania odpadových látok	Žiak vie, že z krvi sa nevyužité a odpadové látky dostávajú z organizmu pomocou obličiek, vie, že sa v nich tvorí moč, pozná základné časti vylučovacej sústavy a aj ďalšie spôsoby vylučovania odpadových

			látok z tela
Človek ako súčasť prírody	Prečo človek nemôže lietať?	Oporno-pohybová sústava - kostra, svaly	Žiak vie, že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kostru, vie vymenovať najzákladnejšie kosti v ľudskom tele, vie, že niektoré svaly ovládame vôľou a niektoré nie, vie uviesť príklady pohybu
Človek ako súčasť prírody	Prečo človek nevie dýchať pod vodou a ryba na súši?	Dýchacia sústava	Žiak pozná časti dýchacej sústavy, vie, kde sa v tele nachádzajú pľúca, vie, že zo vzduchu pri dýchaní využívame iba kyslík, vie vymenovať základné prejavy dýchania - pohyb hrudníka, pozná vplyv fyzickej námahy na zrýchlenie dýchania a srdcovej činnosti
Človek ako súčasť prírody	Čo sme sa naučili	Opakovanie a utvrdzovanie učiva	Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti
Vesmír	Prečo veci padajú na Zem?	Gravitačná sila Zeme, sila, jednotka a meradlo sily	Žiak vie, že príčinou pádu telies k zemi je gravitačná sila, vie, že v okolí Zeme je gravitačné pole, že sa znižuje s väčšou vzdialenosťou od Zeme, vie, čo je sila, aká je jej jednotka a čím ju meriame
Vesmír	Prečo je vo vesmíre ticho?	Zvuk, jeho vznik, šírenie, výška	Žiak vie, čo je zvuk, ako vzniká, ako sa šíri, od čoho závisí jeho výška, že potrebuje prostredie na svoje šírenie
Vesmír	Prečo slnko svieti a hreje?	Slnko - zdroj tepla a svetla	Žiak vie, že Slnko je naša najbližšia hviezda, že jeho žiarenie dodáva Zemi teplo a svetlo, že uhol dopadu slnečných lúčov na Zem ovplyvňuje teplotu, vie, ako si chrániť zrak pred Slnkom
Vesmír	Prečo je nebo modré?	Svetlo, jeho vlastnosti	Žiak vie, že Slnko je zdrojom svetla, že je to druh energie, že sa odráža od vecí šíri sa priamočiario, prechádza priehľadnými látkami, vie, že biele svetlo sa

			rozkladá
Vesmír	Prečo sa Mesiac mení?	Mesiac - prirodzená družica Zeme, fázy	Žiak vie, že Mesiac je prirodzená družica Zeme, že obieha okolo Zeme po kruhovej dráhe, že sám nesvieti, ale odráža slnečné svetlo, pozná mesačné fázy a vie, ktorý človek sa ako prvý prechádzal po Mesiaci
Vesmír	Prečo je obloha plná hviezd?	Súhvezdia, Zem, jej výnimočnosť a ochrana	Žiak vie, že vo vesmíre je veľa hviezd, súhvezdí, planét, že majú rôznu veľkosť, hviezdy aj rôznu teplotu, vie ako dlho letí svetlo zo Slnka na Zem, vie, že Zem je jedinečná a preto ju treba chrániť
Vesmír	Čo sme sa naučili	Opakovanie a utvrdzovanie učiva	Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti
Technika a technické objavy	Prečo kompas ukazuje sever?	Magnetická sila, magnet, magnetické pole	Žiak pozná pojem magnetická sila, vie, že magnet pôsobí magnetickou silou na železné predmety, vie, že okolo magnetu je magnetické pole, že magnet má dva póly - severný a južný
Technika a technické objavy	Prečo existujú stroje?	Jednoduché stroje - páka, kladka, naklonená rovina	Žiak pozná jednoduché stroje - páku, kladku a naklonenú rovinu, pozná princíp ich fungovania, vie, že menia smer pohybu, vie, kde v praxi ich využívame
Technika a technické objavy	Prečo máme elektrické zásuvky?	Elektrická energia	Žiak vie, na čo sa používa elektrická energia, kde sa vyrába, ako sa rozvádza, vie, že je nevyhnutá pre prácu elektrických spotrebičov, pozná zásady bezpečného využívania elektrickej energie
Technika a technické objavy	Čo sme sa naučili	Opakovanie a utvrdzovanie učiva	Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti
Živočíchy - súčasť prírody	Prečo žijú niektoré živočíchy	Bezstavovce, hermafrodity, obrúčkavce - slimák,	Žiak pozná pojem bezstavovec a hermafrodit

	samy?	dážďovka	(obojpohlavný živočích) a vie ich vysvetliť, vie povedať zástupcov tejto živočíšnej skupiny, pozná pojem obrúčkavec a zástupcu tejto skupiny
Živočíchy - súčasť prírody	Prečo žijú niektoré živočíchy samy? Prečo je hmyz pre nás dôležitý?	Obrúčkavce - dážďovka Hmyz	Žiak vie vymenovať časti tela dážďovky Vie, že hmyz je najpočetnejšia skupina bezstavovcov, vie opísať telo hmyzu - jeho časti
Živočíchy - súčasť prírody	Prečo je pre nás hmyz dôležitý?	Hmyz - úplná a neúplná premena	Žiak vie, že existujú dve veľké skupiny hmyzu - s úplnou premenou (vajíčko - larva - kukla - dospelý jedinec) a neúplnou premenou (vajíčko - larva - dospelý jedinec) a vie vysvetliť, čím sú charakterizované
Spoločenstvo - základ života v prírode	Prečo niektoré živočíchy žijú v skupinách?	Živočíšne spoločenstvo	Žiak vie, že živočíchy žijúce v skupinách voláme živočíšne spoločenstvo, vie, že v každom z prírodných spoločenstiev môže existovať viacero živočíšnych spoločenstiev, vie, že nie všetky živočíchy žijú v spoločenstve
Spoločenstvo - základ života v prírode	Prečo vlci žijú vo svorke?	Živočíšne spoločenstvo - svorka, kolónia	Žiak pozná pojem svorka a kolónia a vie ich vysvetliť, pozná pravidlá života v svorke aj v kolónii, pozná rozdiely medzi nimi a vie ich vysvetliť, vie vymenovať živočíchy, ktoré žijú v takýchto spoločenstvách
Spoločenstvo - základ života v prírode	Prečo mravce nezablúdia?	Živočíšne spoločenstvo - mravce, včely	Žiak vie, že včely a mravce žijú v spoločenstvách, vie, že včelie spoločenstvo nazývame včelstvo, vie ako tieto spoločenstvá fungujú
Spoločenstvo - základ života v prírode			Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky

			a zručnosti
Rastliny - súčasť prírody	Prečo rastliny žijú na jednom mieste?	Rastlina - časti rastliny, život na jednom mieste	Žiak vie, že rastliny sú prispôsobené životu na jednom mieste, pozná časti rastliny a na čo slúžia, vie, že nie všetky rastliny sú rovnaké
Rastliny - súčasť prírody	Prečo sú rastliny zelené?	Zelené farbivo - chlorofyl, chloroplasty, listy listnatých stromov	Žiak vie, že rastlinné bunky obsahujú chloroplasty a tie zas zelené farbivo - chlorofyl, vie, prečo stromom na jeseň opadávajú listy a ihličnatým nie, pozná význam rozkladajúcich sa častí rastlín pre obohacovanie pôdy
Rastliny - súčasť prírody	Prečo rastliny rastú a starnú?	Fotosyntéza - premena slnečnej energie	Žiak pozná a vie vysvetliť pojem fotosyntéza, vie ako prebieha, vie, že pri nej vzniká zdroj energie pre rastlinu - glukóza, vie, že rastliny potrebujú pre svoj život oxid uhličitý
Rastliny - súčasť prírody	Čo sme sa naučili	Opakovanie a utvrdzovanie učiva	Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti
Huby - súčasť prírody	Prečo huby nepatria medzi typické rastliny ani živočíchy?	Huby - príjem potravy, symbióza	Žiak vie, že huby majú prejavy rastlín aj živočíchov, vedia ako prijímajú potravu, poznajú a vedia vysvetliť pojem symbióza - pre oboch výhodné spolužitie s iným organizmom
Huby - súčasť prírody	Prečo huby nepatria medzi typické rastliny ani živočíchy?	Huby - plesne, parazitizmus, saprofytizmus	Žiak pozná pojem parazitizmus a saprofytizmus (život na odumretých rastlinách a ich rozkladanie), vie, že medzi huby patria aj plesne, vie, že ich využívame aj ako lieky (Penicillium), vie, že niektoré huby sú jedlé, niektoré jedovaté
Pre šikovných bádateľov	Z čoho sú zložené organizmy?	Mikroskop, preparát, živočíšna bunka, rastlinná bunka	Žiak vie, že telá (rastlín, živočíchov) sa skladajú z buniek, že ich môžeme skúmať, pozná mikroskop, pojem preparát, vie, že

			rastlinné a živočíšne bunky sa líšia
Pre šikovných bádateľov	Prečo sa stali slávnymi?	Významní vedci prírodných vied	Žiak pozná niektorých významných vedcov a ich objavy
			Vie samostatne primerane veku prezentovať nadobudnuté poznatky a zručnosti

4. Metódy a formy práce

Odporúčame využívať v predmete prírodoveda vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

V edukačnom procese prírodovedy by sa mala využívať nielen základná organizačná forma vyučovacia hodina, ale aj exkurzia, vychádzka. Vyučovanie prírodovedy by malo byť zážitkovým vyučovaním.

5. Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: Prírodoveda pre 1., 2., 3., 4. ročník ZŠ (podľa novej školskej reformy) a ďalšie odborné publikácie k daným témam prírodovedy, encyklopédie, detské časopisy, atlasy, webové stránky s témami prírodovedy (www.zborovna.sk), materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

6. Hodnotenie predmetu:

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Prírodovedu klasifikujeme.

ZÁKLADNÝ PREDMET: MATEMATIKA

1. Charakteristika učebného predmetu

Matematika je v primárnom vzdelávaní (ďalej 1. stupeň ZŠ) po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Obsahový a výkonový štandard uvedený pre jednotlivé ročníky je štandard, ktorý sa má splniť najneskôr v uvedenom ročníku.

Časová dotácia

Ročník	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu týždenne/ročne
1.ročník	4	-	4/132
2.ročník	4	1	5/165
3.ročník	3	2	5/165
4.ročník	3	2	5/165

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov. Toto členenie sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni nemusí byť explicitne zastúpený každý z týchto tematických okruhov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** má na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla v obore do 10 000,

pri počtových výkonoch s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** majú žiaci v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamovať sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov a v jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňovať.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** budú žiaci vytvárať priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel a zoznamovať sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňovať sa im budú základné vlastnosti geometrických útvarov. Budú sa učiť porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznamovať sa jednotlivými dĺžkovými mierami a riešiť primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Tematický okruh **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika** sa na 1. stupni ZŠ objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy budú na 1. stupni ZŠ riešiť manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom budú vytvárať rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvať, triediť a vytvárať súbory podľa danej vlastnosti), pozorovať frekvenciu výskytu určitých javov (udalostí) a zaznamenávať ju.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1. stupni ZŠ sa bude objavovať len v podobe úloh. Žiaci budú riešiť úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

2. Ciele učebného predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku. Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- Presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodné využívať tabuľky, grafy a diagramy. Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh.
- V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjať numerické zručnosti žiakov. - Na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore.
- Riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód viesť žiakov získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie.
- Systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Približovať žiakom dennú prax.
- Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.
- Viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa.
- Podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú seba výchovu a seba vzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.
- Vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom.
- V rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť sa.

3. Obsah vzdelávania

Obsahový a výkonový štandard v 1.ročníku:

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard
	Téma	Pojmy	
Prirodzené čísla 1 až 20	Prirodzené čísla 0 – 20. Predstavy o prirodzenom čísle.	Hore, dole, vpravo, vľavo, veľký malý, najväčší, najmenší, vpredu, vzadu, pred, za, pravda, nepravda,...	Vedieť používať odporúčané pojmy.
	Počítanie počtu vecí,..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ... o danom počte v obore do 20. Priradovanie predmetov, ktoré k sebe patria.	Skupina, počet predmetov, vecí, prvkov, jeden, dva, pár, prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za,...	Určiť počet predmetov v obore 0 – 20. Priradiť v obore 0 – 20 k číslu správny počet predmetov. Určovať správne poradie predmetov a čísel v obore 0 – 20.
	Čítanie a písanie čísel v obore 0 – 20. Číselný rad v obore do 20.	Číselná os od 0 do 20.	Orientovať sa v číselnom rade od 0 do 20 a na číselnej osi. Znázorniť číslo na číselnej osi v obore od 0 do 20. Vedieť čítať a písať čísla od 0 do 20. Graficky znázorniť a zapísať dvojciferné čísla od 10 do 20 ako súčet desiatok a jednotiek.
	Porovnávanie čísel a ich usporiadanie v obore do 20. Písanie znakov. Riešenie slovných úloh na porovnávanie. Tvorenie slovnej úlohy k danej nerovnosti (ako propedeutika k budúcim	Menej, viac, rovnako, znaky <, >, =, poradie, prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za,... Viac, menej, rovnako,...	Vedieť porovnávať dve čísla a výsledok porovnania zapísať znakmi <, >, =. Určiť správne poradie čísel v obore do 20. Vymenovať stúpajúci a klesajúci číselný rad. Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu charakterizovanú vzťahmi viac, menej, rovnako (riešenie pomocou nerovnosti napr. $5 < 8$ alebo $10 > 9$) v obore do 20. Riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie.

	nerovniciam).		
Sčítanie a odčítanie	<p>Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom <p>Nepriamo sformulované slovné úlohy.</p> <p>Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p>	<p>Znaky + (plus) a – (mínus), množstvo, súčet, rozdiel, jednotky, desiatky,...</p> <p>Sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel,...</p> <p>Časť, známa časť, neznáma časť, celok,...</p>	<p>Pochopiť a osvojiť si význam a funkciu znakov + (plus) a – (mínus) pri sčítaní a odčítaní čísel</p> <p>Správne používať znaky + (plus) a – (mínus) pri sčítaní a odčítaní čísel.</p> <p>Pochopiť vzťah medzi sčítaním a odčítaním.</p> <p>Pochopiť súvislosti medzi zložkami početových výkonov a výsledkom</p> <p>Vedieť vytvoriť k príkladu na sčítanie (odčítanie) zodpovedajúci príklad na odčítanie (sčítanie).</p> <p>Vedieť využívať poznatky o sčítaní a odčítaní v jednoduchých slovných úlohách.</p> <p>Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 na sčítanie typu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom. <p>Riešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.</p> <p>Vedieť k numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie vytvoriť primeranú slovnú úlohu (aj za pomoci ilustračného obrázka, podnetu).</p>

Geometria	Kreslenie čiar. Rysovanie priamych čiar. Geometrické tvary a útvary – kreslenie. Manipulácia s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi.	Priama čiara, krivá čiara, uzavreté (úsečka) a otvorené čiary,... Trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik, kocka, valec, guľa,... Vpravo, vľavo, hore, dole, väčší, menší,...	Kresliť čiary priame, krivé, uzavreté a otvorené. Rozlišovať priamu a krivú čiaru. Rozlišovať otvorenú a uzavretú čiaru Rozlišovať rovinné geometrické tvary: trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik. Rozlišovať rovinné tvary a priestorové útvary: kocka, valec, guľa. Vedieť manipulovať s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi podľa primeraného pokynu (vpravo, vľavo, hore, dole, väčší, menší,...).
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	Názorný úvod k učivu z logiky Pravdivé a nepravdivé výroky. Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania.	Pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov,...	Rozlišovať jednoduché a primerané pravdivé a nepravdivé výroky. Vedieť vytvoriť negáciu jednoduchého výroku. Vedieť sformulovať jednoduchý pravdivý a nepravdivý výrok.
	Dichotomické triedenie predmetov podľa znakov	Triedenie, triedenie podľa jedného znaku...	Vedieť pracovať (prostredníctvom hier a manipulatívnych činností) s konkrétnym súborom predmetov podľa ľubovoľného a podľa vopred určeného kritéria. Triediť predmety, veci, prvky v danej skupine v obore do 20 podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti, materiálu, atď.).

Obsahový a výkonný štandard v 2.ročníku:

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonný štandard
	Téma	Pojmy	
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázorňovania). Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov napr. $2 + 2 +$	Sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel, ...	Osvojiť si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ. Vedieť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20.

	2 (aj ako propedeutika k budúceму násobeniu prirodzených čísel). Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.		
	Riešenie jednoduchých slovných úloh a na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom. Zložená slovná úloha: $(a + b + c)$.	Sčítanec, súčet, o koľko viac,...	Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: urči súčet, keď sú dané sčítance. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: zväčši dané číslo o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: urči jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: zmenši dané číslo o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: porovnávanie rozdielom. Vyriešiť zloženú slovnú úlohu, ktorá vedie k zápisu $(a + b + c)$.
	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.		Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20.

			Samostatne tvoriť k primeranej situácii (podnetu) slovnú úlohu na sčítanie a odčítanie s prechodom cez 10 v obore do 20.
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100	Prirodzené čísla 20 – 100. Predstavy o prirodzenom čísle do 100.	Počet predmetov, číselný rad, dvojciferné číslo, jednotky, desiatky,...	Určiť počet predmetov v danej skupine a vyjadriť tento počet v obore do 100. Priradiť príslušný počet predmetov k danému číslu v obore do 100. Vedieť usporiadať čísla od 20 do 100.

	Čítanie a písanie čísel 20 – 100. Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100.	Číselný rad v obore do 100, prvý, druhý...posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčšie, najmenšie,...	Vedieť čítať a písať čísla v obore do 100. Rozložiť dvojciferné číslo v obore do 100 (od 10 do 99) na desiatky a jednotky. Zapísať dvojciferné číslo v obore ako súčet desiatok a jednotiek a graficky to znázorniť. Porovnať a zapísať čísla v obore do 100 pomocou znakov <, >, = (aspoň pomocou znázornenia).
	Určovanie počtu,..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte.	Skupiny predmetov, ...	Orientovať sa v číselnom rade v obore do 100.
	Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie. Slovné úlohy na porovnávanie.	Číselná os, o koľko menej, o koľko viac,...	Porovnať dvojciferné čísla pomocou radu čísel. Porovnať pomocou znázornenia a zapísať dvojice dvojciferných čísel v obore do 100 pomocou znakov <, >, =.

			Určiť správne poradie čísel a poznať vzťahy medzi číslami v obore do 100 (prvý, druhý, posledný, hneď pred, hneď za, atď.). Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu (viac, menej, rovnako) a zapísať pomocou znakov.
Geometria	Bod, priamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a na danom geometrickom útvaru..	Bod, priamka, úsečka, leží, neleží,...	Vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvaru). Označovať ich veľký tlačeným písmom (písmenom A, B, C, atď.) Rysovať a označovať úsečku a priamku. Rysovať úsečku danej dĺžky (v cm) a označovať ju.
	Jednotky dĺžky – cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky.	Vzdialenosť, dĺžka úsečky, jednotky dĺžky, cm, dm, m, meter ako pomôcka na meranie,...	Odmerať dĺžku úsečky v cm s presnosťou na centimeter. Porovnať úsečky podľa ich dĺžky.

	Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba jednoduchých telies.	Rady, stĺpce, pohľad zo strán, pohľad zvrchu,...	Zostaviť jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru alebo podľa obrázka. Vytvárať a popísať jednoduché telesá z kociek.
--	--	--	---

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100	Sčítanie a odčítanie v obore do 100. Sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť). Písomné sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel. Počítanie spamäti a písomne. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti.	Sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, ...	Sčítavať spamäti dvojciferné a jednociferné čísla bez prechodu aj s prechodom cez 10 v obore do 100. Spamäti odčítať jednociferné číslo od dvojciferného bez prechodu aj s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Riešiť všetky typy príkladov na sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel spamäti (náročnejšie písomne). Poznať vlastnosti sčítania a vedieť ich správne použiť pri riešení príkladov (komutatívnosť, asociatívnosť). Urobiť skúšku správnosti pri riešení jednoduchých slovných úloh.
	Riešenie jednoduchých, zložených úloh, ktoré vedú k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.		Vedieť riešiť jednoduché a zložené úlohy vedúce k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$; v obore do 100. Vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 100.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	Názorný úvod k učivu z logiky. Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti.	Pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov,...	Vedieť primerane rozlíšiť istý a nemožný j v (pravdivý, nepravdivý).

	Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla. Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel.	Triedenie predmetov, vecí, prvkov podľa jedného spoločného znaku,...	Triediť predmety (veci, prvky) podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti a pod.).
--	---	--	--

			Vedieť nájsť jednoduché pravidlo postupnosti. Vedieť pokračovať vo vytvorenej postupnosti.
	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.		Nájsť všetky možnosti usporiadania dvoch, troch predmetov (vecí, prvkov). Vedieť vytvoriť systém pri hľadaní a všetky možnosti zapísať. Urobiť zo získaných a znázornených udalostí jednoduché závery.

Obsahový a výkonový štandard v 3.ročníku:

Tematický celok	Téma	Pojmy	Výkonový štandard
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	Zavedenie násobenia. Súvislosť medzi násobením a sčítaním. Nácvik násobenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.	Sčítanie, rovnaké sčítance, násobenie, znak násobenia (.), súčin, činiteľ, niekoľkokrát viac,...	Pohotovo počítat po 2, 3, 4, 5, Pochopiť násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov. Poznať znak násobenia (.). Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) násobenia v obore prirodzených čísel do 20. Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát. Vedieť násobiť číslom 1 a 0 Pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov.
	Riešenie slovných úloh na násobenie. Propedeutika úloh na	Slovná úloha, zápis slovnej úlohy správnosť riešenia,	V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie

	<p>násobenie s kombinatorickou motiváciou. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20. Slovné úlohy na priamu úmernosť (ako preopedeutika) v obore do 20</p>	<p>kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď,...</p>	<p>typu: 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané čísla niekoľkokrát. Matematizovať primerané reálne situácie. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď</p>
	<p>Zavedenie delenia. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny,...) Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla. Nácvik delenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Súvislosť medzi delením a násobením.</p>	<p>Celok, časť celku, odčítanie, delenie, znak delenia (:), delenec, deliteľ, podiel, niekoľkokrát menej, počet rovnakých častí (delenie na), skupiny danej veľkosti (delenie po),...</p>	<p>Odčítat' od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel. Pochopiť súvislosť medzi odčítaním a delením. Poznať znak delenia (:). Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) delenia v obore prirodzených čísel do 20. Deliť číslom 1. Vedieť, že nulou sa nedelí. Zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát. Vedieť deliť na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí), vedieť deliť podľa obsahu (delenie po, rozdelenie skupiny danej veľkosti</p>
	<p>Riešenie slovných úloh na delenie. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20. Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.</p>	<p>Slovná úloha, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď,...</p>	<p>V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy typu: 1. Rozdelenie daného čísla na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšenie daného čísla niekoľkokrát. Matematizovať primerané reálne situácie. Vedieť overiť správnosť riešenia</p>

			(výsledku) a formulovať odpoveď. Riešiť slovné úlohy na násobenie delenie
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000	<p>Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel v obore do 10 000. Zobrazenie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky. Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla v desiatkovej sústave. Číselná os. Nerovnice (propedeutika). Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000.</p>	<p>Jednotky, desiatky, stovky, tisícky, trojciferné a štvorciferné číslo, číselná os, pred, za, rozklad čísla, vzťah pojmov číslo – číslica, zostupný číselný rad, vzostupný číselný rad, porovnávanie čísel, viac, menej, rovnako, znaky >, <, =, zaokrúhľovanie</p>	<p>Vedieť čítať a písať troj- a štvorciferné čísla. Počítať po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách. Rozložiť troj- a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne – t. j. vedieť zapísať pomocou jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok troj a štvorciferné čísla. Zobrazať a porovnávať čísla na číselnej osi i pomocou znakov >, <, =. Riešiť v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice typu: $x < 6\,150$, $x > 322$. Získať prvotné poznatky o zaokrúhľovaní prirodzených čísel. Vedieť zaokrúhľovať prirodzené čísla na desiatky, ovládať algoritmus pri zaokrúhľovaní čísel na desiatky. Riešiť slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. (Slovné úlohy charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako</p>
	<p>Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie</p>	<p>Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km, násobky 10, 100, 1000, premena jednotiek, ...</p>	<p>Vedieť porovnávať jednotky dĺžky. Vedieť pohotovo premieňať jednotky dĺžky</p>
Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000	<p>Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky.</p>	<p>Súčet, rozdiel, súčin, podiel,...</p>	<p>Vedieť sčítať a odčítať jednoduché príklady aj spamäti. Ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 10 000. pohotovo sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10</p>

			000. Osvojiť si praktické sčítanie a odčítanie na kalkulačke v obore do 10 000. Vedieť urobiť kontrolu správnosti
	<p>Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh.</p> <p>Tvorenie textov k numerickým príkladom.</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh.</p> <p>Riešenie slovných úloh s neprázdny m prienikom</p>	<p>Jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, zápis slovnej úlohy, kontrola správnosti riešenia, súčet, rozdiel, súčin, podiel, zväčšiť a zmenšiť dané číslo</p>	<p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie.</p> <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. <p>Riešiť zložené slovné úlohy typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. $a + b + c$ 2. $a - b - c$ 3. $a - (b + c)$ 4. $(a + b) - c$ 5. $a + (a + b)$ 6. $a + (a - b)$ <p>Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešenie slovných úloh s neprázdny m prienikom v obore do 10 000. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Matematizovať primerané reálne situácie</p>
Geometria	<p>Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch.</p> <p>Meranie väčších vzdialeností: - približne (napr.</p>	<p>Bod, bod v rovine, priamka, úsečka, leží, neleží, jednotka dĺžky (mm, cm, dm, m), meranie dĺžky, dĺžka úsečky,</p>	<p>Odmerať dĺžku úsečky v mm a cm.</p> <p>Odmerať a porovnať dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmeraním v</p>

	<p>krokmi) - s presnosťou na metre. Odhad dĺžky: - kratšej v centimetroch (milimetroch) - dlhšej v metroch. Rysovanie - základné zásady rysovania. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvere</p>	<p>odhad - skutočnosť, vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnávanie</p>	<p>metroch. Získať predstavu o dĺžke (vzdialenosti) - kratšej v cm, dlhšej v m a naučiť sa odhadnúť tieto vzdialenosti v metroch (v triede a v teréne). Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Zdokonaľovať rysovanie úsečky danej dĺžky (v cm) a jej označovanie. Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky v mm. Zdokonaľovať rysovanie priamok a ich označovanie</p>
	<p>Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek.</p>	<p>Štvorcová sieť, rady, stĺpce, rovinný útvar, zmenšiť, zväčšiť, ... Priestor, teleso, kocka, kváder, stavba z kociek, plán, ...</p>	<p>Narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti. Zväčšovať a zmenšovať rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik). Vedieť vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka). Nakresliť plán stavby z kociek.</p>
	<p>Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnou činnosťou a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla.</p>	<p>Predmet, skupina predmetov, vlastnosť, dvojica, trojica, symbol, systém,</p>	<p>Vytvárať rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnou činnosťou i symbolmi na základe spoločnej /príp. rozdielnej/ charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Objaviť čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. Vedieť si vytvoriť systém pri vypisovaní možností</p>
Riešenie aplikačných	<p>Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti</p>	<p>Pravda, istá udalosť, možná udalosť, možná</p>	<p>Rozlišovať isté, neisté, možné a nemožné</p>

úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	(pozorovanie istých udalostí, možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí).	ale neistá udalosť, nemožná udalosť nepravda, pravdivosť, pravdepodobný, nepravdepodobný,...	udalosti primerané veku
	Nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.	Tabuľka, riadok, stĺpec,...	Riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Zo získaných údajov vedieť zostaviť a prečítať tabuľku

Obsahový a výkonný štandard v 4.ročníku:

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonný štandard
Násobenie a delenie v obore násobilky Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...) Počítanie spamäti. Automatizácia spojov Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100. Komutatívnosť násobenia (propedeutika) Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika).	Dané číslo niekoľkokrát zväčšiť, dané číslo niekoľkokrát zmenšiť, násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, násobilka, ...	Vedieť spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100. Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky. Ovládať algoritmus násobenia. Vedieť spamäti násobiť a deliť 10 a 100. Osvojiť si praktické násobenie a delenie na kalkulačke. Vedieť rozlíšiť a použiť správnu početnú operáciu v úlohách charakterizovaných pojmami koľkokrát viac, o koľko viac, koľkokrát menej, o koľko menej. Chápať súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.
	Sčítanec, súčet, o koľko viac, zápis slovnej úlohy, jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, koľkokrát viac – o koľko viac, koľkokrát menej – o koľko menej, ...	Riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie v obore násobilky do 100 typu: 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané číslo niekoľkokrát. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na delenie v obore násobilky do 100: 1. Rozdeliť dané číslo na daný

<p>Tvorenie textov k numerickým príkladom Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.</p>	<p><u>Rozširujúce učivo:</u> Matematizovanie reálnych situácií</p>	<p>počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšiť dané číslo niekoľkokrát</p> <p>Vedieť riešiť jednoduchú slovnú úlohu typu: porovnanie podielom. Riešiť zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$. Matematizovať primerané reálne situácie. Riešiť slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika). Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytvoriť slovnú úlohu k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe s pomocou učiteľa.</p> <p>Dokáže matematické zručnosti aplikovať v praxi.</p>
<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky. Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Počítanie so zaokrúhľovanými číslami.</p>	<p>Číselný rad, jednotky, desiatky, stovky, tisícky, troj- a štvorciferné čísla, vzostupný a zostupný číselný rad,...</p>	<p>Poznať algoritmus písomného sčítania a odčítania a vedieť ho pohotovo využívať pri výpočtoch. Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 v jednoduchých prípadoch. Sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 na kalkulačke. Sčítať a odčítať primerané troj- a štvorciferné čísla spamäti. Sčítať a odčítať troj- a štvorciferné čísla pomocou kalkulačky. Chápať súvislosť medzi sčítaním a odčítaním sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Vedieť približne počítať so zaokrúhľovanými číslami na desiatky a stovky.</p>
<p>Skúška správnosti riešenia.</p>	<p>Skúška správnosti, súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ, ...</p>	<p>Vedieť urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000.</p>

<p>Riešenie slovných úloh. Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000. Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel. Riešenie jednoduchých nerovníc.</p>	<p>Slovná úloha, riešenie, zápis slovnej úlohy, výsledok, Skúška správnosti výsledku (riešenia), odpoveď,...</p> <p><u>Rozširujúce učivo:</u> Príprava súťaží v rýchlom počítaní</p>	<p>Riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť všetky typy zložených slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť slovné úlohy za pomoci zaokrúhľovania. Samostatne zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe. Matematizovať a znázorniť primerané reálne situácie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o.... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. Riešiť zložené slovné úlohy typu: 4. $a + b + c$ 5. $a - b - c$ 6. $a - (b + c)$ 7. $(a + b) - c$ 8. $a + (a + b)$ 9. $a + (a - b)$</p> <p>Dokáže pripravovať matematické rozcvičky pre spolužiakov a matematické súťaže na rýchle počítanie.</p>
<p>Geometria a meranie Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán. Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek.</p>	<p>Bod, vzor, obraz, leží, neleží, priamka, úsečka, súčet dĺžok úsečiek, rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, strana štvorca (obdĺžnika), susedné strany, protiľahlé strany, vrchol, štvorec,</p>	<p>Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvere). Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky na priamke (v mm; v cm) a označovať ju. Označovať strany a vrcholy veľkým tlačným písmom (písmenom A, B, C, atď.). Poznať vlastnosti štvorca,</p>

<p>Násobok dĺžky úsečky.</p>	<p>obdĺžnik, zmenšiť, zväčšiť, štvorcová sieť, vodorovný, zvislý, stĺpec, riadok, ...</p>	<p>obdĺžnika a vedieť ich charakterizovať. Vedieť narysovať štvorec (obdĺžnik) vo štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany (strán). Vedieť vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Vedieť vypočítať násobok dĺžky úsečky. Vypočítať a vedieť zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán.</p>
<p>Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán. Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre. Obvod trojuholníka - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).</p>	<p>Trojuholník, strany trojuholníka, vrcholy trojuholníka, dĺžka strany trojuholníka, obvod trojuholníka, jednotky dĺžky, mm, cm, odhad - skutočnosť...</p>	<p>Narysovať ľubovoľný trojuholník a pomenovať jeho vrcholy a strany Poznať vlastnosti trojuholníka (počet vrcholov, strán) Odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm (na mm). Porovnať strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky. Vypočítať obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán.</p>
<p>Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice.</p>	<p>Kružnica, kruh, stred kružnice (kruhu), polomer, kružidlo...</p>	<p>Poznať základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou. Vedieť narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom. Narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom a polomerom. Vedieť vyznačiť polomer kružnice.</p>
<p>Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky.</p> <p>Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek.</p>	<p>Meter (m), decimeter (dm), centimeter (cm), milimeter (mm), kilometer (km), jednotky dĺžky, premena jednotiek dĺžky,...</p> <p>Priestor, stavba, teleso, vzor - obraz, plán (obrázok), pravidelné a nepravidelné telesá, pohľad spredu, zozadu, sprava, zľava, zhora,...</p> <p><u>Rozširujúce učivo:</u> Tangram</p>	<p>Vedieť premieňať jednotky dĺžky. Vedieť premieňať zmiešané jednotky dĺžky /napr. 4 dm 13 cm na mm/</p> <p>Vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa vzoru a podľa obrázka. Vytvárať a opísať vlastné jednoduché telesá z kociek. Nakresliť plán stavby z kociek</p> <p>Vie, čo je tangram. Dokáže ho poskladať.</p>

<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p> <p>Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov.</p>	<p>Pravdivý výrok, nepravdivý výrok, pravdivosť, nepravdivosť,...</p>	<p>Vedieť primerane rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť výrokov. Vedieť vytvoriť pravdivé a nepravdivé tvrdenie. Vedieť zdôvodniť pravdivosť – nepravdivosť výroku.</p>
<p>Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi. Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).</p>	<p>Aritmetický priemer, stĺpcový diagram, dáta, priemer</p>	<p>Čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov. Vypočítať aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát.</p>
<p>Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.</p>	<p>Diagram, riadok, stĺpec, vodorovný, zvislý,...</p>	<p>Vedieť riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Vedieť získavať a zhromažďovať potrebné údaje Čítať a vytvárať stĺpcový diagram zo získaných údajov. Riešiť slovné úlohy na násobenie s kombinatorickou motiváciou.</p>

Prierezové témy

Súčasťou obsahu vzdelávania v matematike sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Sú to tieto prierezové témy:

- Dopravná výchova
- Osobnostný a sociálny rovoj
- Enviromentálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Mediálna výchova
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

4. Metódy a formy práce

Hlavným a najdôležitejším činiteľom pri dosahovaní učebných cieľov vyučovania matematiky je učiteľ, ktorý aktivizuje žiakov vo všetkých fázach vyučovania. Dbá o to, aby žiaci porozumeli učivu, o čom sa presvedča častým kladením otázok, pričom žiada od žiakov aj zdôvodnenie svojich odpovedí. To je záruka, že vedomosti žiakov nebudú formálne. Vzdelávací proces má byť vedený tak, aby žiaci boli samostatní a tvoriví nielen pri získavaní nových vedomostí, ale aby získané vedomosti dokázali vhodne prezentovať, aby vedeli svoje tvrdenia z oblasti matematiky ale aj z bežného života zdôvodňovať a obhájiť. Podmienkou úspešného učenia sa žiakov je získanie žiakov pre učebnú činnosť a to nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom učenia je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému, z objaveného postupu riešenia. Metódy, ktoré sa blížia objaviteľskému postupu a rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Vo vyučovaní sa tieto metódy najúčinnejšie uplatňujú pri samostatnej práci žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Postupne od 1. ročníka sa majú zvyšovať nároky na rozsah, kvalitu a samostatnosť práce v školských zošitoch tak, aby sa ťažisko práce postupne presúvalo z pracovných zošitov na prácu s učebnicou a školským zošitom.

Odporúčame použitie týchto metód a prezentujeme ich uplatnenie vo vyučovaní:

I. DIDAKTICKÉ METÓDY

• reprodukčné

- informatívno-receptívna (U prezencuje učivo/informácie a žiaci uvedomele vnímajú, zapamätávajú si)- žiaci sú pasívni, U v krátkom čase prezentuje viac informácií (napríklad pri algoritmoch písomného počítania)
- reproduktívna (pri upevňovaní učiva, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, je to viackrát opakovaná činnosť)- žiaci riešia úlohy, kde reprodukujú naučené vedomosti, nerozvíja sa tvorivosť, sú to len typové úlohy, žiaci sú aktívni/samostatná práca

• produktívne

- problémová (je zadaná úloha, žiaci ju nedokážu vyriešiť, hľadajú riešenie, príprava na projekty)
- heuristická (metóda riadeného rozhovoru)- žiaci na základe odpovedí na otázky sami dospejú k novému pojmu, objaviteľská- žiaci sú aktívni, náročná z pohľadu učiteľa: otázky musia logicky nasledovať, stručné, jasné, jednoznačné, nemajú nabádať na správnu odpoveď, nie odpoveď áno-nie, odpovedať majú všetci žiaci, ak žiak odpovie nesprávne, U má naviesť žiaka na správnu odpoveď
- výskumná- tvorivá činnosť žiaka, napr. zisti údaje: výška všetkých členov rodiny, ceny tovaru- žiaci zbierajú údaje, robia tzv. prieskum (3. ročník)

II. LOGICKÉ METÓDY

- analytická- postup od celku k časti, od neznámeho k neznámemu, od hľadaného k danému, riešením jednoduchých slovných úloh pomocou rovnice (využívam premenné- neznáme $8+x=20$)
- syntetická- (postup od častí k celku, do známeho k neznámemu, od daného k hľadanému)- rozvíjajú sa počtárske zručnosti + - . : (spamäti a písomné algoritmy), slovné úlohy bez rovnice $8+\square=20$
- analyticko-syntetická (riešenie zložitých úloh: 2 počtové operácie a viac)- v 1. etape použijem analýzu: rozklad zložitej slovnej úlohy na čiastkové úlohy. V 2. etape syntetickú m.- riešim čiastkové úlohy
- induktívna (inductio = návod- je postup od jednotlivých faktov ku všeobecným záverom)- využíva sa pri všetkých pojmoch. Najprv napíšem konkrétne príklady pri riešení nového pojmu až potom to zovšeobecním
- deduktívna (deductio = odvodzovanie- prechod od všeobecných poznatkov ku konkrétnym vlastnostiam, javom, vzťahom)
- genetická (vývojová)- daný pojem vysvetľujeme spolu s historickými poznatkami, ktoré sa týkajú daného pojmu (napr. Jednotky dĺžky)
- dogmatická- nový pojem je sprístupnený bez akýchkoľvek odôvodnení Napr. Operácia násobenia má prednosť pred sčítaním

III. METÓDY PODĽA ZDROJA POZNATKOV

- slovné- metódy hovoreného slova: ▪ monológ ▪ dialóg
- názorné: ▪ používanie ilustrácií ▪ náčrtov ▪ sledovanie videozáznamov ▪ demonštrácia ▪ modelovanie
- praktické: ▪ činnosti spojené s rysovaním ▪ modelovaním ▪ strihanie

IV. METÓDY PODĽA FUNKČNOSTI

- expozičné- používanie pri sprístupňovaní nového učiva
- fixačné- pri upevňovaní, opakovaní učiva
- diagnostické- pri preverovaní a klasifikovaní vedomostí

a tieto didaktické formy:

5. Učebné zdroje

Učebnice a pracovné zošity spolu s bežnými školskými zošitmi sú dôležitými prostriedkami práce na vyučovacích hodinách pri plnení domácich úloh a pri príprave na vyučovanie.

V1.- 4. ročníku používame : pracovný zošit a učebnicu, ktorá je určená MŠ SR.

Ďalšími veľmi dobrými pomôckami sú vystrihovacie kartóny - s číslami: čísla a hry pre 1. ročník, metodické príručky, technické materiálne prostriedky:

- demonštračné- tabuľa, krieda, veľké stovkové počítadlo, model číselnej osi, rysovacie demonštračné pomôcky (kružidlo, 2 trojuholníky, lineá, modely telies
- žiacke- kartičky s číslami, s bodkovou symbolikou, písacie a rysovacie potreby (kružidlo, lineár, trojuholník s ryskou), dvadsiatkové počítadlo, stovkové počítadlo malé, modely geometrických útvarov, modely peňazí...
- audiovizuálne meotar, video, TV, počítače, dataprojektor

Učiteľ by si mal premyslieť a zvážiť, aké uč. pomôcky do vyučovania zaradí, koľko času venuje práci s pomôckami, a akú formu práce použije.

6.Hodnotenie

Matematika má viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu, samostatnému učeniu sa.

Má podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

V predmete matematika je potrebné, aby žiak vedel využívať nápaditosť, intuíciu, pochopil poznatky, vedel evidovať, experimentovať, konštruovať, odhadovať, zovšeobecňovať, mal predstavivosť, vedel riešiť slovné úlohy, úlohy geometrického charakteru, použitím kalkulačky by si mal uľahčiť niektoré namáhavé výpočty a sústrediť sa na podstatu riešeného problému. Matematika sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií.

V neposlednom rade treba na hodinách matematiky kľásť dôraz na čítanie s porozumením, bez ktorého by vzdelávací proces nebol efektívny.

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011.Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote, v slov. úl.), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania.

Charakteristika klasifikačných stupňov:

1. výborný

- vedomosti o prir. číslach a početných výkonoch sú pevné, presné, úplné, sústavné
- myslenie žiakov je samostatné, dokáže vytvárať vzťahy medzi pojmi, vedomosti vie aplikovať v nových situáciách, presný písomný aj ústny prejav

2. chválitebný

- vedomosti o prir. číslach sú pevné, presné, sústavné
- vedomosti o početných výkonoch nie sú dostatočne pevné, ale sú presné, úplné, sústavné
- myslenie je samostatné, vedomosti vie uplatniť vo všetkých nových situáciách

3. dobrý

- vedomosti o prir. číslach sú sústavné s nevýraznými chybami- čítať, zapisovať, usporiadať prir. čísla
- vedomosti o počt. výkonoch sú tiež sústavné a celistvé, ale nie sú pevné ani presné
- žiak pri počítaní spamäti je pomalý
- pri písomnom počítaní sa objavujú omyly, ktoré však po upozornení vie samostatne opraviť
- myslenie je málo samostatné a pri úlohách na aplikáciu učiva- slovné úl. potrebuje pomoc učiteľa

4. dostatočný

- vedomosti o prir. číslach sú s nedostatkami, vedomosti o početných výkonoch sú tiež s mnohými medzerami
- sám chyby nenájde, a vie si ich opraviť len s pomocou učiteľa
- myslenie je málo samostatné, dokáže riešiť len jednoduché slovné úlohy a len s pomocou učiteľa
- zložené slovné úl. nedokáže riešiť

5. nedostatočný

- vedomosti o prir. číslach sú neúplné
 - nesamostatné myslenie, nedokáže riešiť ani jednoduché slovné úlohy
- vedomosti o početných výkonoch sú na nízkej úrovni
- neovláda ani základné spoje počítania spamäti

Kontrolné práce z matematiky **sú hodnotené klasifikačným stupňom** podľa platnej klasifikačnej stupnici pre matematiku s percentuálnym hodnotením

(viď prílohu plánu práce MZ):

100% - 90%	= 1
89% - 75%	= 2
74% - 50%	= 3
49% - 25%	= 4
24% - 0%	= 5

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje *priebežné a celkové hodnotenie*:

- *priebežné hodnotenie* sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- *celkové hodnotenie* žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

ZÁKLADNÝ PREDMET: INFORMATICKÁ VÝCHOVA

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova. Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzi predmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život

obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme. Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Časová dotácia

Ročník	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu týždenne/ročne
1.ročník	-	-	-
2.ročník	1	-	1/33
3.ročník	1	-	1/33
4.ročník	1	-	1/33

Miesto realizácie

► počítačová učebňa

2. Ciele predmetu

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch.

Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

3. Obsah učebného predmetu

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

1. Informácie okolo nás
2. Komunikácia prostredníctvom IKT
3. Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie
4. Princípy fungovania IKT
5. Informačná spoločnosť

Štruktúra kompetencií rozvíjaných vyučovaním informatickej výchovy

Poznávacia (kognitívna)	Informačno – komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Získava základy	Vyberať, hodnotiť	Osvojiť si základy	Dokázať odhadnúť

algoritmického myslenia.	a spracovávať informácie, ďalej ich využívať vo svojom učení a pri ďalších činnostiach.	pre efektívnu spoluprácu v skupine.	svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti.
Rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa, hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov.	Vedieť používať vybrané informačno-komunikačné technológie a výučbové programy pri vyučovaní a učení sa.	Kooperovať v skupine.	Vytvárať základy k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere.
Na úrovni primeranej veku vedieť zvoliť postupy riešenia úlohy.	Ovládať základy potrebných počítačových aplikácií	Uvedomovať si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispievať k dobrým medziľudským vzťahom.	Dokázať primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov.
Vedieť o rizikách spojených s využívaním internetu a IKT.	Dokázať primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií.		Uvedomovať si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom.
	Dokázať aktívne vyhľadávať informácie v internete.		

**Obsah vyučovania a cieľové požiadavky na vedomosti a schopnosti žiakov
2.ročník:**

TÉMA	OBSAH	VÝSTUP
Informácie okolo nás – 12		
Grafický editor	Zásady kreslenia v grafickom editore	Vedieť sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora.
	Nástroje grafického editora	Vedieť samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore. Samostatne nakresliť obrázok na základe určitých požiadaviek.
	Multimediálne programy vo vyučovacom procese	Vedieť spustiť multimediálne CD.
Textový editor	Zásady písania písmen na klávesnice	Vysvetliť a dodržiavať zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovom, malé a veľké písmeno, písmena s diakritikou.
	Práca s textom	Vedieť upraviť veľkosť, typ,

		farbu písma
	Kombinácia textu a obrázka	Vedieť vložiť obrázok do textu cez schránku
Princípy fungovania IKT – 5		
Základné periférne zariadenia	Klávesnica, myš	Vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač. Samostatne zapnúť a vypnúť počítač. Vedieť pracovať s myšou a klávesnicou. Vedieť minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho.
Edukačný softvér		Spustiť výukový program.
Ukladanie informácií	Súbory, priečinky	Vedieť pomenovať súbor a uložiť ho do príslušného priečinka.
Komunikácia prostredníctvom IKT – 5		
Internet	Internet	Vytvoriť základnú a veku primeranú predstavu o fungovaní internetu. Vedieť sa samostatne orientovať v hypertextoch na internete.
	Webové stránky	Napísať v správnom tvare adresu webovej stránky. Vedieť sa orientovať v jednoduchých hrách na internete a samostatne si ich spustiť. Vedieť si samostatne prečítať informáciu na internete.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie – 8		
Návody	Postupy	Vedieť postupovať podľa návodu.
Algoritmy a programy	Detský programovací jazyk Baltík 3	Získať základy algoritmického myslenia
	Režim skladať scénu	Riešiť jednoduché algoritmy v detskom prostredí.
	Režim čarovať scénu	Získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime.
Informačná spoločnosť – 3		
Bezpečnosť na internete	Bezpečne na internete	Rozpoznať vhodné detské webové stránky
	Psychohygiéna	Ovládať zásady správneho sedenia pri počítači a psychohygiény

**Obsah vyučovania a cieľové požiadavky na vedomosti a schopnosti žiakov
3. ročník :**

TÉMA	OBSAH	VÝSTUP
Informácie okolo nás – 13		
Grafický editor	Zásady kreslenia v grafickom editore	Vedieť sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora. Vedieť nakresliť obrázok pomocou geometrických tvarov.
	Nástroje grafického editora	Vedieť využívať nástroje pre úpravu obrázka – kopírovanie, prilepenie, otáčanie. Samostatne nakresliť obrázok na základe určitých požiadaviek. Obrázok vytlačiť na tlačiarni.
	Multimediálne programy vo vyučovacom procese	Vedieť spustiť multimediálne CD.
Textový editor	Zásady písania písmen na klávesnice	Vysvetliť a dodržiavať zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovom, malé a veľké písmeno, písmena s diakritikou.
	Práca s textom	Vedieť upraviť veľkosť, typ, farbu písma. Vedieť samostatne napísať a prepísať jednoduchý text. Samostatne text uložiť a otvoriť.
	Kombinácia textu a obrázka	Vedieť vložiť obrázok do textu cez schránku.
Princípy fungovania IKT – 4		
Základné periférne zariadenia	Klávesnica, myš	Vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač. Vedieť minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho.
Edukačný softvér		Samostatne spustiť výukový program.
Ukladanie informácií	Súbory, priečinky	Samostatne vedieť pomenovať súbor a uložiť ho do príslušného priečinka. Vedieť uložiť súbor na USB kľúč, otvoriť súbor z neho.
Komunikácia prostredníctvom IKT – 5		
Internet	Internet	Vytvoriť základnú a veku primeranú predstavu o fungovaní internetu. Vedieť sa samostatne orientovať v hypertextoch na internete.

	Webové stránky	Napísať v správnom tvare adresu webovej stránky. Vedieť sa orientovať v jednoduchých hrách na internete a samostatne si ich spustiť. Vedieť si samostatne prečítať informáciu na internete.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie – 8		
Návody	Postupy	Hry na jednoduché zašifrovanie slova.
Algoritmy a programy	Detský programovací jazyk Baltík 3	Získať základy algoritmického myslenia
	Režim čarovať scénu	Riešiť jednoduché algoritmy v detskom prostredí. Získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime.
	Režim programovať - začiatočník	Poznať a vedieť použiť príkazy v prostredí .Vedieť vo svojich programoch využívať blok príkazov. Samostatne vytvoriť program na základe požiadaviek učiteľa.
Informačná spoločnosť – 3		
Bezpečnosť na internete	Bezpečne na internete	Rozpoznať vhodné detské webové stránky. Poznať zásady bezpečného správania sa na internete.
	Psychohygiéna	Ovládať zásady správneho sedenia pri počítači a psychohygiény

**Obsah vyučovania a cieľové požiadavky na vedomosti a schopnosti žiakov
4. ročník:**

TÉMA	OBSAH	VÝSTUP
Informácie okolo nás – 16		
Grafický editor	Zásady kreslenia v grafickom editore	Vedieť sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora. Vedieť nakresliť obrázok pomocou geometrických tvarov.
	Nástroje grafického editora	Vedieť využívať nástroje pre úpravu obrázka – kopírovanie, prilepenie, otáčanie. Samostatne nakresliť obrázok na základe určitých požiadaviek. Vložiť nadpis do obrázka. Obrázok samostatne vytlačiť na tlačiarňu.
Textový editor	Zásady písania písmen na	Dodržiavať zásady

	klávesnice	správneho písania klávesnicou – medzera za slovom, malé a veľké písmeno, písmena s diakritikou, interpunkčné znamienka.
	Práca s textom	Vedieť upraviť veľkosť, typ, farbu písma. Vedieť samostatne napísať a prepísať jednoduchý text. Samostatne text uložiť a otvoriť.
	Kombinácia textu a obrázka	Vedieť vložiť obrázok do textu cez schránku a zo súboru.
Prezentačný softvér	Zásady tvorby prezentácií	Vedieť sa orientovať v prostredí prezentačného softvéru. Vedieť vložiť snímku, vedieť nastaviť pozadie a o rozloženie snímky.
	Vkladanie obrázku do prezentácie	S pomocou učiteľa vložiť obrázok do prezentácie a doplniť krátky text.
	Nastavenie jednoduchej animácie obrázku.	S pomocou učiteľa vedieť nastaviť animáciu obrázku. Vedieť spustiť prezentáciu na klikanie myšou.
Princípy fungovania IKT – 5		
Základné periférne zariadenia	Klávesnica, myš.	Vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač. Vedieť minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho. Poznať funkcie ďalších kláves na klávesnici .
Digitálny fotoaparát		Samostatne vytvoriť fotografiu. S pomocou učiteľa preniesť fotografiu do počítača.
Ukladanie informácií	Súbory, priečinky	Samostatne vedieť pomenovať súbor a uložiť ho do príslušného priečinka. Vedieť premenovať priečinkov, odstrániť. Vedieť uložiť súbor na USB kľúč, otvoriť súbor z neho.
Komunikácia prostredníctvom IKT – 4		
Internet	Internet	Vytvoriť základnú a veku primeranú predstavu o fungovaní internetu. Vedieť sa samostatne orientovať v hypertextoch na internete.

	Webové stránky	<p>Vedieť si samostatne prečítať informáciu na internete.</p> <p>Vedieť používať vyhľadávač na vyhľadávanie informácií na internete.</p> <p>Vedieť využívať kľúčové slová pri vyhľadávaní na internete.</p> <p>Vedieť uložiť obrázok z internetu a veku primerane poznať zásady autorských práv.</p> <p>S pomocou učiteľa overovať pravdivosť informácií.</p>
E-mailová komunikácia	E-mail	<p>Porozumieť pojmu e-mailová komunikácia.</p> <p>Vedieť poslať e-mail spolužiakovi a učiteľovi.</p> <p>Vedieť prečítať e-mail.</p> <p>Poznať základné etické zásady v e-mailovej komunikácii.</p>
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie – 6		
Návody	Postupy	Hry na jednoduché zašifrovanie slova.
Algoritmy a programy	Režim programovať – začiatočník	<p>Získať základy algoritmického myslenia.</p> <p>Poznať a vedieť použiť príkazy v prostredí. Vedieť vo svojich programoch využívať blok príkazov.</p> <p>Samostatne vytvoriť program na základe požiadaviek učiteľa.</p> <p>Vedieť využívať príkaz rýchlosť.</p> <p>Vedieť samostatne načítať scénu do programu.</p> <p>Vedieť použiť jednoduché animácie v programe.</p> <p>Nahrávanie zvuku.</p> <p>Vkladanie zvuku.</p>
Informačná spoločnosť – 2		
Bezpečnosť na internete	Bezpečne na internete	Rozpoznať vhodné detské webové stránky. Poznať zásady bezpečného správania sa na internete.

4. Metódy a formy práce

Pri vyučovaní informatickej výchovy sa budú uplatňovať také metódy a formy vyučovania, ktoré podporujú aktívnemu prístup k získavaniu nových poznatkov. Tie sa potom využijú pri spracovaní projektových úloh, v ktorých žiaci preukážu praktické ovládanie jednotlivých nástrojov a svoju originalitu. Téma projektových úloh bude korešpondovať s obsahom iných predmetov, tak aby sa pri vyučovaní mohla naplňovať myšlienka medzipredmetových vzťahov.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem sa bude prihliadať na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov.

Pri výučbe informatickej výchovy budeme využívať tieto metódy a formy:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- výklad učiteľa
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia s využitím dataprojektoru)
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie

5. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- Učebnica informatickej výchovy
- E-learningová cvičebnica
- internetové stránky

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011.

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie.

Povinná časť hodnotenia:

- 1.Preukázanie zručností v práci s textovým dokumentom - 1-krát
- 2.Preukázanie zručností v práci s grafickým editorom – 1- krát
- 3.Preukázanie zručností v práci s internetom – 1 –krát
- 4.Tvorba programu v detskom programovacom prostredí – 1 – krát
- 5.Preukázanie zručností v tvorbe jednoduchej prezentácie – 1 – krát
- 6.Preukázanie zručností v interaktívnej a neinteraktívnej komunikácii – 1 – krát
- 7.Preukázanie vedomostí v oblasti informačnej bezpečnosti – 1- krát
- 8.Preukázanie zručností s využitím viacerých nástrojov pri spracovaní záverečného projektu – 1-krát

Voliteľná časť:

domáce úlohy – samostatné skúmanie rôznych nástrojov pri spracovaní informácií

ZÁKLADNÝ PREDMET: PRACOVNÉ VYUČOVANIE

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Pracovné vyučovanie dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie sa človeka v ďalšom živote a spoločnosti. Je založené na tvorivej spolupráci žiakov. Zahŕňa návrhy pracovných činností a technológií, ktoré by mali viesť žiakov k získaniu základných zručností v rôznych oblastiach ľudských činností a mali by prispievať k úcte k práci.

Časová dotácia

Ročník	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu týždenne/ročne
1.ročník	-	-	-
2.ročník	-	-	-
3.ročník	-	-	-
4.ročník	1	-	1/33

Miesto realizácie

- ▶ trieda, chodba
- ▶ verejné priestranstvá nachádzajúce sa v obci (napr. štadión)

2. Ciele učebného predmetu

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- poznaniu, že technika ako významná súčasť ľudskej kultúry je vždy úzko spojená s pracovnou činnosťou človeka
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoji a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.

- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu

3. Obsah učebného predmetu

Obsah učebného predmetu je rozdelený do 5 tematických celkov:

1. Tvorivé využitie technických materiálov (6 hodín)
2. Základy konštruovania (11 hodín)
3. Stravovanie a príprava jedál (3 hodiny)
4. Starostlivosť o životné prostredie (10 hodín)
5. Ľudové tradície a remeslá (3 hodiny)

V nasledujúcich tabuľkách je podľa jednotlivých tematických celkov uvedený obsahový a výkonový štandard, tiež hodnoty a postoje žiaka, ktoré by sa mali u žiaka rozvíjať.

1. Tvorivé využitie technických materiálov - 6 hodín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedieť hodnotiť výsledok svojej práce. Interpersonálne spôsobilosti prostredníctvom technických činností realizovaných samostatne i v kolektíve (efektívnosť činnosti, plánovanie, organizovanie, kontrolovanie a hodnotenie výstupov činnosti, empatia, riešenie konfliktných situácií,	<p>Poznávanie vlastností materiálov Pomocou porovnávacieho pozorovania, bádania a experimentovania nadobudnúť poznatky o technických materiáloch s ktorými sa bežne žiaci stretávajú. Poznať, rozlíšiť a popísať štruktúru a vlastnosti technických materiálov. Získať odborné-špecifické poznatky o materiáloch (papier, textil, drevo) a procesoch tvorby produktov.</p> <p>1. Papier a kartón Praktické činnosti: strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie. Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti papiera podľa toho, ako sa strihá, trhá, skladá, ktorý papier je najvhodnejší na skladanie (balenie), z akého papiera sú listy učebníc, detských kníh...).</p> <p>Pracovné námety: priestorové a kruhové vystrihovačky, skladanie origami podľa náčrtu, balenie kníh a darčiekov, koláž z kartónu.</p> <p>2. Textil Praktické činnosti: navliekanie nite do ihly,</p>	<p>Poznávať vlastností materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním. Získať pracovné zručnosti s nimi. Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie. Dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi. Vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia. Vážiť si hodnoty vytvorené človekom</p>

<p>rešpektovanie a tolerovanie odlišností, zodpovednosť, úcta, zodpovednosť za výsledky práce vo vzťahu k rozvoju spoločnosti a životnému prostrediu), - schopnosť chápať význam technickej záujmovej činnosti a do tejto sa zapájať.</p>	<p>robenie uzlíka, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu. Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti textílií podľa toho, ako udržiavajú teplo, podľa krčivosti, podľa väzby, nasiakavosti. Skúmať stehy na výšivkách. Pracovné námety: výrobok s prvými stehmi, námety na vyšívanie s detskými prvkami, resp. námetmi ľudovej kultúry, gombíkový panáčik, tvorba výrobku podľa strihu. 3. Drevo Praktické činnosti: skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie. Námety na skúmanie: skúmať drevené predmety v triede (byte), skúmať dreveniny v okolí, skúmať, kde sú poškodené dreveniny a akým spôsobom. Pracovné námety: zvieratka, postavy, príbytky.</p>	<p>a prírodou.</p>
---	---	--------------------

2. Základy konštruovania - 11 hodín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>- efektívne žiť a pracovať s inými ľuďmi, učiť sa s nimi a od nich, - plánovať, organizovať, kontrolovať a hodnotiť aktivity tímu ľudí, preberať spoluzodpovednosť za prácu tímu, - vážiť si, rešpektovať, akceptovať a tolerovať odlišnosti iných ľudí, pomáhať im v prípade potreby, dobre s nimi vychádzať, udržiavať harmonické medziludské vzťahy - motivácia a odhodlanie k</p>	<p>Obsah tematického celku tvoria 4 tematické okruhy: a) Konštrukcie okolo nás b) Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie c) Technické komunikačné prostriedky d) Technika v doprave</p> <p>a) <i>Konštrukcie okolo nás</i> Skúmanie konštrukcií okolo nás a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia). pre človeka Všímanie si celku i detailov. Pokus o návrh technického objektu na zhotovenie. Technické objekty zhotovujeme zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtičky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí. Odporúča sa použiť stavebnice s väčšími prvkami a škatule rôznych veľkostí a tvarov. Úlohy majú mať charakter hry. Námety: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov (vrtuľka), šarkan.</p> <p>b) <i>Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie</i></p>	<p>Poznať základné symboly pri technickom náčrte (čo znamená plná a prerušovaná čiara...).</p> <p>Vedieť urobiť technický náčrt.</p> <p>Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlií.</p> <p>Poznať význam mostov a vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod.).</p> <p>Vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného</p>

<p>tvorbe osobne a spoločensky prospešných technických produktov, - rozvíjanie poznania, že produktívna práca (aj v oblasti techniky) je základnou podmienkou rozvoja človeka a spoločnosti, - poznanie a bezpečné ovládanie techniky – záruka efektívneho využívania techniky vo svoj prospech i prospech iných - orientácia v rôznych odboroch ľudskej činnosti, osvojenie potrebných poznatkov a zručnosti významných pre možnosť spoločenského uplatnenia sa, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu profesijnú orientáciu, možnosti uplatnenia sa na trhu práce (aj napr. v medzinárodnom kontexte)</p>	<p>Uvedený tematický okruh odporúčame zaradiť až po prebratí učiva z prírodovedy o elektrickom obvode a elektrickej vodivosti. Na zostavovanie jednoduchých elektrických obvodov pri nedostatku pomôcok, modulov alebo stavebníc chceme upozorniť na vytváranie jednoduchých spojení (očko - skrutka) na objímkach žiaroviek E 10 za pomoci tenkého vodiča a batérie 4,5. Možné je paralelné a sériové zapojenie spotrebičov.</p> <p>Zdroje elektrickej energie (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie. Význam šetrenia elektrickou energiou.</p> <p>c) <i>Technické komunikačné prostriedky</i> Žiaci sa oboznamujú s historickými i modernými komunikačnými prostriedkami (telefón, fax, PC). Skúmajú, ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi. Skúmajú, kde sa tieto komunikačné prostriedky využívajú, samé sa učia sa využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií.</p> <p>d) <i>Technika v doprave</i> Oboznámenie sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjanie cestovateľskej mobility. Rozvíjanie konštruktérskych schopností, konštrukcia bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť jazdy na bicykli</p>	<p>modelu.</p> <p>Vedieť navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického, ekonomického a estetického.</p> <p>Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič.</p> <p>Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály.</p> <p>Poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu.</p> <p>Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.</p> <p>Poznať zásady bezpečnej mobility. Poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli. Vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla. Vedieť urobiť jednoduchú údržbu bicykla.</p>
--	--	--

3. Starostlivosť o životné prostredie - 10 h

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Význam črepníkových rastlín pre	1.Črepníkové rastliny a životné prostredie Poznávanie a odborné pomenovanie	Založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti,

<p>skrášľovanie a zlepšovanie životného prostredia. Cieľavedome pristupovať k tvorbe krajšieho životného prostredia.</p>	<p>črepníkových rastlín, poznávanie ich nárokov na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia. Ošetrovanie črepníkových rastlín (umiestnenie podľa nárokov na svetlo a teplo, polievanie, oštieňovanie rastlín, kyprenie, rosenie, prihnojovanie, presadzovanie). Rozmnožovanie rastlín (semenami, vegetatívne – odrezkami, delením trsu, cibuľami, hl'uzami...). Hydroponické pestovanie rastlín (postup celoročného ošetrovania rastlín).</p>	<p>výstavky a pokusy. Poznať a pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Poznať ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správne ošetrovať. Vedieť založiť jednoduchú množiarňičku, poznať jej význam a využitie. Vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov. Poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KŽP. Vedieť odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky. Vedieť zasadiť do črepníkov (črepnikovať) rozmnožené rastliny. Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín.</p>
<p>Význam zeleniny pre zdravú výživu. (zelenina - zdroj vitamínov, minerálnych látok, ochranných a liečivých látok, vlákniny. Pestrosť a rovnomernosť spotreby zeleniny počas roka Hygienické zásady konzumácie čerstvej zeleniny.</p>	<p>2. Poznávanie úžitkových rastlín Poznávanie úžitkových rastlín – ich konzumných častí, plodov, semien (hlavne zeleninu). Robiť výstavky poznávaných druhov priebežne (semená, rastliny, konzumné časti, plody), aby žiaci poznali úžitkové rastliny v rôznych vývinových fázach. Zatriedenie poznávaných druhov zelenín do pestovateľských skupín. Poznať význam zeleniny pre zdravie a výživu. Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad.</p>	<p>Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Spracovať vzorkovnicu semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností. Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Poznať význam predpestovania rastlín.</p>
<p>Význam pokusy a pozorovaní z hľadiska a pochopenia nových poznatkov, z hľadiska objavovania súvislostí, z hľadiska</p>	<p>3. Pokusy a pozorovania Podmienky klíčenia semien (vhodné napr. hrach, fazuľa). Význam vody, tepla a svetla pre rastliny (napr. fazuľa kríčkovaná, hrach). Rýchlenie rastu rastlín teplotou. Význam pestovateľských podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov (teplo, vlhkosť substrátu a vzduchu</p>	<p>Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. V pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolné rastliny, zaznamenávať objektívne výsledky pozorovania. Výsledky pozorovaní a pokusov vyhodnotiť.</p>

<p>využívania nových informačných zdrojov pre ďalšiu bádateľskú činnosť.</p> <p>Význam pestovania vonkajších okrasných rastlín pre skrášľovanie širšieho okolia (škola, bydlisko). Oceňovať hodnoty vytvorené vlastnou pestovateľskou činnosťou. Využívanie okrasných rastlín k estetickému skrášľovaniu prostredia.</p> <p>Zvýšenie hodnoty okrasných rastlín aranžovaním. Dosiahnutými výsledkami prejaviť pozornosť a úctu svojim najbližším.</p>	<p>v množiarňičke). Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno – dezinfekčné prípravky).</p> <p>4. Pestovanie vonkajších okrasných rastlín Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Pestovanie letničiek z predpestovaných priesad (napr. aksamietnica), ich vysadzovanie do črepníkov, na záhony, ošetrovanie.</p> <p>5. Rez a úprava kvetín do váz Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy). Výstavky okrasných rastlín. Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín. Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania.</p>	<p>Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vedieť ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Dopestovanie okrasných rastlín. Vedieť pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojiť si postupy bezpečnej práce.</p> <p>Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Poznať zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu. Osvojiť základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu. Aranžovanie kvetín a okrasných rastlín pri významných príležitostiach (vianočné, veľkonočné, rodinné a spoločenské udalosti).</p>
--	--	--

4. Stravovanie a príprava jedál - 3 hodiny

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Vie sa vhodne správať počas stolovania.</p> <p>Dodržiava pravidlá stolovania</p>	<p>Technika v kuchyni – význam. Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre detí. Výber, nákup a skladovanie potravín . Z hľadiska zdravej výživy akcent v tematickom celku je na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ potraviny rastlinného pôvodu, ▪ potraviny živočíšneho pôvodu, ▪ typické potraviny v iných krajinách, 	<p>Žiak vie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie. Vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm. Vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných</p>

a spoločenského správania. Vie poskytnúť (zabezpečiť) pomoc pri úraze.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potraviny v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje na nich pre spotrebiteľa, ▪ príprava jednoduchého jedla, ▪ príprava narodeninovej torty, ▪ stolovanie. 	plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce. Vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.
--	---	--

5. Ľudové tradície a remeslá - 3 hodiny

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Poznanie vlastných kultúrnych zvykov a tradícií.</p> <p>Poznanie a úcta ku kultúram iných národov/národnostných skupín.</p> <p>Rozvoj kreativity pri zhotovovaní produktov.</p> <p>Tvorivá práca v rozličných sociálnych formách (samostatná práca, práca vo dvojiciach, tímová práca).</p>	<p>Skúmanie vlastnej kultúry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií <p>Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skúmanie vlastných tradícií spojenými s vianočnými a veľkonočnými sviatkami. - Navrhnutie, vytvorenie vianočných (veľkonočných) ozdôb a doplnkov. - Uvažovanie (premýšľanie) o nich význame a využití. <p>Spoznávanie ľudových remesiel</p> <p>Žiaci posnávajú základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti vyskytovali v ich regióne (napr. drotárstvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo ...) Skúmajú históriu týchto remesiel. Zhotovujú produkty starých ľudových remesiel.</p> <p>Žiak už v mladšom školskom veku by mal poznať zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žije. Pri poznávaní ľudových tradícií žiak používa rôzne druhy technických a prírodných materiálov. Patrí k nim drevo, drôt, plech, šišky ihličnatých drevín, šúpolie, slama, rôzne druhy papiera. Ľudové remeslá sú pre niektoré lokality Slovenska charakteristické remeslami. Tie sa môžu poznávať v rámci exkurzií, besied s ľuďmi, ktorí sa špeciálne venujú remeslám, návštevou múzeí a vlastnou aktivitou t. j., zhotovením predmetu, ktorý úzko súvisí s ľudovým remeslom.</p>	<p>Žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov). Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu. Pozná minimálne jedno remeslo v regióne s bohatou históriou.</p>

4. Požiadavky na výstup pre 4. ročník ZŠ

Žiak vie:

- poznávať vlastností materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním,
- získať pracovné zručnosti s nimi.
- vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie.

- dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi.
- vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia.
- vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.
- základné symboly pri technickom náčrte (čo znamená plná a prerušovaná čiara...).
- vedieť urobiť technický náčrt.
- základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlií.
- vysvetliť význam mostov a vie konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod.).
- vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu.
- navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického, ekonomického a estetického.
- vysvetliť pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič.
- rozlišovať vodivé a nevodivé materiály.
- vysvetliť spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu.
- zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.
- vysvetliť zásady bezpečnej mobility a pravidiel bezpečnej jazdy na bicykli.
- zistiť technický stav vlastného bicykla.
- urobiť jednoduchú údržbu bicykla.
- založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výstavy a pokusy.
- pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov) a pozná ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správne ošetrovať.
- založiť jednoduchú množiarňu, poznať jej význam a využitie.
- regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov a pozná spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KŽP.
- vie odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky.
- zasadiť do črepníkov (črepníkovať) rozmnožené rastliny.
- vysvetliť základy hydroponického pestovania rastlín.
- vymenovať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody.
- spracovať vzorkovnicu semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností.
- realizovať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach).
- vysvetliť význam predpestovania rastlín.
- založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín.
- v pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolné rastliny, zaznamenávať objektívne výsledky pozorovania.
- výsledky pozorovaní a pokusov vyhodnotiť.
- vymenovať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín.
- vie ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky).
- dopestovať okrasné rastliny.
- pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojovať si postupy bezpečnej práce.
- pomenovať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie.
- vysvetliť zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu.
- základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu.
- aranžovať kvetiny a okrasné rastliny pri významných príležitostiach (vianočné, veľkonočné, rodinné a spoločenské udalosti).
- pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie.
- samostatne pripraviť jednoduchý pokrm.
- udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce.
- poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.
- vysvetliť význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov).
- zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu a pozná minimálne jedno remeslo v regióne s bohatou históriou.

5. Metódy a formy práce

Vyučovacie procesy sa rozvíjajú na základe obsahu stanovenom učebnými osnovami tak, aby sa dosiahli ciele uvedené pred tematickými celkami, ale aj konkretizované pri každom tematickom celku.

Najdôležitejším snažením pracovného vyučovania by mal byť ústup od reprodukčných činností. Viac sa zameriavať na rozvoj tvorivosti žiakov prostredníctvom metód riešenia problémových úloh.

V organizovaní vyučovacieho procesu navrhujeme viac využívať tímovú prácu pred frontálnou prácou žiakov. Práve tímová práca sa využíva pri riešení rôznych technických problémov v bežnom živote. Žiaci sa majú naučiť vzájomne komunikovať v tíme, spoločne pracovať, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení technického problému, učiť sa od ostatných a niesť zodpovednosť za prácu celého tímu.

6. Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:
odborné publikácie k daným témam
webové stránky (počas školského roka budú doplnené)
materiálno-technické a didaktické prostriedky

7. Hodnotenie predmetu:

Na hodnotenie predmetu v školskom roku 2011/ 2012 vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pracovné vyučovanie klasifikujeme v 4. ročníku. Počas roka využívame formatívne priebežné hodnotenie a následné slovné hodnotenie uvedené v pokynoch.

ZÁKLADNÝ PREDMET: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a seba vyjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňuje VV svoje jedinečne poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermedialnosť aj interdisciplinárnosť).

Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastne spôsoby seba vyjadrovania (štýl) a vlastne postoje a hodnotiace názory. Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a

vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Metodické východiská predmetu sú:

a) v zážitkoch procesov (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry. Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijne koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a technik). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety v ktorých prevažuje kognitívny cieľ. Výtvarná výchova ma aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi a pod. Preto môže VV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialene predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.

b) v témach /námetoch zobrazovania, ktoré vnímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka,
- edukačných cieľov,
- kultúrno-spoločenskej reality.

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...),
- kultúrne arche typy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarity, procesy...),
- kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitost', drsnosť, jemnosť ...),
- kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý,...), kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta, vo vkuse a názoroch iných ľudí),
- kategórie efektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), VV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa

o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia.

c) v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyka a vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a

používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do

našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

Časová dotácia

Ročník	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu týždenne/ročne
1.ročník	1	1	2/66
2.ročník	1	1	2/66
3.ročník	1	1	2/66
4.ročník	1	-	1/33

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačová učebňa

2. Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej

výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

3. Obsah učebného predmetu:

1. ročník:

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonný štandard
1. Základné prvky vyjadrovania – 18 h		
Vyplňovanie a dopĺňanie, hravé pokusy s rôznymi typmi, ich vzťahmi a charakterom, vecné zobrazenie a hravé činnosti. Pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvarov, skladba predmetov z jednoduchých čiar. Zoznámenie sa s farbami a farebnou hmotou, farebná škála, základy farebnej škály.	Škvrna a tvar Obrys Farba a lokálny tón	Žiak vie vyhľadávať a dopĺňať jednoduché objekty v tvare škvorny a jednoduchého tvaru. Žiak vie výtvarne vyjadriť obrysom jednotlivé žiakovi primerané objekty. Žiak vie aktívne využiť farby podľa zobrazenej skutočnosti.
2. Kompozičné princípy a možnosti kompozície – 18 h		
Vyhľadávanie zvoleného tvaru v neartikulovanom textúre, tvorba novotvarov zložených z prienikov rôznych tvarov, prvé základy proporcie. Kompozícia z tvarov písmen, arytmia a nehybnosť. Symetria a asymetria tvarov a farieb. Zmenšenie a zväčšenie predmetných tvarov. Gesto a škvrna.	Plocha Výtvarné kompozície z tvarov písmen Uvedomovanie si formátu Mierka Akčná maľba	Žiak vie kompozične rozvrhnúť výtvarný návrh. Využitie celej plochy vykresu. Žiak aktívne využije celú plochu výtvarného návrhu. Žiak vie použiť zväčšenie detailu vo výtvarnej tvorbe. Aktívne využívanie gesta škvorny pri výtvarnej činnosti.
3. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami – 4 h		
Inšpirácia témami, procesmi, technikami a materiálmi, inšpirácia umením prírodných národov.	Inšpirácia pravekým umením	Žiak využije piktogrami, transformácia zobrazovaného predmetu na znak alebo symbol.
4. Podnety fotografie fotograf. umenia – 4 h		
Jednoduché využitie novinových a časopiseckých výstrižkov.	Koláž	Žiak vie zostaviť jednoduchú koláž z jemu blízkych obrázkov.
5. Podnety filmu a videa – 4 h		
Akcia a atrakcia, filmové umenie, filmový a divadelný kostým.	Pohyblivý obraz	Žiak vie využiť prvé herecké skúsenosti na vytvorenie jednoduchej divadelnej kompozície
6. Podnety dizajnu – 6 h		
Ľudské telo a jeho doplnky, maska.	Dizajn a ľudské telo	Žiak vie vytvoriť jednoduchú masku pri príležitosti obdoba fašiangov.
7. Podnety výtvarného umenia – 4 h		
Inšpirácia v námetoch (postava, zviera, stroj).	Dotvorenie nájdeneho objektu	Žiak sa vie hrať s predmetmi, fantazijne ich

Práca s technikou asambláže, spájania, zväzovania, domodelovania...)		dotvárať, spájať do nových tvarových a významových celkov /figúr)
8. Podnety hudby - 2 h		
Výtvarné stvárnenie nálady a rytmu hudobnej skladby.	Výtvarné stvárnenie hudby	Žiak aktívne využíva teplé a studené farby v účinnosti s vyjadrením nálady.
9. Syntetické podnety – 2 h		
Tvar a povrch vo vzťahu navzájom a k motívu.	Hmat	Žiak využíva plasticitu pri vytváraní a modelovaní výtvarného diela.
10. Tradícia a identita – 2 h		
Výtvarná reakcia na prostredie školy.	Výtvarná reakcia na prostredie školy.	Žiak vie reálne zobrazit' prostredie školy, návrh jeho estetického zlepšenia alebo inovovania.
11. Galéria v škole – 2 h		
Portrét v galérii, výraz tváre.	Portrét	Žiak vie vystihnúť jednoduchý výraz tváre, atribúty ikonografie.

2.ročník:

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
1. Výtvarný jazyk ,základné prvky výtvarného vyjadrovania – 8h		
Naučiť sa kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania. Zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze, vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom linky a jednoduchejšieho šrafovania. Zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi a materiálmi (ceruzky, štetce, fixky, nožnice, vodové farby, voskové pastely, mäkké modelovacie hmoty).	lína/ hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom farba, výraz farby	Žiak: -vytvoril obrázok, na ktorom vyskúšal rôzne typy linkovania a obrázok vyfarbil pomocou miešania farieb - pri svojej práci bez problémov používal rôzne materiály
2. Výtvarný jazyk, kompozičné princípy a možnosti kompozície -14 h		
Spoznať ako vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu. Vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu tvarov, farieb, plôch a objektov. Získať základné poznatky o princípoch surrealistickej maľby a l'end artu.	Kompozícia rytmus a pohyb symetria a asymetria surrealizmus	-vytvoril originálny obrázok na ktorom umiestnil motív kompozične správne, tvary zvoleného motívu boli symetrické - vytvoril surrealistický obrázok - portrét
3. Podnety výtvarného umenia, výtvarné činnosti inšpirované dej.um.- 8h		

Získať základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma	inšpirácia archaickými písmami	- vytvoril zaujímavé obrazy s rôznymi typmi písma - inšpirácia pre iniciálky
4. Podnety fotografie - 8 h		
Zvládnuť jednoduché technické úkony s rôznymi materiálmi a ich spájanie v koláži (vkladanie, lepenie, a pod.)	koláž, montáž z fotografií	vytvoril originálny obrázok technikou koláže, využil viacero materiálov , aby ozvláštnil fotografiu
5. Podnety filmu a videa – 4 h		
Naučiť sa cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky). Naučiť sa vyjadriť vývojový rad (pohyb, komiks, ilustráciu, filmovú rozkresbu.	filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo	- na jednoduchých kresbách dokázal vyjadriť pohyb postáv, dej príbehu - dokázal ilustrovať príbehy, rozprávky - vytvoril originálne komiksy zo sveta obľúbených postavičiek
6. Podnety architektúry - 4 h		
Spoznať techniku skladania a spájania priestorových tvarov /architektúra) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov	architektúra ako skladačka	- na jednoduchých kresbách dokázal vyjadriť pohyb postáv, dej príbehu - dokázal ilustrovať príbehy, rozprávky - vytvoril originálne komiksy zo sveta obľúbených postavičiek.
7. Elektronické médiá – 4 h		
Zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko textové (ceruza, guma,)	hry s písmom a s textom na počítači	- sa vedel orientovať a pracovať na počítači , vedel spraviť základné úkony pri písaní a vedel
8. Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia –8 h		
Naučiť sa kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť)	triedenie	- vie roztriediť predmety podľa základných znakov - vie pomenovať ich príslušnosť k významovej množine
9. Syntetické podnety – 4 h		
Analyticko- synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov) tvarov, materiálov, mierky.	hmat vo vzťahu k priestoru a plasticite	- dokázal synteticky vnímať svet uplatňovaním zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti
10. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta – 4 h		

Získať vedomosti o zmenách látok, prírodnín a ich výtvarnom využití.	podnety prvouky	- vytvoril originálne obrázky, predmety pomocou rôznych prírodnín, ale aj látok , ktoré môžeme nájsť v domácnostiach
--	-----------------	--

3. ročník:

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
1. Výtvarný jazyk, základné prvky výtvarného vyjadrovania – 8 h		
Naučiť sa zobraziť z geometrických tvarov určitú vec, predmet, figúru. Vedieť zhotoviť z dostupných materiálov priestorové geometrické tvary – 3D objekt z geometrických tvarov Vedieť zosvetľovať a stmavovať, poznať svetlostnú škálu jednotlivých farieb/ tóny sivej farby	Plošné geometrické tvary Priestorové geometrické tvary Farba	Žiak: - vytvoril s pomocou geometrických tvarov zadané/ zvolené predmety (budovy, osoby, zvieratá, stromy apod.) - vytvoril 3D objekty z geometrických tvarov , vedel odhadnúť správnu proporciu jednotlivých častí objektu (dopravné prostriedky, budovy, postavu) - vedel používať, miešať farby, tak aby docielil ich zosvetľovanie a stmavovanie
2. Výtvarný jazyk, kompozičné princípy a možnosti kompozície –8 h		
Naučiť sa komponovať novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov/ kumulácie tvarov . Naučiť sa zoskupovať predmetné tvary v rôznych variáciách a vedieť ich umiestniť v správnej mierke. Pochopiť správnosť voleného motívu na vyjadrenie základných námetov.	Tvar Mierka	- vedel použiť techniku maľby, kresby - uvedomil si pôsobenie priestoru, jeho mierky voči človeku - vedel použiť zákonitosti mierky a proporcií -vedel vyjadriť vzdialené a blízke tvary veľkosťou, ostrosťou a farbou
3. Podnety výtvarného umenia - 8 h		

<p>Zvládnuť jednoduché technické úkony s materiálmi. Získať zručnosť pri vytváraní zvolených námetov pomocou nových postupov. Pochopiť ako vzniká nový predmet, ktorý je vlastne obal pôvodného predmetu (paketáž) Naučiť sa pracovať s netradičnými materiálmi. Zoznámiť sa s novými pojmami (materiálový reliéf) a získať nové zručnosti pri otláčaní do hlíny, odlievání do sádry.</p>	<p>Paketáž Materiálový reliéf</p>	<p>- vytvoril rôzne predmety , pri ktorých použil novú techniku – paketáž, - vedel pracovať s netradičnými materiálmi a vytvoril zaujímavé otlacky do hlíny aj sádry</p>
<p>4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia -4 h</p>		
<p>Naučiť sa poznávať umenie aj iných kultúr, chápať jeho zmysel. Zoznámiť sa s novými témami, procesmi, technikami a materiálmi, procesmi, technikami a materiálmi.</p>	<p>Inšpirácia gréckym umením</p>	<p>- dokáže rozlíšiť niektoré druhy umenia - chápe, že existuje umenie aj iných kultúr - vie rozlíšiť niektoré techniky a materiály nachádzajúce sa v rozličných druhoch kultúr</p>
<p>5. Podnety fotografie – 6 h</p>		
<p>Naučiť sa narábať s čiernobielaou, ale aj farebnou fotografiou pomocou ozvlášťňovania. Vedieť fotografiu doplniť vlastnou kresbou, maľbou, reliéfom, kolážou. Vedieť používať pri tejto práci rôzne druhy materiálov.</p>	<p>Dopĺňanie časti fotografie</p>	<p>- vytvoril originálne obrázky s použitím fotografie, jej Dotvorením</p>
<p>6. Podnety filmu a videa - 6 h</p>		
<p>Získať prvé vedomosti o vzniku filmu, pochopiť ako vzniká pohyb obrazu akcie, ako sa pohybuje filmová postava, ako sa pracuje pri animácii .</p>	<p>Priestor filmu, rám, filmová scénografia</p>	<p>- na jednoduchých kresbách dokázal vyjadriť pohyb postáv, dej príbehu - dokázal ilustrovať príbehy, rozprávky - vytvoril originálne komiksy zo sveta obľúbených postavičiek</p>
<p>7. Podnety architektúry - 6 h</p>		
<p>Získať vedomosti o architektonickom priestore a tvare. Naučiť sa chápať architektonický výraz a prostredie / mimikry a spoznávať historické , pamiatkové prostredie vo svojom okolí .</p>	<p>Výraz architektúry</p>	<p>- zoznámil sa s najdôležitejšími prvkami architektúry - bližšie sa zoznámil s historickými pamiatkami vo svojom okolí</p>

8. Podnety dizajnu – 4 h		
Získať vedomosti o nových druhoch vizuálneho umenia. Spoznať dizajn v rôznych polohách./ symbol, znak.	Vizuálne umenie	- spoznal nové druhy vizuálneho umenia a vytvoril obrázky so symbolmi a znakmi, ktoré sú mu známe
9. Podnety tradičných remesiel – 4 h		
Získať vedomosti o rôznych druhoch bábok, ich tvorbu a vyskúšať vytvoriť jednoduché bábky z dostupných materiálov (maňušky, mobilné marionety/	Grafický dizajn Bábkarstvo Kreslenie prostredníctvom počítača Podnety prírodovedy	- vytvoril jednoduché bábky , na ktoré použil rôzne materiály - vedel rozlíšiť, pomenovať druhy bábok
10. Elektronické médiá – 4 h		
Zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, vedieť používať kresliace a maliarske nástroje (ceruza, guma štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre, farba). Vedieť prostredníctvom počítača nakresliť zadané / zvolené predmety, vedieť ich správne umiestniť a vyfarbiť.	Počítač Kresliace a maliarske nástroje	- vedel samostatne pracovať a vytvoril prostredníctvom počítača pekny obrázok podľa vlastného výberu, ale aj zadanú úlohu
11. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta – 4 h		
Získať vedomosti o zmenách látok, prírodnín a ich výtvarnom využití.		- vytvoril originálne obrázky, predmety pomocou rôznych prírodnín, ale aj látok , ktoré môžeme nájsť
		v domácnostiach
12. Škola v galérii- galéria v škole - 4 h		
Získať vedomosti o vybraných typických dielach vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.	Atribúty ikonografie	- vedel sa orientovať vo vybraných dielach, vedel nájsť typické odlišnosti jednotlivých žánrov - spoznal rôzne zobrazovania prírody, figúry v dejinách výtvarného umenia

4. ročník:

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
1.Základné prvky výtvarného vyjadrovania - 4 h		

Bod Šrafúra, tieň Farba, farebné kontrasty	Hravé činnosti s bodmi Budovanie tvaru a priestoru linkou, šrafovaním a tieňovaním, textúrami Predmetná kresba. Spoznávať farebné kontrasty: teplá - studená, tmavá - svetlá, doplnkové farby	Žiak:
2. Kompozičné princípy a možnosti kompozície - 4 h		
Výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení Výstavba proporcií a javov v priestorovom vyjadrení	Základy proporčnosti v kresbe Základy proporčnosti v modelovaní	-vie zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry
3. Podnety výtvarného umenia - 4 h		
Impresionizmus Inšpirácia umením ďalekého východu	Krajinomalba. Krajina ako žáner Variácie krajiny v rôznych atmosférach Čína, Japonsko, / papierový objekt, kaligrafia	-získal základné poznatky o princípoch impresionisti ckej maľby, pozná vybrané charakteristi cké diela tohoto smeru
4. Podnety filmu a videa - 3 h		
Filmový trik, kulisa		-cieľavedome umiestňuje zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu, radenie vo vývojovom rade
5. Podnety architektúry - 3 h		
Antropomorfná architektúra		-vie nájsť tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou.
6. Podnety dizajnu - 2 h		
Dizajn	Dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami. Dizajn inšpirovaný slovom – názvom.	
7. Podnety tradičných remesiel - 2 h		

Drotárstvo	Vytváranie z drôtu	-spoznáva tradíciu remesiel -vie z mäkkého drôtu vytvoriť jednoduchý predmet
8. Elektronické médiá - 2 h		
Maľovanie prostredníctvom počítača		
9. Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia - 2 h		
Syntéza Možnosti zobrazovania motívu	Syntéza rôznych typov obrazu a zámena prvkov a kompozície (krajiny a zátišia príp. portréty) Snaha odkloniť sa od schém.	-hľadá nové riešenia, snaží sa odkloniť od schém, inovuje grafické stereotypy na základe podnetov fantázie a vlastného názoru
10. Podnety hudby - 3 h		
Hudba ako odraz tónov	Farebné tóny, farebné stupnice Výtvarné stvárnenie nálady a rytmu hudobnej skladby farebným odlišením	-vie analyticky - synteticky
11. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta - 2 h		
Podnety vlastivedy	Mapa ako výtvarný prejav	– chápe mapu ako výtvarný prejav
12. Tradícia a identita - 2 h		
Výtvarná reakcia na pamiatku	Monument obce	-vie aktívne pristupovať k svojmu prostrediu, chápe hodnotu historických pamiatok, snaží sa ich spoznávať a pretvárať.

Prierezové témy

Súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Sú to tieto prierezové témy:

- Dopravná výchova
- Osobnostný a sociálny rovoj
- Enviromentálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Mediálna výchova
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- Regionálna výchovná a tradičná ľudová kultúra

4. Požiadavky na výstup pre 1. stupeň ZŠ

Žiak má po absolvovaní **primárneho vzdelania** mať tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixy, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land artu a niektorých formách body artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priraďovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru - figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetľovať a stmavovať farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za/pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami,
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,

- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre.)

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahneváný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,

aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie

5. Metódy a formy práce

Vo vyučovaní výtvarnej výchovy na 1. stupni odporúčame v edukačnom procese použitie konkrétne týchto metód: reprodukčné metódy, aby si žiaci vytvorili zručnosti

a návyky, metódy rozvíjania tvorivosti, metódy produktívne, heuristické metódy, výskumné metódy, analytické metódy, syntetické metódy, metódy slovné (metódy hovoreného slova, monológ, dialóg), metódy názorné (používanie ilustrácií, náčrtov, demonštrácia, modelovanie), praktické metódy (maľovanie, kreslenie, tupovanie, modelovanie, strihanie, trhanie, lepenie a iné...)

V širšom zmysle slova ako didaktické formy vyučovania výtvarnej výchovy môžeme použiť vyučovaciu hodinu v triede, vychádzku, exkurziu, vyučovaciu hodinu v počítačovej učebni. V užšom slova zmysle najčastejšie používame skupinové formy práce, ktoré zvyšujú kolektívnosť, humanizáciu a rozvíjajú aktivitu žiakov, učia pracovať v kolektíve. Ale aj samostatnú prácu, pri ktorej sa žiaci spoliehajú len na svoje zručnosti a schopnosti, tvorivosť. V niektorých prípadoch (vytváranie projektov, zhotovovanie jedného produktu) je na mieste využitie frontálnej formy práce, pri ktorej sa pracuje s celou triedou.

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: odborné publikácie k daným témam

encyklopédie

webové stránky (www.zborovna.sk)

Edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy

materiálno-technické a didaktické prostriedky

pomôcky k jednotlivým vyučovacím jednotkám

7. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011.

Na základe pedagogickej rady konanej dňa 22.06.2011 bolo schválené, že na roč.1.-4. sa budú výchovné predmety klasifikovať.

ZÁKLADNÝ PREDMET: HUDOBNÁ VÝCHOVA

1.Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia (napr. ZUŠ). Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodených a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové

kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa.

Východiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov.

Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu. Dobré známa sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze

zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvorí základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a

hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: **vokálno-intonačné,**

hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené percepčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie

menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov. V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Výsledok hudobno-výchovnej práce významne ovplyvňuje erudovaný a zaniietený učiteľ, ktorý je schopný naplniť požiadavky školského vzdelávacieho programu flexibilne a optimálne tak, aby aj prostredníctvom hudby formoval celistvú osobnosť žiakov.

Časová dotácia

Ročník	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu týždenne/ročne
1.ročník	1	-	1/33
2.ročník	1	-	1/33
3.ročník	1	-	1/33
4.ročník	1	-	1/33

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačová učebňa

2. Ciele predmetu

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem
- (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.)

- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností
- zvládnuť postupný prechod od spontánných a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť
- empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať **klúčové kompetencie** tak, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

3. Obsah predmetu

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov), sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

1. ročník

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Získať základné	Hry so spevom,	Vedieť čisto a so

<p>spevacke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade.</p> <p>Poznať a správne realizovať hodnoty nôt , (štvrt'ová, osminová + pomlčky). Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich.</p> <p>Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu.</p> <p>Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.</p> <p>Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a pohybom reagovať naň.</p> <p>Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore.</p> <p>Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.</p>	<p>jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c¹ - a¹, umelecké úpravy ľudových piesní, krátke skladbičky pre deti.</p> <p>Sluchová príprava intonácie 5., 6., 3 stupňa v durovej tónine, rytmizácia slov a riekaniiek, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho z štvrt'ových a osminových hodnôt,</p> <p>vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom. Zvuk, tón, reč, spev.</p>	<p>správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 12 detských a ľudových piesní, hier so spevom.</p> <p>Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových nôt a pomlčiek.</p> <p>Pohybom správne reagovať na hudbu.</p> <p>Poznať minimálne 4 hudobné skladby a ich autorov, dokázať vystihnúť náladu hudby.</p> <p>Uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie.</p>
---	---	---

2. ročník

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Rozvíjať základné spevacke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade.</p> <p>Poznať a správne realizovať hodnoty nôt, (štvrt'ová, osminová,</p>	<p>Jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c¹ – c², umelecké úpravy ľudových piesní, krátke skladbičky pre deti.</p> <p>Vyvodenie a intonácia v priestore 1. - 6. stupňa na solmizačné</p>	<p>Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 15 detských a ľudových piesní, podľa taktovania učiteľa a hier so spevom.</p> <p>Vedieť hrať</p>

<p>polová + pomlčky). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon.</p> <p>Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich.</p> <p>Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne.</p> <p>Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Pohybom vyjadriť náladu hudby. Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom.</p> <p>Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, predohru, medzihru, dohru, ukončenú a neukončenú melódiu, základné sláčikové a dychové nástroje, klavír. Verbalizovať svoj názor.</p> <p>Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej</p>	<p>slabiky, tvorivá práca s nimi.</p> <p>Sluchová identifikácia rôznych tónin. Verbalizácia nálady piesní a skladbičiek.</p> <p>Rytmizácia slov a riekaniak, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho zo štvrtých, osminových a polových hodnôt v 2/4 a 3/4 takte.</p> <p>Vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom.</p>	<p>jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtých, osminových, polových nôt a pomlčiek., použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam.</p> <p>Pohybom správne reagovať na hudbu.</p> <p>Poznať minimálne 6 hudobných skladieb a ich autorov, dokázať vystihnúť náladu hudby.</p> <p>Uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie.</p>
---	---	--

improvizácie.		
Pripraviť si jednoduché hudobnodramatické vystúpenie.		

3. ročník

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek.</p> <p>Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý ostinátny dvojhlas. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach, realizovať rytmické tvorenie.</p> <p>Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky. Intonácia v priestore 1. – 8. (bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore.</p> <p>Uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte. Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní.</p> <p>Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch.</p> <p>Vedieť zatancovať</p>	<p>Slovenské ľudové piesne (najmä detské, tanečné, žartovné), piesne susedných národov, detské tanečné piesne súčasných autorov v rozsahu c¹ – d².</p> <p>Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, hudobné hry (hra na ozvenu, otázka – odpoveď, reťazová hra, rytmické a melodické dopĺňovačky).</p> <p>– Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a cvičenia.</p> <p>Jednoduché tance. Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia.</p> <p>Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.</p>	<p>Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka.</p> <p>Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy.</p> <p>Vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.</p> <p>Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, mazúrku.</p> <p>Pohybom správne reagovať na hudbu.</p> <p>Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky.</p> <p>Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).</p>

<p>jednokročku, dvojkročku, mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúc formu piesne a kultivované telesné pohyby.</p> <p>Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3- doby takt. Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe.</p> <p>Dokázať verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky. Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami.</p> <p>Rešpektovať názory iných stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobnodramatických etudách a celkoch.</p>		
---	--	--

4. ročník

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno-rytmicky</p>	<p>Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h – d². Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické doplnovačky.</p> <p>Inštrumentálne činnosti</p>	<p>Žiak dokáže správne zaspievať 18 piesni, intonuje v durovej diatonike. Ovláda základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev</p>

<p>správne a precítene.</p> <p>Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas.</p> <p>Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska.</p> <p>Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie z nôt od h po d². Vedieť tvoriť ostínaté sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie.</p> <p>Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazurku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúci formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3- dobý takt.</p>	<p>Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia</p> <p>Hudobno– pohybové činnosti Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry.</p> <p>Percepčné činnosti Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. Storočia podnes.</p> <p>Hudobno – dramatické činnosti Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.</p>	<p>hlavovým tónom. Spieva intonačno-rytmicky správne a precítene.</p> <p>Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonuje v durovej diatonike + molový 5-akord, tvorí v tomto tónovom priestore. Rozlišuje durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vie zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas Pozná a vie správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska.</p> <p>Pozná a správne realizuje hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovláda čítanie z nôt od h po d².</p> <p>Žiak vie zahrať jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, vie zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.</p> <p>Žiak vie zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík. Dokáže pohybom správne reagovať na hudbu. Dokáže vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Dokáže taktovať 2- a 3- dobý takt.</p>
---	---	--

Prierezové témy

Súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Sú to tieto prierezové témy:

- Dopravná výchova/ DOV
- Osobnostný a sociálny rozvoj/OSR
- Enviromentálna výchova/ENV
- Multikultúrna výchova/MUV
- Ochrana života a zdravia/OŽZ
- Mediálna výchova/MEV
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti/TPPZ
- Regionálna výchovná a tradičná ľudová kultúra

4. Metódy a formy

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
 - zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol;
- špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

5. Učebné zdroje

Hudobná výchova pre 1. roč., 2.roč., 3roč.,4.roč. ZŠ

Zborník slovenských piesní – pre prvý stupeň základných škôl

6. Hodnotenie

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy , ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Hodnotenie v predmete Hudobná výchova sa vykonáva klasifikáciou. Na základe pedagogickej rady konanej dňa 22.06.2011 bolo schválené , že na roč.1.-4. sa budú výchovné predmety klasifikovať.

ZÁKLADNÝ PREDMET: TELESNÁ VÝCHOVA

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Zameranie telesnej výchovy v našom primárnom vzdelávaní je dominantne zamerané na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti našich žiakov. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie na našej škole. Telesná výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov čo je v dnešnej dobe veľmi dôležité.

Časová dotácia

Ročník	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu týždenne/ročne
1.ročník	2	-	2/66
2.ročník	2	-	2/66
3.ročník	2	-	2/66
4.ročník	2	-	2/66

Miesto realizácie

- ▶ chodba
- ▶ multifunkčné ihrisko
- ▶ školské ihrisko

2. Ciele učebného predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele sú :

- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, k športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- podporovať vytváranie optimálneho rozvoja zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele telesnej výchovy ako učebného predmetu na 1. stupni ZŠ sú:

- zamerané na osobnostný rozvoj: Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej.
- zamerané na zdravie: Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.
- zamerané na motoriku: Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku

rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.

- zamerané na postoje: Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

Kompetencie absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,
- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,
- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.

Špecifikácia kompetencií, ktoré si má žiak rozvíjať v kontexte s kľúčovými kompetenciami a ich prepojenie so vzdelávacou oblasťou a učebným predmetom

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch:

- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).

Matematická kompetencia a základné, kompetencie v oblasti vedy a techniky:

- pri rozvoji matematických modelov myslenia využívať vyjadrovanie telom a pohybom,
- rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít,
- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,
- využívať poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch.

Digitálna kompetencia:

- využívať informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami.

Naučiť sa učiť:

- aktívne využívať informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu.

Spoločenské a občianske kompetencie:

- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,

- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastoľovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Iniciatívnosť a podnikavosť:

- vedieť s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí
- byť iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie:

- mať motorickú gramotnosť (ako výsledok pohybového vzdelávania), ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka.

3. Obsah učebného predmetu

Prehľad tematických celkov (TC) v jednotlivých ročníkoch

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti
4. Psychomotorické cvičenia a hry
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Obsah tematických celkov v 1.ročníku:

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – 20 h		
Viesť k osvojeniu elementárnych pohybových zručností a vytvoriť pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami.	Základné lokomócie- poznať, vedieť, pomenovať, poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať, elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení, význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení, základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží, zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.	Zvládnuť základné lokomócie v rôznych obmenách, v rôznom priestore. Vedieť základy techniky behov, skokov, hodu. Vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí. Prejaviť snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.
Manipulačné (MH), pohybové (PH) a prípravné športové hry (PŠH) – 21 h		

<p>Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa sním.</p>	<p>Základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH – poznať a vedieť pomenovať, základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe, správna technika základných herných činností jednotlivca, poznatky o správnej manipulácii o herným náčiním, poznatky o základných pravidlách realizovaných hier, zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách</p>	<p>Pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka. Dodržiavať zásady hry fair-play pri realizovaných hrách. Adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák. Adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera.</p>
<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti – 10 h</p>		
<p>Mať primerane veku rozvinuté základné sensorické, motorické, intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti.</p>	<p>Poznať a vedieť niektoré regionálne tance a ľudové hry poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom.</p>	<p>Pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka. Pozitívne reagovať na partnerov v tanci i hre a upevňovať sociálne vzťahy v skupine. Prejaviť snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vnímať a precítiť</p>
<p>Psychomotorické cvičenia a hry – 10 h</p>		
<p>Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie tela pri pohybových činnostiach.</p>	<p>Vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách – relaxačné cvičenia Osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na</p>	<p>Pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka.</p>
	<p>koncentráciu a pozornosť, osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu.</p>	<p>Formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.</p>
<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti – 5 h</p>		

Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.	Osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky v rôznych obmenách, proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít.	Pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka. Pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody.
--	--	---

Obsah tematických celkov v 2.ročníku:

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
Základné lokomočné a nelokomočné a pohybové zručnosti – 23 h		
Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe.	bežecká abeceda, beh - rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, kotúle - vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.	Správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe. Ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách. Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.
Psychomotorické cvičenia a hry – 10 h		

<p>Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.</p>	<p>koordinačné cvičenia a hry, relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry, aktivity zamerané na rozvoj dýchania, ťahovacie (strečingové) cvičenia, cvičenia na rozvoj flexibility.</p>	<p>Správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky. Ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách. Uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry. Poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania.</p>
--	--	--

Manipulačné pohybové a prípravné športové hry – 23 h

<p>Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.</p>	<p>hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých a pod.) Prípravné športové hry - zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.</p>	<p>Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe. Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich. Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním. Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe. Využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).</p>
--	--	--

Kreatívne a estetické pohybové činnosti – 10 h

<p>Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno - umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu</p>	<p>tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách, rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.</p>	<p>Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe. Ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe. Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.</p>
--	--	--

Obsah tematických celkov v 3.ročníku:

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
1. Základy akrobatických cvičení a názvoslovie – 10 h		
<p>Poznať dohovorené signály a základne povely, správne na ne reagovať pohybom. Povelmi zaistiť bezpečnosť a efektívnejšie využitie času na cvičenie. Oboznámiť sa s cvičebným prostredím, sociálnym zariadením - vedieť ho používať. Poznať náradie a náčinie. Miesto a spôsob uloženia. Zásady bezpečnosti pri manipulácii s náradím a náčiním.</p>	<p>Pomenovať a ovládať cvičebné tvary a polohy statické stoj, sed, drep, kľak, ľah, predklon, záklon, úklon, predpažiť, vzpažiť, upažiť, prednožiť, zanožiť, unožiť</p> <p>Pomenovať a ovládať dynamické cvičebné tvary prevaly - vpred, vzad, vbok, kotúl vpred</p> <p>Vedieť význam slova - chôdza, poklus, beh</p> <p>Povely, signály, znamenia - začať, prerušiť, skončiť cvičenie</p> <p>Správna reakcia na povely - na značky, na čiaru, do kruhu atď.</p> <p>Činnosť na povely - pozor, pohov, v rad nastúpiť, v zástup nastúpiť, pochodom vchod, zastaviť stáť, vľavo, vpravo bok, čelom vzad</p> <p>Správne uchopenie a zdvíhanie náčinia a náradia - nosenie, polozenie, manipulácia, uloženie.</p> <p>Poznať, pomenovať a vedieť k akej činnosti použiť náčinie - lopty, švihadlá, lano, kuželky, vrecúška s pieskom.</p> <p>Poznať náradie - lavička, nízka kladina, rebriny, žinenky, nízky basketbalový kôš, malá bránka.</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dokáže pomenovať a ovládať cvičebné tvary a statické polohy -dynamické cvičebné tvary - pozná význam slova: chôdza, poklus, beh -reaguje na povely, signály a znamenia -vie správne reagovať na povely: na značky, čiaru, do kruhu, Pozor, pohov, nástup, zástup -dokáže správne uchopiť a zdvíhať náčinie a náradie -dodržiava bezpečný pohyb v telocvični, náradovni, na ihrisku, na vychádzke -vie pomenovať a k akej činnosti náčinie a náradie slúži -je oboznámený so špecifikami preliezok
2. Zdokonaľovanie základnej motoriky – 10 h		
<p>Vedieť vykonávať a pomenovať elementárne pohybové tvary a prvky. Rozvíjať lokomočnými pohybmi koordináciu,</p>	<p>Chôdza, poklus, beh - zastavenie, zrýchlenie, spomalenie</p> <p>Beh na určenú vzdialenosť k méte</p> <p>Skoky - znožmo, odraz z</p>	<p>-ovláda chôdzu, poklus, beh - zastavenie, zrýchlenie, spomalenie</p> <p>-ovláda beh na určenú vzdialenosť k mét -</p>

vytrvalosť, silu a správne držanie tela pri záťaži.	jednej nohy, výskoky, zoskoky z primeranej výšky na mäkkú podložku Lezenie, šmyk, hody - do diaľky, triafanie Chytanie, zdvíhanie a prenášanie predmetov a náčinia	ovláda skoky: znožmo, odraz z jednej nohy, výskoky, zoskoky z primeranej výšky na mäkkú podložku - ovláda lezenie, šmyky, hody do diaľky, triafanie -zvláda chytanie, zdvíhanie a prenášanie predmetov a náčinia
3. Relaxačné, kompenzačné a zdravotné cvičenia – 9 h		
Pravidelné krátke ranné cvičenia a telovýchovné chvíľky zamerané na držanie tela, dýchacie a polohové cvičenia. Poznať názvy častí tela, orgánov a ich životné funkcie. Získať u detí návyk k pravidelnému cvičeniu. Hygienické zásady pri cvičení a apo cvičení.	Cvičenia bez náčinia - naťahovacie, uvoľňovacie, dýchacie, rýchlostno-silové, obratnostné, kompenzačné a relaxačné Cvičenia s náčiním - s loptou, kockou, švihadlom atď.	-ovláda cvičenia bez náčinia: naťahovacie, uvoľňovacie, dýchacie, rýchlostno-silové, obratnostné, kompenzačné a relaxačné -ovláda cvičenia s náčiním: s loptou, kockou, švihadlom
4. Pohybové hry – 9 h		
Pripraviť pre deti primerane pohybové hry, aby sa vedeli zapojiť, reagovať na dohovorené signály. Vedieť základné pravidlá a používať náčinie.	Malé hry - na rozvoj obratnosti, rýchlosti, vytrvalosti a sily, zlepšenie kĺbovej pohyblivosti Hry so zameraním na rozvoj koordinácie - bežecské, loptové, štafetové a imitačné hry – na snehu, vo vode	-ovláda malé hry na rozvoj obratnosti, rýchlosti, vytrvalosti a sily - má zlepšenú kĺbovú pohyblivosť -ovláda hry so zameraním na rozvoj koordinácie: bežecské, loptové, štafetové a imitačné na snehu i vo vode
5. Základy rytmickej gymnastiky a tance – 9 h		
Zvládnuť na primeranej úrovni jednoduché cvičenia a pohyb na hudobný doprovod. Zatancovať individuálne a v skupine na hudbu jednoduchý tanec.	Reagovať pohybom na 2/4, 3/4, a 4/4 takt Reagovať pohybom na rytmickú hudbu - vlastný prejav Rytmické kroky na hudbu samostatne, v skupine	-dokáže reagovať pohybom na 2/4, 3/4 a 4/4 takt -reaguje pohybom na rytmickú hudbu -má vlastný prejav -ovláda rytmické kroky na hudbu samostatne i v skupine

6. Vychádzky do prírody – 9 h		
<p>Pozitívny vplyv pohybu a pobytu v prírode na ozdravenie celého organizmu. Osvojenie špecifických poznatkov z pozorovania prírody, krajiny a okolia školy. Zásady obutia, oblečenia hygieny a bezpečnosti v prírode. Vytváranie pozitívneho vzťahu k životnému prostrediu a prírode. Premiestňovanie a presun v tvaroch - dvojstup, zástup. Určiť konkrétny poznávací cieľ.</p>	<p>Chôdza s prekonávaním primeranej vzdialenosti v bezpečnom teréne Spoznávanie okolia, predmetov, rastliny, zvieratá, nerasty, vodné toky atď. Námetové hry podľa ročného obdobia. Poznávanie turistických značiek. Svetové strany</p>	<p>-dokáže chôdzou prekonávať primeranú vzdialenosť v bezpečnom teréne -spoznal okolie, predmety, rastliny, zvieratá, nerasty a vodné toky - pozná námetové hry podľa ročného obdobia -pozná turistické značky a svetové strany</p>
7. Základné pravidlá bezpečnosti v premávke – 10 h		
<p>V skupine cestovať dopravným prostriedkom. Vedieť bezpečne prejsť cez ulicu, cez prechod pre chodcov. Poznať svetelnú signalizáciu a nebezpečenstvo ciest a koľají.</p>	<p>Presun v skupine v dopravnom prostriedku Navštíviť dopravné ihrisko Poznať zásady pri prechádzaní cez komunikáciu a koľaje Vedieť reagovať na svetelnú signalizáciu Poznať vodorovné značenie - zebra a dopravnú značku - prechod pre chodcov</p>	<p>-ovláda presun v skupine v dopravnom prostriedku -navštívil dopravné ihrisko -pozná zásady pri prechádzaní cez komunikácie a koľaje -vie reagovať na svetelnú signalizáciu -pozná vodorovné značenie - zebra, dopravnú značku - prechod pre chodcov</p>

Obsah tematických celkov v 4.ročníku:

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – 20 h		
Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.	Bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný. Skok do diaľky, hod loptičkou. Kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky. Zoskoky z vyšších plôch – cvičenia s debničkami. Štafetové hry s náčiním a bez náčinia. Nácvik šplhu na tyči/ lane. Skákanie cez švihadlo. Cvičenia s lavičkami a rebrinami.	Poznať základné poradové cvičenia a vedieť ich pomenovať. Poznať správnu techniku kotúľu vpred a kotúľu vzad a techniku hodu a rýchleho behu. Vedieť správne technicky vykonávať skok z debny. Poznať elementárnu terminológiu gymnastických polôh, pohybov a cvičení, význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení. Poznať základné pravidlá atletických, gymnastických súťaží a zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry – 20 h		
Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach	Pohybové hry na rozvoj sily a obratnosti- skákanie cez švihadlo, preťahovanie sa pomocou švihadla a lana. Prípravné športové hry, hádzanie a chytanie. Prípravné hry s raketou a loptičkou na rýchlosť a obratnosť – vpred alebo späť. Vybíjaná. Loptová hra – futbal. Netradičné pohybové hry.	Vedieť pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, základné informácie o hrách a súťažiach. Poznať zásady bezpečnosti pri skákaní cez švihadlo či pri preťahovaní sa švihadlom. Vedieť správne manipulovať s herným náčiním. Poznať základné pravidlá realizovaných hier, zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách a na športových podujatiach. Chápať význam súťaživosti v športe.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti – 10 h		

<p>Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.</p>	<p>Základné tanečné kroky (prísunný, poskočný, premenný). Nácvik tanečných krokov spojených s držaním tela. Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov. Jednoduché rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním a vydupávaním a hraním na tamburínu. Pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy. Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.</p>	<p>Poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca. Dokázať udávať rytmické pohyby. Poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom. Dokázať uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno- tanečných pohybových hrách.</p>
--	---	---

Psychomotorické cvičenia a hry – 10 h

<p>Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.</p>	<p>Koordinačné cvičenia a hry. Relaxačné (uvolňovacie) cvičenia a hry. Aktivity zamerané na rozvoj dýchania. Naťahovacie (strečingové) cvičenia. Cvičenia na rozvoj flexibility.</p>	<p>Vedieť správne pomenovať pohyby tela a jeho častí a poznať správne držanie tela. Dokázať uvoľniť jednotlivé časti tela. Ukázať správne polohy tela a vykonávať psychomotorické cvičenia. Poznať význam správneho dýchania pri cvičení Poznať zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie.</p>
--	--	--

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti – 6 h

<p>Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania, bicyklovania a i., vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.</p>	<p>Chôdza jej druhy a spôsoby vzhľadom k terénu. Korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuliach. Pohyb v zimnej prírode – korčuľovanie, - hry zo snehom a na snehu (hádzanie snehových gúľ, vytváranie stôp). Turistika a pohyb v letnej prírode – chôdza po rôznych povrchoch, prekonávanie terénnych prekážok.</p>	<p>Chápať význam turistiky a korčuľovania. Poznať informácie o možnostiach aplikácie sezónnych pohybových aktivít. Uplatniť základné zručnosti z turistiky, korčuľovania a i.</p>
--	--	---

5. Metódy a formy práce

Pri vyučovaní telesnej výchovy by sa mali využívať nasledovné metódy, ktoré zefektívnia vyučovanie telesnej výchovy:

- motivačné metódy: motivačný rozhovor, motivačný výklad, motivačné rozprávanie, besedy, motivačné demonštrácie
- expozičné metódy: výklad, vysvetľovanie, opis, demonštrácia, metóda ukážky, metóda pozorovania, napodobňovania, metóda hry, metódy s heuristickou funkciou, samostatná práca žiakov
- fixačné metódy: napodobňovanie, opakovanie, metódy pasívneho pohybu a pohybové kontrastu, tiež herné a súťaživé metódy
- diagnostické metódy: metódy pozorovania, testy, metódy rozhovoru

a jednotlivé formy práce:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- kurz základného plávania,
- škola v prírode (v rôznom ročnom období s aktívnym využitím sezónnych športových aktivít v prírode),
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

Keďže naša škola nemá vyhovujúce podmienky pre vytváranie špecializovaných oddelení pre žiakov zdravotne oslabených, nemôžeme realizovať povinné hodiny zdravotnej telesnej výchovy.

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: odborné publikácie k daným témam, webové stránky s témou telesnej výchovy, materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má naša škola k dispozícii

7. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011.. Na základe pedagogickej rady konanej dňa 22.06.2011 bolo schválené, že na roč.1.-4. sa budú výchovné predmety klasifikovať.

Hodnotenie žiaka musí byť komplexné, založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti. Hlavným kritériom hodnotenia má byť individuálne zlepšenie v pohybových zručnostiach, vedomostiach, psychomotorických schopnostiach, v snahe o lepšie výkony, ale i angažovanosť v telesnej výchove. Z týchto okolností prevládajúcim znakom v smere k žiakovi by malo byť pozitívne hodnotenie, ale v smere k rodičom odbornejšie, komplexnejšie, objektívnejšie, ale z hľadiska pozitívneho smerovania pôsobenia rodiča na dieťa i konštruktívnejšie hodnotenie.